

Akty normatywne

PPwG
prof. Stanisław Piątek

Agenda

- Konstytucyjne kategorie aktów normatywnych
- Charakterystyka aktów normatywnych
 - konstytucyjne, ustawowe, umowy międzynarodowe
 - akty podustawowe
- Charakterystyka aktów prawnych Unii Europejskiej
 - prawo pierwotne
 - prawo wtórne
- Publikacja aktów normatywnych
- Struktura aktu normatywnego
 - jednostki redakcyjne aktów normatywnych

Rodzaje aktów normatywnych

- **Akty normatywne (źródła prawa)** - dokumenty odpowiednio ustanowione przez organy władzy publicznej, które zawierają przepisy prawa, stanowiące podstawę do wnioskowania o obowiązujących normach prawnych
- Hierarchia źródeł prawa – zróżnicowanie mocy wiążącej aktów normatywnych
- Akty normatywne powszechnie obowiązujące - art. 87 Konstytucji
 - konstytucja
 - ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe, rozporządzenia Prezydenta w okresie stanu wojennego
 - rozporządzenia
 - akty prawa lokalnego
- Akty normatywne wewnętrzne - art. 93 Konstytucji
 - uchwały Rady Ministrów
 - zarządzenia Prezydenta, Prezesa Rady Ministrów, ministrów
 - zarządzenia centralnych i terenowych organów administracji rządowej
 - normatywne uchwały Sejmu, Senatu

Charakterystyka aktów normatywnych (1)

- Konstytucja (nazwa, materia konstytucyjna, szczególna moc prawa, tryb ustanawiania i zmiany)
- Ustawa (materia ustawowa, tryb uchwalania)
- Umowy międzynarodowe (negocjowanie, zawieranie, ratyfikacja)
 - ratyfikacja za zgodą wyrażoną w ustawie (art. 89)
 - ratyfikacja na podstawie ustawy przyjętej większością konstytucyjną lub referendum (art. 90)
 - ratyfikacja po powiadomieniu Sejmu (art. 89 ust. 2)
 - stosunek umów międzynarodowych do krajowych aktów normatywnych

Charakterystyka aktów normatywnych (2)

- Rozporządzenia (art. 92)
 - uprawnione organy
 - zakres spraw regulowanych w rozporządzeniach (materia podstawowa)
 - upoważnienie (organ, przedmiot, wytyczne)
 - obligatoryjne
 - fakultatywne
- Akty normatywne wewnętrzne (art. 93)
 - uprawnione organy
 - podstawa prawa
 - zakres obowiązywania – podległe jednostki organizacyjne
 - nie dotyczą praw obywateli

Charakterystyka aktów normatywnych (3)

- Akty prawa miejscowego
 - akty na podstawie ustaw szczególnych
 - akty porządkowe
 - akty samorządowe
- Ustanawianie aktów prawa lokalnego
 - rady, sejmik wojewódzki
 - zarządy, organ wykonawczy gminy
 - organy administracji rządowej (wojewoda, inne)

Akty prawne Unii Europejskiej

- Źródła prawa pierwotnego - traktaty
 - Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, Rzym 1957
 - Traktat o Unii Europejskiej, Maastricht 1992
 - Traktaty zmieniające (Traktat Amsterdamski, Traktat Nicejski, Jednolity Akt Europejski, **Traktat o UE, Traktat o funkcjonowaniu UE**)
 - **Traktaty akcesyjne**
- Źródła prawa wtórnego
 - rozporządzenia (np. roaming międzynarodowy, e-Call, RODO)
 - decyzje (np. decyzja w sprawie przeznaczenia częstotliwości 700 MHz dla systemów łączności ruchomej)
 - dyrektywy (np. Europejski kodeks łączności elektronicznej)
 - zalecenia (np. w sprawie rynków komunikacji elektronicznej)

Implementacja prawa UE w prawie krajowym

- Bezpośrednie stosowanie **traktatów** (np. ochrona konkurencji, pomoc publiczna)
- Bezpośrednie stosowanie **rozporządzeń** (adresowane do państw, obywateli, przedsiębiorców). Publikacja w Dz. Urz. UE. Efekt wertykalny (państwo – jednostka) i bezpośredni efekt horyzontalny (np. przedsiębiorca – jednostka)
- Implementacja **dyrektyw**
 - cele, cele i środki
 - problem bezpośredniego stosowania dyrektyw w stosunkach wewnętrznych – państwo nie może korzystać z braku implementacji (bezpośredni efekt w stosunkach wertykalnych)
 - implementacja = ustanowienie przepisów, wdrożenie, egzekwowanie (np. dostęp do numeru 112 – przepisy, akty wykonawcze, faktyczna dostępność)
- Implementacja **decyzji** – wszelkie konieczne działania (np. decyzja 700 MHz – zmiana rezerwacji, przeniesienie telewizji do niższego pasma)
- Implementacja **zaleceń** – uwzględnienie w najszerzym możliwym zakresie przy podejmowaniu decyzji

Publikacja aktów normatywnych

- Organy promulgacyjne, od 1.1.2012 wyłącznie publikacja elektroniczna
- Dziennik Ustaw (<http://www.dziennikustaw.gov.pl/>)
 - Konstytucja, ustawy, rozporządzenia, testy jednolite, umowy międzynarodowe, orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, niektóre akty dotyczące wyborów, stanów wyjątkowych
- Dziennik Urzędowy UE (<http://eur-lex.europa.eu/oj/direct-access.html?locale=pl>)
- Dziennik Urzędowy Monitor Polski
 - zarządzenia Prezydenta RP, uchwały Rady Ministrów i zarządzenia Prezesa Rady Ministrów
- Dzienniki urzędowe ministerstw i urzędów centralnych
Wojewódzkie dzienniki urzędowe
 - akty prawa lokalnego, orzeczenia sądowe w sprawach tych aktów, uchwały budżetowe

Struktura aktu normatywnego

- Rozporządzenie Prezesa RM z 20.06.2002 w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”
 - 1) tytuł (oznaczenie rodzaju aktu, data, określenie przedmiotu)
 - 2) przepisy merytoryczne
 - ogólne (przedmiot, zasady, definicje)
 - szczegółowe (materialne, ustrojowe, proceduralne, odpowiedzialność)
 - 3) przepisy zmieniające
 - 4) przepisy przejściowe (postępowania w toku, akty wykonawcze, dawne uprawnienia) i dostosowujące (nowe organy, likwidacje, tryb dostosowania)
 - 5) przepisy końcowe
 - przepisy o wygaśnięciu mocy obowiązujących przepisów.
 - przepisy o wejściu ustawy w życie (data sztywna, sposób obliczenia, zasada ustawowa)

Oznaczenia jednostek redakcyjnych (1)

- Kodeksy
 - Art. 1 (art.)
 - § 1. (§)
 - 1) (pkt 1)
 - a) (lit.)
 - - (tiret)
- Ustawy
 - Art. 1. (art.)
 - 1. (ust. 1)
 - 1) (pkt 1)
 - a) (lit.)
 - - (tiret)

Oznaczenia jednostek redakcyjnych (2)

- Akty podustawowe
 - § 1. (§)
 - 1. (ust.)
 - 1) (pkt 1)
 - a) (lit.)
 - - (tiret)
- Jednostki redakcyjne nadzędne
 - rozdziały, działy, tytuły
 - w kodeksie – księgi, części

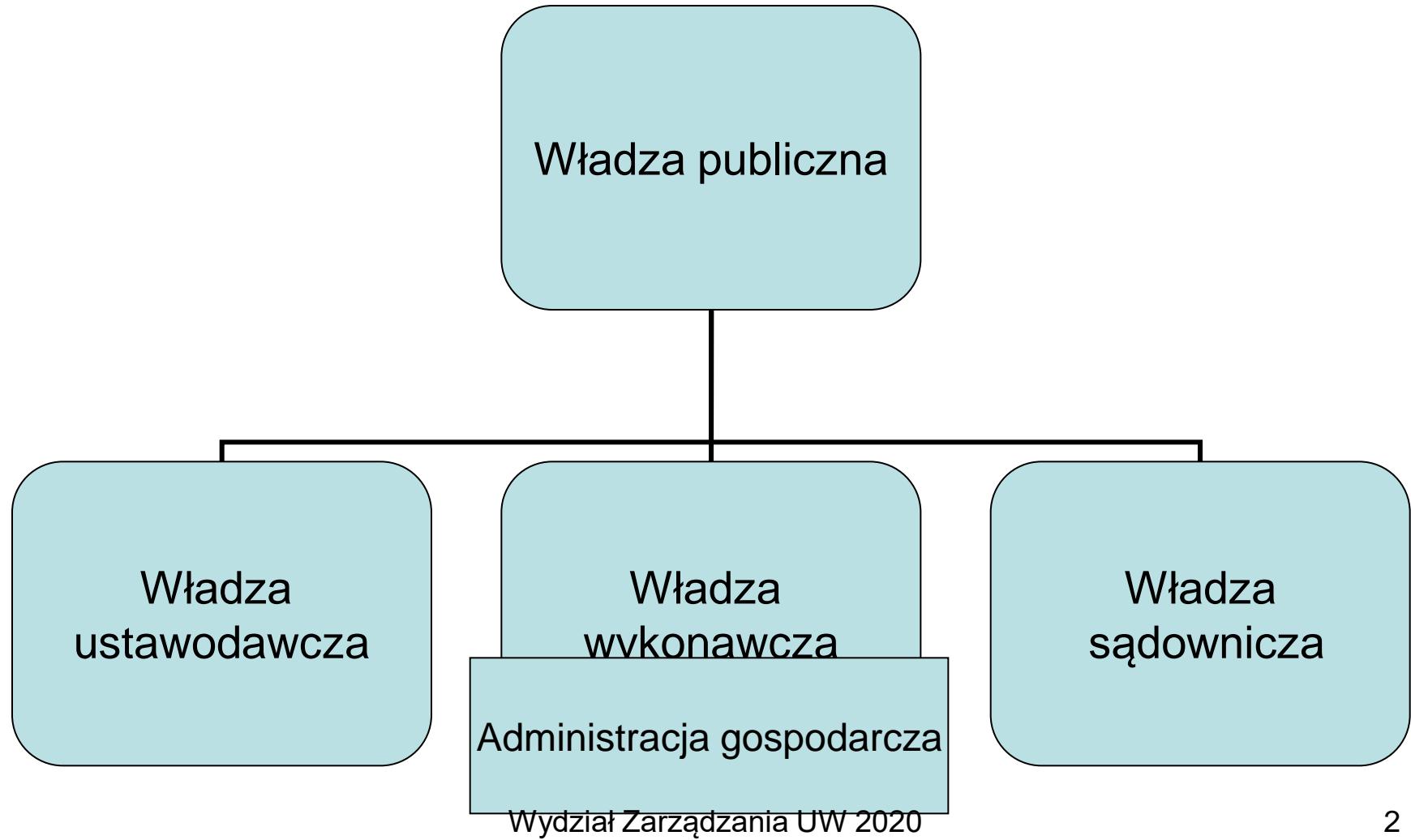
Wyszukiwanie aktów normatywnych

- Oznaczenia aktów normatywnych
 - do 2011 - organ promulgacyjny, rok, numer, pozycja
 - od 2012 – organ promulgacyjny, rok, pozycja
 - oznaczenia nowelizacji (aktów zmieniających)
- Teksty jednolite (przygotowanie – Marszałek Sejmu, publikacja w tym samym organie promulgacyjnym)
- Elektroniczne publiczne bazy danych o przepisach prawnych
- <http://www.dziennikiurzedowe.gov.pl/>
- <http://prawo.sejm.gov.pl/>
- Elektroniczne bazy komercyjne (przepisy, orzecznictwo, komentarze, wzory dokumentów, bibliografia)

Centralna administracja gospodarcza

PPwG 2020

Usytuowanie administracji gospodarczej

Realizacja gospodarczych zadań państwa

Sposób oddziaływania państwa na gospodarkę:

- regulowanie
- gospodarowanie
- nabywanie towarów i usług

Administracja gospodarcza – obejmuje wszelkie działania wykonawcze w stosunku do gospodarki oraz organy o kompetencjach gospodarczych w ujęciu sektorowym, funkcjonalnym oraz organy ogólnego kierownictwa

Struktura administracji gospodarczej - jest wynikiem:

- transformacji ustroju gospodarczego
- zakresu własności publicznej
- poziomu centralizacji / zakresu samorządu terytorialnego
- wpływu Unii Europejskiej

Struktura administracji gospodarczej

- **Naczelnne** organy administracji:
 - Rada Ministrów
 - Prezes Rady Ministrów
 - wiceprezesi Rady Ministrów
 - ministrowie
- **Centralne** organy administracji
- **Agencje wykonawcze**
- **Terenowe organy rządowej administracji** zespolonej i niezespolonej
- **Organy samorządu terytorialnego**

Zadania gospodarcze Rady Ministrów

Artykuł 146 Konstytucji:

- prowadzenie polityki gospodarczej
- kierowanie rządową administracją gospodarczą
- prawotwórstwo gospodarcze (projekty ustaw + rozporządzenia)
- zapewnienie wykonania ustaw gospodarczych
- ochrona interesów Skarbu Państwa w gospodarce
- funkcje budżetowe (projekt + kierowanie wykonaniem)
- kierowanie stosunkami gospodarczymi z zagranicą (umowy międzynarodowe)

Porządek obrad Rady Ministrów

28 października 2020, godz. 11.30

- 1. Projekt ustawy o rozpatrywaniu reklamacji i sporów klientów podmiotów rynku finansowego oraz o Funduszu Edukacji Finansowej
 - Wnioskodawca: Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej
- 2. Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Prawo bankowe
 - Wnioskodawca: Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej
- 3. Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw
 - Wnioskodawca: Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej
- 4. Projekt ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych
 - Wnioskodawca: Minister Klimatu i Środowiska
- 5. Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia programu wieloletniego – „Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap I. 2020 – 2023”
 - Wnioskodawca: Pełnomocnik Rządu ds. Centralnego Portu Komunikacyjnego
- 6. Sprawy bieżące

Organizacja prac Rady Ministrów (1)

- Ustawa o Radzie Ministrów z 1996 r.
- Przyjmowanie dokumentów rządowych:
 - wnioskodawca
 - **uzgodnienia** międzyresortowe
 - **konsultacje** z partnerami społecznymi (zw. zawodowe, pracodawcy, izby gospodarcze)
 - Komitet Stały Rady Ministrów
 - przyjęcie dokumentu przez Radę Ministrów (posiedzenie, droga obiegowa)

Organizacja prac Rady Ministrów (2)

- Organy wspierające Radę Ministrów w realizacji zadań
 - Komitety (9) – Komitet Stały RM, Komitet Ekonomiczny RM, Komitet ds. Bezpieczeństwa Narodowego i spraw Obronnych, Komitet Społeczny RM
 - Pełnomocnicy RM i Prezesa RM (51) - ds. Centralnego Portu Komunikacyjnego, ds. Jednolitego Rynku Cyfrowego, ds. Polityki Surowcowej Państwa
 - Komisje wspólne (8) – Komisja wspólna Rządu i samorządu terytorialnego
 - Organy doradcze RM i Prezesa RM: międzyresortowe zespoły ds. innowacyjności, ds. programu ochrony powietrza, ds. rozwoju międzynarodowego transportu drogowego
 - Rządowe Centrum Legislacji i Rada Legislacyjna
 - Sekretarz RM

Prezes i wiceprezesa Rady Ministrów

- Prezes Rady Ministrów (Premier)
 - **przewodniczenie RM** (porządek obrad, zwołanie posiedzenia, przewodniczenie, konkluzje, głosowania)
 - **kierowanie i koordynowanie prac RM** (zapewnianie wykonania polityki RM)
 - **funkcje prawotwórcze** (kieruje procesem legislacyjnym + wydaje rozporządzenia)
- Wiceprezesa Rady Ministrów (wicepremierzy) (4)
 - zastępowanie Prezesa RM
 - odzwierciedlenie struktury politycznej Rządu
 - funkcje ministrów

Ministrowie (1)

- **Status ministra**
 - ministrowie resortowi (14)
 - ministrowie – członkowie RM / ministrowie bez teki (5)
- **Tworzenie urzędów ministrów resortowych:** grupowanie działów, rozporządzenie atrybucyjne (przykład), ustalenie nazwy urzędu i ministerstwa, jednostek nadzorowanych
- **Działy administracji rządowej**
 - 37 działów
 - ok. 16 działów gospodarczych – gospodarka, rolnictwo, energia, gospodarka wodna, informatyzacja, gospodarka morska, praca, rozwój regionalny, rynki rolne, rybołówstwo, transport, turystyka

Ministrowie (2)

Przykład rozporządzenia atrybucyjnego

Rozporządzenie

Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu i Środowiska

- § 1. 1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres działania Ministra Klimatu i Środowiska, zwanego dalej „ministrem”.
- 2. Minister kieruje następującymi działami administracji rządowej:
 - 1) energia;
 - 2) gospodarka wodna;
 - 3) klimat;
 - 4) środowisko.
- 3. Minister jest dysponentem części 47, 22, 51 i 41 budżetu państwa.
- 4. Obsługę ministra zapewnia Ministerstwo Klimatu i Środowiska.
- 5. Organy podległe ministrowi lub przez niego nadzorowane określa załącznik do rozporządzenia.
- § 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Załącznik:

1) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska; 2) Główny Inspektor Ochrony Środowiska; 3) Prezes Państwowej Agencji Atomistyki.

Ministrowie (3)

- Zadania ministra resortowego
 - polityka resortowa
 - prawotwórstwo (założenia do projektów ustaw + rozporządzenia)
 - orzecznictwo administracyjne (wydawanie decyzji administracyjnych np. koncesji)
 - nadzór nad centralnymi instytucjami resortowymi (centralne urzędy, instytuty naukowo-badawcze, laboratoria)
 - zadania budżetowe
- Struktura resortu
 - ministerstwo
 - centralne urzędy
 - centralne instytucje resortowe
 - terenowe organy administracji niezespolonej

Centralne organy administracji (1)

- Status organów centralnych – nie wchodzą w skład RM
 - właściwość miejscowa - ogólnokrajowa
 - rodzaje zadań – decyzje administracyjne, uprawnienia zawodowe, kontrola przestrzegania prawa
 - podporządkowanie – członkom Rady Ministrów
- Organy centralne podporządkowane Prezesowi RM
 - Główny Urząd Statystyczny
 - Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
- Organy centralne podporządkowane ministrom
 - Urząd Komunikacji Elektronicznej
 - Główny Urząd Miar
 - Urząd Patentowy RP
 - Główny Urząd Nadzoru Budowlanego

Centralne organy administracji (2)

- Typy organów centralnych
- Organy ogólnoadministracyjne
 - Urząd Zamówień Publicznych
 - Urząd Lotnictwa Cywilnego
 - Urząd Dozoru Technicznego
- Organy regulacyjne (kadencja, ograniczone podstawy odwołania, raporty roczne)
 - Urząd Regulacji Energetyki
 - Urząd Komunikacji Elektronicznej
 - Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
- Organy inspecyjne
 - Główny Inspektor Sanitarny
 - Główny Inspektor Ochrony Środowiska

Agencje wykonawcze

- **Koncepcja** agencji wykonawczych – wykonywanie zadań niewłaściwych państwa (zarządczych, majątkowych, rozwojowych)
- **Rodzaje** agencji wykonawczych
 - Zarządzanie własnością publiczną (Agencja Mienia Wojskowego, Agencja Rezerw Materiałowych, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa)
 - Zarządzanie środkami finansowymi z UE (Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa)
 - Restrukturyzacja sektorów gospodarczych (Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości)
 - Rozwój i badania (Narodowe Centrum Nauki, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Polska Agencja Kosmiczna)
- **Forma prawnia** agencji wykonawczych
 - państwową osobą prawną tworzona na podstawie odrębnej ustawy w celu realizacji zadań państwa
- **Finansowanie**
 - roczny plan finansowy (przychody własne, dotacja)

Działalność gospodarcza, przedsiębiorca i przedsiębiorstwo

PPwG 2020

Działalność gospodarcza (1)

- **Ustawowa definicja działalności gospodarczej** (art. 3 PrPrzeds)
 - **Działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły.**
 - uniwersalny charakter definicji i zakres jej zastosowania
 - skutki uznania działalności za działalność gospodarczą (m.in. obowiązki informacyjne, odpowiedzialność, przedawnienie roszczeń)
- **Działalność nieewidencjonowana –**
 - działalność osoby fizycznej o przychodzie miesięcznym do 50% minimalnego wynagrodzenia (2021 r. – 2800 zł), która w okresie ostatnich 60 miesięcy nie wykonywała działalności gospodarczej
 - brak obowiązku wpisu do CEIDG
 - przekroczenie progu przychodu – obowiązek wpisu w ciągu 7 dni
 - podatkowe rozliczanie przychodu jako „dochodu z innych źródeł”
- **Działalność wyłączona z ustawy PrPrzeds**
 - działalność wytwarzająca w rolnictwie, usługi agroturystyczne oraz wyrób wina (do 10 hektolitrów) przez producentów będących rolnikami

Działalność gospodarcza (2)

- **Zorganizowana działalność**
 - wykorzystanie formy organizacyjnej przewidzianej prawem, ciąg czynności organizatorskich, trwała struktura
 - Sąd Apelacyjny - zorganizowanie jako cecha działalności gospodarczej oznacza jej zaplanowane pod względem prawnym i faktycznym oraz podjęcie wielu czynności o charakterze organizacyjnym.
- **Zarobkowa działalność**
 - zaspokajanie cudzych potrzeb, działalność odpłatna, zamiar osiągnięcia zysku, niezależnie od rzeczywistego wyniku działalności
 - Sąd Najwyższy – dochodowość nie jest cechą konieczną, wystarcza pokrycie kosztów własnych, np. spółdzielnicie, podmioty non-profit
- **Ciągła działalność**
 - zamiar i faktyczna powtarzalność, działalność sezonowa
 - możliwość zawieszenia działalności przez przedsiębiorcę niezatrudniającego pracowników
 - Sąd Apelacyjny – ciągłość działalności gospodarczej to powtarzalność czynności odróżniająca tę działalność od jednostkowych umów cywilnoprawnych
- **We własnym imieniu**
 - działanie na własny rachunek, ponoszenie ryzyka i związanej z nim odpowiedzialności prawnej i ekonomicznej

Ustawowe zasady prowadzenia i regulowania działalności gospodarczej

- „Co nie jest zakazane jest dozwolone”. Przedsiębiorca może podejmować wszelkie działania, z wyjątkiem tych, których zakazują przepisy prawa (art. 8 PrPrzeds)
- Prowadzenie działalności gospodarczej zgodnie z zasadami uczciwej konkurencji i poszanowania dobrych obyczajów (art. 9 PrPrzeds)
 - czyny nieuczciwej konkurencji
 - orzecznictwo dotyczące dobrych obyczajów (normy moralno-etyczne dotyczące działalności gospodarczej, kodeksy organizacji branżowych)
- Zasada zaufania do przedsiębiorcy, rozstrzyganie niedających się usunąć wątpliwości co do stanu faktycznego na korzyść przedsiębiorcy (wyjątki: sporne interesy, ciężar dowodu na przedsiębiorcy, interes publiczny) (art. 10 Pr Przeds)
- Rozstrzyganie wątpliwości interpretacyjnych dotyczących obciążień i obowiązków na korzyść przedsiębiorcy (wyjątki: sporne interesy, interes publiczny) (art. 11 PrPrzeds)
- Prowadzenie postępowań zgodnie z wymogami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania (art. 12 Pr Przeds)
- Organ bez uzasadnionej przyczyny nie odstępuje od utrwalonej praktyki rozstrzygania spraw w takim samym stanie faktycznym i prawnym (art. 14 Pr Przeds)

Przedsiębiorca

Historia zmian pojęciowych

- **Kupiec** (kupiec rejestrowy)
 - prowadzący we własnym imieniu przedsiębiorstwo zarobkowe (formalnie do 1961 r.)
- **Jednostki gospodarki społecznionej, jednostki gospodarki niespołecznionej** (do 1988)
- **Podmiot gospodarczy** (1989 – 1999)
- **Przedsiębiorca** (wycinkowo od 1993 – całościowo od 2000)
- Akty prawne Unii Europejskiej
 - **przedsiębiorstwo**, brak pojęcia przedsiębiorcy

Pojęcie przedsiębiorcy

- **Ustawowe definicje przedsiębiorcy**
- **PrPrzeds (art. 4)**
 - Przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawa lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustanowiona przynależność prawną, wykonująca działalność gospodarczą.
 - Przedsiębiorcami są wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej
 - definicja na użytek PrPrzeds
- **Kodeks cywilny (art. 43¹ KC)**
 - Przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawa i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której ustanowiona przynależność prawną, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową
 - definicja stosowana w sprawach majątkowych
- **Odrębne definicje przedsiębiorcy** w niektórych ustawach (np. ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów, ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji)

Kategorie podmiotowe przedsiębiorców (1)

- Osoby fizyczne
 - zdolność prawa, zdolność do czynności prawnych
 - małoletni – rzemiosło
- Osoby prawne
 - wymóg ustawowej podstawy osobowości
 - zadania gospodarcze
 - dla niektórych osób prawnych minimalny kapitał zakładowy (5-100 tys.)
- Osoby prawne prowadzące działalność gospodarczą
 - np. spółka akcyjna, sp. z o.o., spółdzielnia, przedsiębiorstwo państowe, spółka europejska
- Osoby prawne prowadzące działalność gospodarczą akcesoryjnie
 - stowarzyszenie - realizacja celów statutowych, zakaz podziału zysku między członków, formy wyodrębnione i niewyodrębnione
 - fundacja - prowadzenie działalności gospodarczej w rozmiarach służących realizacji celów fundacji

Kategorie podmiotowe przedsiębiorców (2)

- Jednostki bez osobowości prawnej, ułomne osoby prawne, ustawowy przymiot zdolności prawnej - spółka jawna, partnerska, komandytowa, komandytowo-akcyjna, europejskie zgrupowanie interesów gospodarczych
 - zdolność prawa
 - nabywanie praw majątkowych
 - odrębna firma
 - akcesoryjna odpowiedzialność wspólników za zobowiązania
- Samorządowy zakład budżetowy – niebędący przedsiębiorcą wykonawca zadań gospodarczych samorządu terytorialnego w zakresie użyteczności publicznej (wodociągi, drogownictwo, transport zbiorowy, targowiska, odpady)
 - ustanawiany przez samorząd
 - prowadzenie działalności gospodarczej we własnym imieniu, na rachunek samorządowej osoby prawnej
 - odpłatna działalność, pokrywanie kosztów z przychodów

Mikro-, mali- i średni przedsiębiorcy MMSP

- Cele statusu MMSP

- Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców
- ograniczenie kontroli równoczesnych i maksymalnego okresu kontroli
- analiza skutków regulacji prawnych dla MMSP
- dostęp do środków finansowych (kredyty, poręczenia)
- wyrównywanie warunków wykonywania działalności gospodarczej ze względu na obciążenia publicznoprawne
- ułatwianie dostępu do informacji, szkoleń oraz doradztwa
- promowanie współpracy z innymi przedsiębiorcami polskimi i zagranicznymi.

Warunki korzystania ze statusu MMSP (1)

- **Mikoprzedsiębiorca** (jeden rok z dwóch ostatnich lat obrotowych):
1) średniorocznie mniej niż 10 pracowników +
2) roczny obrót netto do 2 mln €, lub
3) suma aktywów bilansu do 2 mln €.
- **Mały przedsiębiorca**:
1) średniorocznie mniej niż 50 pracowników +
2) roczny obrót netto do 10 mln €, lub
3) suma aktywów bilansu do 10 mln €.
- **Średni przedsiębiorca**:
1) średniorocznie mniej niż 250 pracowników +
2) roczny obrót netto do 50 mln €, lub
3) suma aktywów bilansu do 43 mln €.

Warunki korzystania ze statusu MMSP (2)

- Ustalanie danych
 - Przedsiębiorca niezależny (bez związków przekraczających 25% kapitału lub głosów) - uwzględnia się dane przedsiębiorcy
 - Przedsiębiorca partnerski (powyżej 25% kapitału lub głosów, ale bez kontroli) – sumowanie procentowego udziału danych
 - Przedsiębiorca związany (kontrola ze strony innego przedsiębiorcy, czyli powyżej 50% kapitału lub głosów) – sumowanie danych obu przedsiębiorców
- Brak trwałej urzędowej kwalifikacji jako MMSP
 - składanie oświadczeń o spełnieniu warunków
 - kontrola organu uwzględniającego status MMSP

Działalność gospodarcza osób zagranicznych w Polsce (1)

- Ustawa o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z 2018 r.
- Osoby zagraniczne: obywatele innych państw, zagraniczne osoby prawne i zagraniczne jednostki posiadające zdolność prawną
- Osoby zagraniczne z Unii Europejskiej (EOG):
 - działalność gospodarcza na takich zasadach jak przedsiębiorcy polscy (standard narodowy)
 - możliwość czasowego świadczenia usług bez konieczności wpisu do KRS lub CEIDG
- Obywatele innych państw prowadzą działalność na zasadach przewidzianych dla obywateli polskich w przypadku posiadania
 - zezwolenia na pobyt stały, niektórych zezwoleń na pobyt czasowy
 - statusu uchodźcy, pobytu tolerowanego, ochrony czasowej, Karty Polaka
- Inne osoby zagraniczne
 - wyłącznie w formie spółki: komandytowej, komandytowo-akcyjnej, z ograniczoną odpowiedzialnością i akcyjnej
 - przedsiębiorcy zagraniczni mogą tworzyć oddziały

Działalność gospodarcza osób zagranicznych w Polsce (2)

Oddział zagranicznego przedsiębiorcy

- bez ograniczeń dla przedsiębiorców z państw UE, dla innych - na zasadzie wzajemności
- zakres działalności przedsiębiorcy zagranicznego
- działalność w imieniu i na rzecz przedsiębiorcy zagranicznego
- wpis do KRS, oznaczenie „oddział w Polsce”
- obowiązek powołania osoby reprezentującej przedsiębiorcę
- możliwość wydania zakazu działalności oddziału (rażące naruszenia prawa polskiego, likwidacja przedsiębiorcy, interes publiczny) – likwidacja oddziału

Przedstawicielstwo zagranicznego przedsiębiorcy lub gospodarki państwa

- reklama i promocja przedsiębiorcy zagranicznego lub gospodarki państwa
- wpis do rejestru przedstawicielstw (prowadzi Minister Rozwoju, Pracy i Technologii)
- oznaczenie „przedstawicielstwo w Polsce”
- możliwość likwidacji administracyjnej

Przedsiębiorstwo (1)

- Przedsiębiorstwo
 - środki materialne i niematerialne oraz struktura organizacyjna służąca do prowadzenia działalności gospodarczej
- Rozróżnienie podmiotowego i przedmiotowego znaczenia przedsiębiorstwa
 - Przedsiębiorstwo jako podmiot - strona stosunków prawnych
 - Przedsiębiorstwo jako przedmiot - obiekt czynności prawnych (sprzedaży, zastawu, dzierżawy)

Przedsiębiorstwo (2)

- Przedsiębiorstwo w znaczeniu ustawowym
 - zorganizowany zespół składników materialnych i niematerialnych przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej (art. 55¹KC)
- Składniki przedsiębiorstwa
 - 1) oznaczenie indywidualizujące przedsiębiorstwo lub jego wyodrębnione części (nazwa przedsiębiorstwa);
 - 2) własność i inne prawa rzeczowe do nieruchomości lub ruchomości (urządzenia, materiały, towary)
 - 3) prawa wynikające z umów najmu i dzierżawy
 - 4) wierzytelności, prawa z papierów wartościowych i środki pieniężne;
 - 5) koncesje, licencje i zezwolenia
 - 6) prawa na dobrach niematerialnych (patenty, inne prawa własności przemysłowej, majątkowe prawa autorskie, pokrewne)
 - 7) tajemnice przedsiębiorstwa
 - 8) księgi i dokumenty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Uprawnienia administracyjne jako składnik przedsiębiorstwa

- Przekształcenia przedsiębiorcy a przejście uprawnień z decyzji administracyjnych dotyczących przedsiębiorstwa
 - zmiana formy spółki handlowej
- Akty administracyjne dotyczące rzeczy
 - uprawnienia dotyczące nieruchomości, pojazdów, urządzeń
- Uprawnienia do używania zasobów przyrodniczych
 - pozwolenia wodnoprawne, emisyjne – wstąpienie następcy w prawa i obowiązki, częstotliwości
- Uprawnienia z wpisu do rejestrów działalności regulowanej
 - nowy wpis
- Koncesje, zezwolenia, licencje
 - niedopuszczalność przenoszenia (rtv, ochrona osób i mienia)
 - przenoszenie pod kontrolą organu administracji (kopaliny)

Konstytucyjne zasady działalności gospodarczej

PPwG

Agenda

- Zasady ogólne
- Zasada społecznej gospodarki rynkowej
- Zasada wolności gospodarczej
- Zasada ochrony własności
- Zasada równego traktowania przedsiębiorców
- Zasada wolności wyboru i wykonywania zawodu
- Zasada wolności zrzeszania się
- Zasada solidarności, dialogu i współpracy
- Przepisy konstytucyjne
- Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego

Zasady ogólne

- **Art. 1. Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej**
- **Zasada demokratycznego państwa prawnego**
 - ochrona zaufania do państwa
 - respektowanie praw słusznie nabytych
 - uwzględnianie interesów w toku
 - wymóg określoności prawa
- **Zasada sprawiedliwości społecznej**
 - sprawiedliwość dystrybutywna (solidarność społeczna, minimum bezpieczeństwa socjalnego)
 - sprawiedliwość podatkowa

Społeczna gospodarka rynkowa

- **Art. 20. Społeczna gospodarka rynkowa (...) stanowi podstawę ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej.**
 - współprzależność produkcji i podziału, ustroju gospodarczego i społecznego, praw ekonomicznych i odpowiedzialności społecznej
 - państwo wspiera mechanizmy rynkowe (własność prywatną i swobodę przedsiębiorczości) oraz koryguje te mechanizmy ingerując w gospodarkę ze względów społecznych
 - łagodzenie skutków przedsiębiorczości i praw rynku
 - przejawy interwencji - ochrona konsumenta, gwarancje minimum egzystencji, interwencja w przypadku kryzysu, wzmacnianie słabych regionów

Wolność gospodarcza (1)

- **Art. 20. Wolność gospodarcza jako podstawa społecznej gospodarki rynkowej**
- **Art. 22. Ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny.**
 - ograniczenie wolności jako materia ustawowa
 - wymóg ważnego interesu publicznego (obyczaje, bezpieczeństwo, ochrona zdrowia i życia, prawa innych itp.)

Wolność gospodarcza (2)

- Treść wolności gospodarczej
 - Wolność podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej (swoboda, rejestracja, zezwolenie, koncesja, monopol)
 - Swoboda wyboru formy działalności
 - Swoboda powoływania przedsiębiorców
 - Wolność umów (zawarcie, wybór partnera, określenie treści)
 - Wolność konkurowania z innymi przedsiębiorcami
 - Wolność komunikowania o prowadzonej działalności gospodarczej

Wolność gospodarcza (3)

Trybunał Konstytucyjny w sprawie koniecznych ograniczeń wolności -

wymóg konieczności jest spełniony, jeżeli ustanowione ograniczenia wolności są zgodne z zasadą proporcjonalności, czyli:

- środki zastosowane przez prawodawcę mogą rzeczywiście doprowadzić do zamierzonych celów
- zastosowane środki muszą być niezbędne do ochrony interesu z którym są powiązane
- efekty muszą pozostawać w proporcji do nakładanych ciężarów

Trybunał Konstytucyjny

Ograniczenie działalności gospodarczej osób pełniących funkcje publiczne - Z

Zakaz przewozu taksówką przez osobę zatrudzoną na inny pełny etat – NZ

Zawieszanie licencji pracownikom ochrony oskarżonym o przestępstwo przeciwko życiu, zdrowiu i mieniu - Z

Ochrona własności (1)

- **Art. 21. 1. Rzeczpospolita Polska chroni własność i prawo dziedziczenia.**
2. Wywłaszczenie jest dopuszczalne jedynie wówczas, gdy jest dokonywane na cele publiczne i za słusznym odszkodowaniem.
- **Art. 64. 1. Każdy ma prawo do własności, innych praw majątkowych oraz prawo dziedziczenia.**
2. Własność, inne prawa majątkowe oraz prawo dziedziczenia podlegają równej dla wszystkich ochronie prawnej.
3. Własność może być ograniczona tylko w drodze ustawy i tylko w zakresie, w jakim nie narusza ona istoty prawa własności.
- Autonomiczne decydowanie o korzystaniu z własności
- Ochrona przed ingerencją państwa i faktycznymi naruszeniami uprawnień majątkowych

Ochrona własności (2)

- Wywłaszczenia (ustawa o gospodarce nieruchomościami)
 - istota wywłaszczenia (odjęcie lub ograniczenie prawa własności)
 - cel publiczny
 - wnioskodawca (Skarb Państwa, samorząd terytorialny)
 - bezskuteczność rokowań
 - słuszne odszkodowanie
 - zwrot w przypadku braku wykorzystania
- Trybunał Konstytucyjny
 - Obligatoryjny przepadek narzędzi służących do popełnienia przestępstwa karno-skarbowego będących własnością osoby trzeciej – NZ
 - Grunty pokryte wodami płynącymi stanowią własność Państwa – Z

Równe traktowanie przedsiębiorców (1)

- **Art. 32. 1. Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.**
2. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny.
- Względny zakaz przywilejów i dyskryminacji

Równe traktowanie przedsiębiorców (2)

- Trybunał Konstytucyjny

- Z zasady równości wynika nakaz jednakowego traktowania podmiotów prawa w obrębie określonej klasy (kategorii). Wszystkie podmioty prawa charakteryzujące się w równym stopniu daną cechą istotną (relevantną) powinny być traktowane równo, a więc według jednakowej miary (np. w sprawach zamówień publicznych, dostępu do zasobów pracy, obciążen publicznych).
- Obowiązek uzyskania zezwolenia na utworzenie wielkopowierzchniowego obiektu handlowego - NZ
- Zobowiązanie budżetu państwa do finansowania składek na ubezpieczenie zdrowotne wszystkich rolników bez względu na wysokość osiąganych przychodów - NZ

Zasada wolności wyboru i wykonywania zawodu (1)

Art. 65. 1. Każdemu zapewnia się wolność wyboru i wykonywania zawodu oraz wyboru miejsca pracy. Wyjątki określa ustawa.

2. Obowiązek pracy może być nałożony tylko przez ustawę.

- Wybór zawodu wolny / reglamentowane wykonywanie zawodu
- Swoboda umów o pracę
 - po stronie pracodawcy - dobrowolne pośrednictwo pracy, brak ograniczeń ilościowych zatrudnienia
 - po stronie pracownika - zakaz pracy przymusowej, niedopuszczalność nakazów pracy
- Dopuszczalny jest sądowy zakaz wykonywania zawodu

Zasada wolności wyboru i wykonywania zawodu (2)

- Trybunał Konstytucyjny
- Zakaz wykonywania zawodu instruktora nauki jazdy dla osób, które zostały ukarane wyrokiem sądu za wykroczenie przeciw bezpieczeństwu ruchu drogowego – NZ
- Samorządowe uprawnienia do pozbawienia prawa wykonywania zawodu zaufania publicznego, ale nie na zawsze - Z
- Uzależnienie prawa do wykonywania transportu osobowego od niekaralności - NZ

Zasada wolności zrzeszania się

- **Art. 59. 1. Zapewnia się wolność zrzeszania się w związkach zawodowych, organizacjach społeczno-zawodowych rolników oraz w organizacjach pracodawców.**
- Prawo do tworzenia koalicji w celu reprezentacji i obrony interesów (wolność tworzenia, wolność przynależności, swoboda określania celów)
 - rokowania związków zawodowych i organizacji pracodawców
 - zawieranie układów zbiorowych pracy i innych porozumień.
 - organizowanie strajków
- Problem obowiązkowego samorządu gospodarczego
- Trybunał Konstytucyjny – ograniczenie możliwości tworzenia związków zawodowych do osób świadczących pracę wyłącznie w ramach stosunku pracy - NZ

Zasada solidarności, dialogu i współpracy

- **Art. 20. Społeczna gospodarka rynkowa oparta na (...) solidarności, dialogu i współpracy partnerów społecznych stanowi podstawę ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej.**
- Zasada solidarności – ponoszenie uzasadnionych ciężarów na rzecz innych grup, równomierne rozłożenie ciężarów kryzysu, pomoc dla jednostek zagrożonych
- Zasada dialogu i współpracy – osiąganie porozumienia w zorganizowany sposób – ustanowiona o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego
 - strona rządowa, pracownicy, pracodawcy
 - wniesienie spraw o istotnym znaczeniu dla zachowania dialogu społecznego
 - zajmowanie stanowisk przez strony, samodzielnie lub w koalicji
 - konsultacje prognozy budżetowej, wynagrodzeń, emerytur i rent, projektów ustaw
 - możliwość zawierania porozumień

Lokalna administracja gospodarcza

PPwG 2020

Agenda

- Struktury administracji lokalnej
- Administracja rządowa (zespolona i niezespolona)
- Konstytucyjny status samorządu terytorialnego
- Zadania gospodarcze samorządów
- Struktura zadań samorządów
- Mienie samorządowe
- Działalność gospodarcza samorządów
- Współdziałanie samorządów

Struktury lokalnej administracji

- Administracja rządowa
 - wojewoda
 - administracja zespolona (służby, inspekcje i straże podległe wojewodzie)
 - organy administracji niezespolonej podległe ministrom i centralnym organom administracji
- Administracja samorządowa
 - gmina (rada gminy, wójt, burmistrz, prezydent)
 - powiat (rada powiatu, zarząd powiatu + starosta)
 - województwo (sejmik wojewódzki, zarząd + marszałek)

Wojewoda

- Powoływanie i odwoływanie wojewody oraz wicewojewodów - Prezes RM
- Administracja zespolona
 - skupiona w urzędzie wojewódzkim, wojewoda tworzy jednostki, powołuje kierowników tych jednostek, zatwierdza ich regulaminy
- Jednostki administracji zespolonej o charakterze gospodarczym
 - Inspektoraty: Transportu, Farmaceutyczny, Nadzoru Budowlanego, Nadzoru Geodezyjno-Kartograficznego, Ochrony Środowiska, Inspekcja Handlowa, Weterynaryjna, Jakości Artykułów Rolno-Spożywczych

Zadania wojewody związane z gospodarką

- przedstawiciel Rządu w terenie
- realizacja polityki gospodarczej Rządu na terenie województwa (określa cele zgodne z polityką Rządu)
- zwierzchnictwo w stosunku do administracji zespolonej
- koordynacja organów administracji niezespolonej (uzgadnianie projektów aktów prawnych, polecenia w sytuacjach nadzwyczajnych, obowiązek udzielania wyjaśnień, wstrzymywanie egzekucji, wpływ na powołanie i odwołanie)
- orzecznictwo administracyjne (prawo wodne, ochrona środowiska, komunalizacja mienia państwowego, przejmowanie gruntów pod autostrady)
- reprezentant Skarbu Państwa (prywatyzacja, reprywatyzacja)
- nadzór nad działalnością gospodarczą samorządu (z wyjątkiem gospodarki finansowej)
 - uchylenie uchwał organów samorządowych

Organy administracji niezespolonej

- Podległość - ministrowie i centralne organy administracji
- Właściwość terytorialna – wojewódzka, powiatowa
- Funkcje - orzecznictwo, kontrola administracyjna
- Organy administracji niezespolonej i powody ich wydzielenia
 - Izby skarbowe, urzędy skarbowe
 - Okręgowe i specjalistyczne urzędy górnicze
 - Okręgowe i obwodowe urzędy miar, urzędy probiercze
 - Regionalne zarządy gospodarki wodnej
 - Izby i urzędy celne
 - Urzędy morskie, żeglugi śródlądowej, rybołówstwa morskiego
 - Urzędy statystyczne

Status i funkcje samorządu terytorialnego

- Status konstytucyjny
 - zadania publiczne nie zastrzeżone dla innych władz
 - ochrona prawa
 - osobowość prawa
 - własne mienie
 - odpowiedzialność za własne działania
 - udział w dochodach publicznych odpowiedni do zadań (podatki i opłaty lokalne)
 - zrzeszanie się dla wykonania zadań przekraczających możliwości jednostki samorządowej
- Funkcje gospodarcze: regulowanie, gospodarowanie, nabywanie towarów i usług

Funkcje organów samorządowych

- **Rady gminy, powiatu, sejmiki wojewódzkie**
 - funkcje uchwałodawcze i kontrolne (angażowanie mienia w spółkach, wykorzystanie mienia, budżet, plany zagospodarowania, podatki, obligacje, pożyczki i kredyty, inwestycje)
- **Zarząd powiatu, województwa, wójt, burmistrz, prezydent**
 - funkcje wykonawcze
- **Przewodniczący zarządów (starosta, marszałek województwa), wójt, burmistrz, prezydent**
 - decyzje administracyjne

Zadania gospodarcze gminy

- ład przestrzenny, gospodarka nieruchomościami, ochrona środowiska i przyrody oraz gospodarka wodna
- gminne drogi, ulice
- wodociągi, kanalizacja, utrzymanie czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypiska i odpady komunalne, zaopatrzenie w energię elektryczną, cieplną i gaz, telekomunikacja
- lokalny transport zbiorowy
- gminne budownictwo mieszkaniowe,
- turystyka, urządzenia sportowe, targowiska i hale targowe
- podatki lokalne

Zadania gospodarcze powiatu

- transport
- powiatowe drogi publiczne
- rolnictwo, leśnictwo, rybactwo śródlądowe
- geodezja, kartografia, kataster
- administracja architektoniczno-budowlana
- gospodarka wodna, ochrona środowiska i przyrody, ochrona przeciwpowodziowa
- telekomunikacja
- przeciwdziałanie bezrobociu
- ochrona praw konsumenta

Zadania gospodarcze województwa

- pobudzanie aktywności gospodarczej
- modernizacja terenów wiejskich, zagospodarowanie przestrzenne, ochrona środowiska,
- transport zbiorowy (koleje) i drogi publiczne
- kultura fizyczna i turystyka (np. nadzór nad biurami podróży)
- przeciwdziałanie bezrobociu i aktywizacja lokalnego rynku pracy
- promocja województwa
- telekomunikacja

Struktura zadań samorządów

- Zadania własne
 - Zasady wykonywania zadań własnych
 - decyzje o zakresie i sposobie realizacji, finansowanie, nadzór
 - Zadania własne fakultatywne i obligatoryjne (np. utrzymanie czystości i porządku, wypłacanie niektórych zasiłków)
- Zadania zlecone
 - Tryb zlecania
 - ustawowy (przyjmowanie wniosków o wpis do CEIDG, prowadzenie spisów rolnych, ewidencja ludności)
 - w drodze porozumienia
 - Zasady wykonywania
 - finansowanie, nadzór celowościowy

Mienie samorządowe

- Rodzaje mienia należącego do samorządu
 - własność wspólnoty samorządowej, własność komunalnych osób prawnych, związków samorządowych
- Nabywanie mienia
 - nabycie pierwotne - komunalizacja
 - z mocy prawa (data utworzenia samorządu - mienie znajdujące się w dyspozycji, grunty, budynki, przedsiębiorstwa)
 - komunalizacja na wniosek
 - tryb komunalizacji – decyzja wojewody (deklaratoryjna, konstytutywna)
 - nabycie wtórne - w wyniku czynności prawnych

Działalność gospodarcza samorządów terytorialnych

- Podstawa prawną
 - ustanowienie gospodarki komunalnej, ustawy samorządowe
- GMINA
- Podstawowy zakres - zadania użyteczności publicznej (bieżące, nieprzerwane dostarczanie podstawowych usług bytowych)
- Zadania inne tylko jeżeli:
 - niezaspokojone potrzeby rynku lokalnego
 - znaczne bezrobocie
 - zbycie składników majątkowych prowadzi do znacznej straty
 - bankowość, ubezpieczenia, wydawnictwa, inne zadania gospodarcze ważne dla rozwoju gminy
- POWIAT
 - tylko użyteczność publiczna
- WOJEWODZTWO
 - użyteczność publiczna, promocja, edukacja, wydawnictwa

Kompetencje w zakresie własnej działalności gospodarczej

- **Decyzje gospodarcze organów samorządowych:**
 - o zaangażowaniu w działalność gospodarczą
 - o wyborze sposobu prowadzenia i form gospodarki komunalnej
 - o utworzeniu jednostki gospodarczej, przystąpieniu do spółki
 - o wysokości cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej
 - wykonywanie uprawnień korporacyjnych (spółki), nominowanie przedstawicieli do rad nadzorczych
 - wykonywanie uprawnień kierowniczych i nadzorczych w stosunku do samorządowych zakładów budżetowych

Formy działalności gospodarczej i współpracy samorządów

- Formy działalności gospodarczej
 - **Samorządowy zakład budżetowy** (wydzielenie, brak osobowości prawnej, ograniczenie do zadań użyteczności publicznej)
 - **Spółki handlowe**
 - **Powierzenie innym osobom** na podstawie umowy (odpowiedzialność zatrzymuje samorząd), ustalanie cen i opłat przez samorząd
- Współpraca jednostek samorządowych
 - **Związki międzykomunalne** - nowa jednostka, wspólne uchwały, organy związku - zgromadzenie, zarząd, typowe zadania - wodociągi, komunikacja, gaz
 - **Porozumienia komunalne** - bez tworzenia nowej jednostki, ustalenie zasad finansowania
 - **Stowarzyszenia** – reprezentacja interesów
 - **Związki metropolitalne** (woj. śląskie) – drogi, transport

Podejmowanie działalności gospodarczej. Uprawnienia gospodarcze

PPwG 2020

Kontrola dostępu do działalności gospodarczej

- Przyczyny kontroli dostępu do działalności gospodarczej (porządkowe, ochrona bezpieczeństwa, egzekwowanie prawa)
 - ochrona materialna
 - ochrona procesowa
- Metody kontroli dostępu
 - dostęp przedsiębiorców - działalność wolna, zgłoszenia działalności regulowanej, zezwolenia, koncesje, monopol państwa
 - dostęp towarów i usług do rynku - badanie zgodności, certyfikaty, homologacje itp.
 - dostęp pracowników - zawody zaufania publicznego, urzędowe potwierdzenie kwalifikacji
- Rejestracja przedsiębiorców
- Udzielanie uprawnień do prowadzenia działalności gospodarczej

Rejestracja przedsiębiorców

- Ewolucja rejestrów przedsiębiorców
 - rejesty administracyjne
 - oddzielne rejesty sądowe
 - Krajowy Rejestr Sądowy
 - Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej CEIDG
- Rejesty i ewidencje specjalne
 - numery identyfikacyjne krajowego rejestru podmiotów gospodarki narodowej – REGON (woj. urzędy statystyczne)
 - numery identyfikacji podatkowej – NIP (urzędy skarbowe)
 - ewidencja płatników składek na ubezpieczenia społeczne (ZUS)
 - składanie wniosków do rejestrów specjalnych poprzez CEIDG (wnioski poprawne złożone przez osoby uprawnione)

Rejestr przedsiębiorców w KRS

- Ustawa z 20.8.1997 roku o Krajowym Rejestrze Sądowym
- KRS składa się m.in. z:
 - rejestru przedsiębiorców, stowarzyszeń, fundacji, dłużników niewypłacalnych
- Przedsiębiorcy w KRS (19 rodzajów przedsiębiorców) m.in:
 - spółki prawa handlowego (kapitałowe – sp. z o.o. ok. 530 tys., akcyjne ok. 13 tys., osobowe – jawne ok. 54 tys., komandytowe ok. 51 tys., partnerskie ok. 3,3 tys.)
 - spółdzielnie (ok. 16 tys.)
 - oddziały przedsiębiorców zagranicznych działających w Polsce (ok. 3,9 tys.)
 - jednostki badawczo- rozwojowe
 - towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych

Funkcje i organy KRS

Funkcje

- legalizacyjna – wpis do KRS zapewnia osobowość prawną, potwierdza prawidłowość czynności związanych z ustanowieniem przedsiębiorcy
- informacyjna - Centralna Informacja Krajowego Rejestru Sądowego (prowadzenie zbioru informacji, udzielanie informacji z KRS w systemie teleinformatycznym (<https://ekrs.ms.gov.pl/>), dostęp osobisty w 51 jednostkach Centralnej Informacji KRS zlokalizowanych przy sądach rejonowych

Sądy rejestrowe

Wydziały Krajowego Rejestru Sądowego utworzone w wydziałach gospodarczych sądów rejonowych (27)

Wpisy do rejestru przedsiębiorców KRS

Skutki i charakter wpisów

- domniemanie prawdziwości
- jawność wpisów dla każdego
- domniemanie powszechnej znajomości (ogłaszanie wpisów w Monitorze Sądowym i Gospodarczym)
- ochrona dobrej wiary osób działających zgodnie z treścią wpisu
- odpowiedzialność odszkodowawcza za zgłoszenie nieprawdziwych danych lub brak zgłoszenia

Działy rejestru przedsiębiorców KRS

- I. Oznaczenie przedsiębiorcy (firma, nazwa, adres, założyciele)
- II. Reprezentacja, organy nadzoru
- III. Przedmiot działalności, wzmianki o sprawozdaniach rocznych, bilansach
- IV. Zaległości podatkowe, ZUS, postępowania układowe, osoba syndyka
- V. Powołanie i odwołanie kuratora
- VI. Likwidacja, przekształcenie

CEIDG

Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej

- Podstawa prawa – Ustawa o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy z 2018 r.
- CEIDG prowadzi minister właściwy ds. gospodarki (Minister Rozwoju, Pracy i Technologii)
- Przedsiębiorcy objęci CEIDG – przedsiębiorcy będący osobami fizycznymi
- Składanie wniosków :
 - drogą elektroniczną, za pomocą formularza elektronicznego
 - osobiście w urzędzie gminy lub drogą pocztową
 - poprzez Punkt Informacji dla Przedsiębiorcy (tzw. pojedynczy punkt kontaktowy)
- Zasady prowadzenia CEIDG
 - w systemie teleinformatycznym (<https://prod.ceidg.gov.pl/>)
 - jawność dla wszystkich
 - domniemanie prawdziwości
- Dane wpisywane na wniosek i z urzędu (status, uprawnienia)

Treść wpisów do CEIDG

- Ponad 30 rodzajów danych (ewidencyjne i informacyjne)
- Oznaczenia przedsiębiorcy (firma, NIP, REGON, adres, adres elektroniczny, miejsce wykonywania działalności)
- Przedmiot działalności
- Status przedsiębiorcy (współność majątkowa, zdolność do czynności, upadłość, postępowanie naprawcze)
- Uprawnienia (koncesja, zezwolenie, wpis do rejestru działalności regulowanej)
- Pełnomocnik, kurator
- Dane dotyczące sukcesji

Zmiany wpisów w CEIDG

- Obowiązek zawiadamiania o zmianach i zaprzestaniu działalności – 7 dni
- Obowiązki sądów rejonowych, organów koncesyjnych, zezwalających i prowadzących rejestyry działalności regulowanej
- Wykreślenie wpisu
 - na wniosek
 - z urzędu (zakaz prowadzenia działalności, wpis do KRS, stwierdzenie zaprzestania działalności, wpisy nieprawdziwe)

Uprawnienia do działalności gospodarczej

- Działalność wolna
 - brak reglamentacji
- Koncesje
 - 7 dziedzin
- Zezwolenia i licencje
 - 27 dziedzin
- Działalność regulowana
 - 20 dziedzin
- Dopuszczenia produktów, wyrobów usług do obrotu
 - ok. 30 dziedzin – 85 rodzajów produktów
- Zawody reglamentowane
 - ok. 250 zawodów, w tym 17 zawodów zaufania publicznego

Koncesje

- **Koncesje** – sfera uznania wynikająca z pojęć niedookreślonych (bezpieczeństwo państwa, interes gospodarki narodowej)
- Przedmiot koncesji - podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej
- Koncesji wymaga:
 - 1) poszukiwanie, wydobywanie kopalin, składowanie dwutlenku węgla
 - 2) wytwarzanie i obrót materiałami wybuchowymi, bronią i amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym
 - 3) wytwarzanie, obrót paliwami i energią
 - 4) ochrona osób i mienia
 - 5) rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych
 - 6) przewozy lotnicze
 - 7) prowadzenie kasyna gier

Podstawy prawne koncesjonowania

- Ustawa Prawo przedsiębiorców
- Ustawy sektorowe
 - Ustawa z 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze
 - Ustawa z 1997 r. Prawo energetyczne
 - Ustawa z 1997 r. o ochronie osób i mienia
 - Ustawa z 1992 r. o radiofonii i telewizji
 - Ustawa z 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym
 - Ustawa z 2002 r. Prawo lotnicze
 - Ustawa z 2009 o grach hazardowych
- Wprowadzanie nowych koncesji (art. 37 PrPrzeds)
 - względy bezpieczeństwa państwa, obywateli, inny ważny interes publiczny
 - konieczność rozważenia łagodniejszych form reglamentacji

Organy, procedury i okresy koncesyjne

- **Organy koncesyjne**
 - ministrowie (spraw wewnętrznych, środowiska, KRRiT)
 - wojewoda, starosta (kopaliny)
- **Procedury koncesyjne**
 - procedury niekonkursowe lub konkursowe
 - inicjowanie postępowania konkursowego w drodze ogłoszenia (np. radiofonia i telewizja)
 - ograniczenie liczby koncesji (w przypadku większej liczby kwalifikowanych kandydatów organizowany jest przetarg, w którym przesądza wysokość opłaty)
 - decyzja administracyjna w sprawie koncesji
- **Okresy koncesyjne**
 - radiofonia i telewizja - 10 lat
 - energetyka – od 10 do 50 lat
 - przewozy lotnicze, usługi ochrony osób i mienia – bezterminowo, na okres w którym spełnione są warunki

Warunki udzielania koncesji

Wykonywanie koncesji

- **Odmowy udzielenia koncesji**
 - niespełnienie warunków podmiotowych, warunków prowadzenia działalności, obronność i bezpieczeństwo
 - interpretacja pojęć niedookreślonych – konieczność wskazania zagrożeń, zakaz rozszerzającej interpretacji
 - warunki sektorowe
- **Kontrola działalności koncesjonowanej**
 - zgodność z ustawą, warunkami koncesji, bezpieczeństwem państwa
 - regulacje sektorowe
 - żądanie usunięcia uchybień
 - cofnięcie koncesji
- **Opłaty koncesyjne** – skarbową, sektorową, ustalona w przetargu
 - sektorowe – radiofonia i telewizja, energetyka, lotnictwo

Zezwolenia i licencje

- **Zezwolenie** – brak uznania administracyjnego, wymóg spełnienia warunków prawnych
- Przedmiot zezwolenia - podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej
- Dziedziny objęte zezwoleniami :
 - sprzedaż alkoholu, środków medycznych
 - świadczenie usług pocztowych, usług zagospodarowania odpadów
 - wytwarzanie tablic rejestracyjnych
 - gry losowe (np. loterie fantowe, promocyjne)
 - giełdy towarowe
- **Licencje** – transport drogowy, kolejowy
- Organy zezwalające, warunki, procedury – ustawy sektorowe
 - ministrowie (gry losowe), centralne organy administracji (Główny Inspektor Farmaceutyczny – leki), wojewodowie (dom pomocy społecznej), wójt (odbiór odpadów, schroniska dla zwierząt)
- Opłaty za zezwolenia – skarbowe, sektorowe, proporcjonalne do obrotu

Promesa

- Promesa udzielenia koncesji lub zezwolenia – obowiązek udzielenia jeżeli nie uległy zmianie warunki, ocena bezpieczeństwa
 - przewidziana w niektórych ustawach sektorowych
 - decyzja warunkowa - spełnienie warunków dotyczących prowadzenia działalności
 - minimalny okres 6 miesięcy
 - odmowa - zmiana stanu faktycznego objętego wnioskiem, niespełnione warunki, zagrożenia bezpieczeństwa

Działalność regulowana

- Działalność wymagająca spełnienia szczególnych warunków prawnych
- Działalność wymaga:
 - spełnienia warunków
 - wpisu do rejestru działalności regulowanej
- Organy rejestrowe
 - starosta (stacje kontroli pojazdów)
 - marszałek województwa (turystyka, archiwa)
 - centralne organy administracji (Prezes UKE – telekomunikacja)
 - ministrowie (MSW – usługi detektywistyczne)
 - Prezes NBP (kantory)

Rejestry działalności regulowanej (1)

- Działalność regulowana – ustawy sektorowe:
 - usługi turystyczne, telekomunikacyjne, przechowanie dokumentacji pracowniczej dla pracodawców, agencje pośrednictwa, kształcenie pielęgniarek, kantory, prywatne usługi medyczne, stacje kontroli pojazdów, usługi szkolenia kierowców, produkcja napojów alkoholowych, wyrobów tytoniowych, usługi detektywistyczne, pocztowe niewymagające zezwolenia, działalność weterynaryjna, wyścigi konne

Rejestry działalności regulowanej (2)

- Mechanizm kontroli działalności regulowanej
 - zgłoszenie + deklaracja znajomości warunków i zgodności = wpis do rejestru w ciągu 7 dni
 - bezskuteczny upływ 14 dni – rozpoczęcie działalności po zawiadomieniu organu
 - zaświadczenie wydawane z urzędu
 - kontrola działalności regulowanej
 - wykreślenie z rejestru (wyrok sądu, niewykonywanie decyzji, rażące naruszenie warunków) – 3 lata karencji
- Odmowa wpisu – prawomocny zakaz prowadzenia działalności, wykreślenie z rejestru w okresie 3 lat poprzedzających wniosek
- Opłaty za wpis do rejestru, zmiany wpisu – opłata skarbowa
- Jawność rejestru – możliwość żądania zaświadczeń o treści wpisu
- Odpowiedzialność za złożenie nieprawdziwego oświadczenia
 - wykreślenie z rejestru
 - w niektórych dziedzinach – odpowiedzialność karna

Warunki wykonywania działalności regulowanej

- Rodzaje warunków
 - kwalifikacje osób kierujących (egzamin, licencje)
 - ubezpieczenie od odpowiedzialności, zabezpieczenie roszczeń (np. turystyka)
 - stosowanie regulaminów świadczenia usług (telekomunikacja)
 - środki materialne, pomieszczenia, kadra, zatwierdzone plany działania
 - brak karalności kadry kierowniczej

Pomoc publiczna

PPwG 2020

Pomoc publiczna w Polsce (1)

- **Grupa A**
 - dotacje: dotacje, refundacje, rekompensaty
 - ulgi podatkowe: zwolnienia z podatku, opłat publicznych, zaniechanie poboru podatku umorzenia podatku i odsetek, oddanie mienia do korzystania, zbycie mienia na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku.
- **Grupa B**
 - subsydia kapitałowo-inwestycyjne: wniesienie kapitału do spółki, konwersja wierzytelności na akcje lub udziały
- **Grupa C**
 - tzw. „miękkie kredytowanie”: pożyczki preferencyjne, dopłaty do oprocentowania kredytów, pożyczki warunkowo umorzone, rozłożenie na raty płatności podatku
- **Grupa D**
 - poręczenia i gwarancje kredytowe
- W roku 2019:
 - 397 organów udzieliło pomocy publicznej
 - ok. 45 000 beneficjentów otrzymało pomoc publiczną
 - średnia pomoc na jednego beneficjenta – ok. 809 tys.

Pomoc publiczna w Polsce (2)

	2003	2006	2019
Łącznie	28,6 mld	5,8 mld	36,4 mld
Bezpośrednie wydatki	9,6%	78,5%	86,2%
Uszczuplenia	90,4%	21,5%	13,8%
P. Horyzontalna	9,9%	42%	57,9%
P. Sektorowa	70,4%	15,7%	6,8%
P. Regionalna	3%	34,9%	26,1%
Woj. śląskie	70,9%	24,9%	17%

Podmioty udzielające pomocy publicznej

- Ministrowie: Klimatu 10%, Aktywów Państwowych 3,5%, Rozwoju 2,6
- Agencje : Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju 15%, Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości 5,7%, Agencja Nieruchomości Rolnych, Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
- Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji 7,8%
- Fundusze: Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych 12,8%, Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Organy podatkowe 10,8 %
- Marszałkowie województw 13%, starostowie powiatów, prezydenci, burmistrzowie oraz wójtowie gmin
- Wojewodowie
- Banki (BGK)

Podstawy prawne (1)

- Prawo Unii Europejskiej
 - reguły dopuszczalności, notyfikacja, zwrot pomocy bezprawnej
- Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Art. 107-109)
 - Art. 107 –
 - pomoc publiczna jest w zasadzie niezgodna z zasadami wspólnego rynku
 - określa zakres pomocy dozwolonej i pomocy dopuszczalnej
 - Art. 108 - zasady sprawowania kontroli przez Komisję
- Rozporządzenia, wytyczne, zalecenia UE (szczegółowe zasady stosowania, pomoc szkoleniowa, w zakresie zatrudnienia, dla MSP, pomoc *de minimis*, inne wyłączenia grupowe, wytyczne w związku z Covid-19)

Podstawy prawne (2)

- Prawo krajowe
 - szczegółowe podstawy prawne udzielania pomocy, procedura
- Ustawa z 30.4.2004 o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej
 - notyfikacja projektów programów pomocowych, projektów pomocy indywidualnej
 - współpraca Prezesa UOKiK z podmiotami udzielającymi pomocy i beneficjentami
 - zasady i tryb zwrotu pomocy publicznej
 - zasady monitorowania pomocy publicznej

Kryteria określające pomoc publiczną (Art. 107.1 TFUE)

- Ogólny cel
 - uniknięcie zniekształceń konkurencji w ramach wspólnego rynku

Zasady PP stosuje się do pomocy spełniającej wszystkie poniższe kryteria:

- pomoc pochodząca od państwa lub ze środków państwowych
- pomoc przynosząca korzyść ekonomiczną przedsiębiorcy, która zniekształca konkurencję
- pomoc selektywna, oparta na dyskrecjonalnej ocenie celowości jej udzielenia
- pomoc wpływająca na handel wewnętrzny

Charakterystyka pomocy publicznej (1)

- **Pomoc świadczona przez państwo lub z funduszy państwowych**
 - dowolna forma
 - wydatek państwa (dotacja)
 - zmniejszenie przychodów państwa (tzw. negatywne interwencje – np. indywidualne zwolnienia podatkowe)
- Państwo
 - władze centralne, samorząd terytorialny
 - organy i instytucje kontrolowane przez państwo dysponujące funduszami państwowymi
 - przedsiębiorca publiczny

Charakterystyka pomocy publicznej (2)

- **Korzyść która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji**
 - aktualna konkurencja
 - potencjalna konkurencja
- PP modyfikuje koszty niektórych przedsiębiorców i wzmacnia ich pozycję względem konkurentów
- Pomoc jest udzielana na warunkach korzystniejszych niż rynkowe

Charakterystyka pomocy publicznej (3)

- **Uprzywilejowanie określonych przedsiębiorców lub gałęzi produkcji**
- Pomoc musi być selektywna, skierowana do
 - konkretnego przedsiębiorcy, z określonego regionu (selektywność regionalna) lub sektora (selektywność sektorowa), przedsiębiorcy realizującego konkretny cel lub zadanie (selektywność horyzontalna)
 - dyskrecyjne decyzje o pomocy publicznej
- Nie są pomocą publiczną środki nieselektywne
 - ogólne instrumenty polityki gospodarczej (stawki podatkowe, amortyzacji)
 - nakłady na infrastrukturę, z wyjątkiem prac w interesie konkretnych firm lub inwestycji komercyjnych

Charakterystyka pomocy publicznej (4)

- **Pomoc wpływająca na handel między państwami członkowskimi**
- Prawie każda pomoc wpływa na handel wewnętrzny
 - ułatwia eksport
 - utrudnia import
 - wpływa na warunki inwestycji przedsiębiorców z innych państw członkowskich

Wyłączona z zasad unijnych jest pomoc publiczna ograniczająca się wyłącznie do terenu danego państwa członkowskiego

Reguły dopuszczalności pomocy publicznej

- Ogólny zakaz udzielania pomocy publicznej
- Pomoc udzielana na zasadzie wyjątku, wyjątki są interpretowane zawężająco
- Wyjątki:
 - pomoc zgodna z zasadami wspólnego rynku art. 107 ust. 2 TFUE (pomoc dozwolona, z mocy prawa)
 - pomoc, która może być uznana za zgodną – art. 107 ust. 3 TFUE (pomoc dopuszczalna)

Dozwolona pomoc publiczna

Tzw. bezpośrednie wyjątki w art. 107.2 TFUE
(automatyczne wyłączenie)

- pomoc o charakterze socjalnym, dla konsumentów finalnych, udzielona bez dyskryminacji z punktu widzenia pochodzenia towaru
- pomoc w przypadku klęsk żywiołowych lub nadzwyczajnych zdarzeń (np. wojennych)
- pomoc dla niektórych części Niemiec (dla poszkodowanych przedsiębiorstw b. NRD)

Dopuszczalna pomoc publiczna

Zakres pomocy dopuszczalnej (Art. 107.3 TFUE)

- wyłączenie uznaniowe i fakultatywne
- Komisja odmawia wyłączenia jeżeli PP nie realizuje traktatowych celów pomocy, nie jest konieczna, wykracza poza niezbędne rozmiary
- **Pomoc prorozwojowa** – przedsięwzięcia europejskie w interesie wszystkich państw, zaburzenia całej gospodarki państwa członkowskiego
- **Pomoc dla ochrony kultury i dziedzictwa narodowego (film, zabytki)**
- **Pomoc regionalna, sektorowa, horyzontalna**

Pomoc regionalna

- Pomoc regionalna dla rejonów o zaniżonym poziomie życia (PKB *per capita* poniżej 75% przychodu średniego w UE, z wysokim bezrobociem)
 - wyrównywanie poziomu różnych regionów w UE
 - wyrównywanie dysproporcji regionalnych w państwie członkowskim
 - pomoc na rzecz rozwoju miast
- Zróżnicowana intensywność pomocy (np. między województwami)
- Dozwolone nowe inwestycje (warunki dotyczące wkładu własnego, minimalne okresy utrzymania działalności), tworzenie miejsc pracy (do 3 lat od utworzenia), duże projekty przemysłowe

Pomoc sektorowa

- Pomoc sektorowa w przemysłach „wrażliwych” (przemysł wydobywczy, stalowy, okrętowy, włókien sztucznych) jeżeli służy przywróceniu zdolności do działania
 - zakaz zwiększania mocy produkcyjnych
 - wymóg degresywności
 - ograniczenie w czasie
 - restrukturyzacyjny charakter
- Przykłady – likwidacja działalności (hut, kopalni, stoczni), odprawy dla pracowników, ochrona środowiska, szkolenia, badania
- Pomoc sektorowa w transporcie, rolnictwie, energetyce – zasady szczególne

Pomoc horyzontalna (1)

- Pomoc horyzontalna jest potencjalnie dostępna dla każdego przedsiębiorcy, niezależnie od sektora, który realizuje szczególne cele związane z rozwojem gospodarki, podnoszeniem efektywności, innowacyjności, rozwojem przedsiębiorczości, przeciwdziałaniem bezrobociu oraz ochroną środowiska
- Oparta na wyłączeniach grupowych
 - Pomoc bagatelna (*de minimis*) – we wszystkich sektorach do 200,000 € w okresie 3 lat, jeżeli nie jest zakazana, nie wymaga zgłoszenia Komisji Europejskiej
 - Pomoc dla MMSP – we wszystkich sektorach, na inwestycje, doradztwo, udział w targach, wystawach (limity intensywności)
 - Pomoc na szkolenia – specjalistyczne i ogólne we wszystkich sektorach (limity intensywności)

Pomoc horyzontalna (2)

- Pomoc na tworzenie miejsc pracy - limity intensywności, rekrutacja niepełnosprawnych, inwalidów, byłych więźniów
- Pomoc na restrukturyzację
- Pomoc na badania i rozwój - wspieranie badań podstawowych, przemysłowych, prototypów
- Pomoc na ochronę środowiska – inwestycje, doradztwo

Formy prawne pomocy

- Pomoc na podstawie aktu normatywnego nie będącego programem pomocowym
 - np. umorzenia podatkowe na podstawie Ordynacji podatkowej
- Program pomocowy
 - 125 programów pomocowych w 2018 roku, 85 programów w 2019 roku
 - np. darmowe uprawnienia emisyjne dla wytwórców energii, regionalne i miejskie programy pomocy dla przedsiębiorców, dopłaty do pensji osób niepełnosprawnych, na inwestycje w ochronie środowiska, turystyce, restrukturyzacja przedsiębiorstw górniczych, doradztwo dla MMŚP
- Pomoc indywidualna dla konkretnych przedsiębiorców
 - w 2014 – 37 beneficjentów m.in. PLL LOT, Polskie LNG, PSE Operator, Volkswagen Poznań
 - w 2015 – 45 beneficjentów m.in. Polskie LNG, Sieci Szerokopasmowe, Kopalnia Soli Wieliczka
 - w 2016 – 14 beneficjentów m.in. Gaz-System, Mercedes-Benz Poland
 - w 2018 – 55 beneficjentów m.in. Port Gdynia, Michelin Polska, BASF Polska
 - w 2019 – 60 beneficjentów m.in. Polskie LNG, Port Czystej Energii, MPEC Olsztyn

Procedury unijne

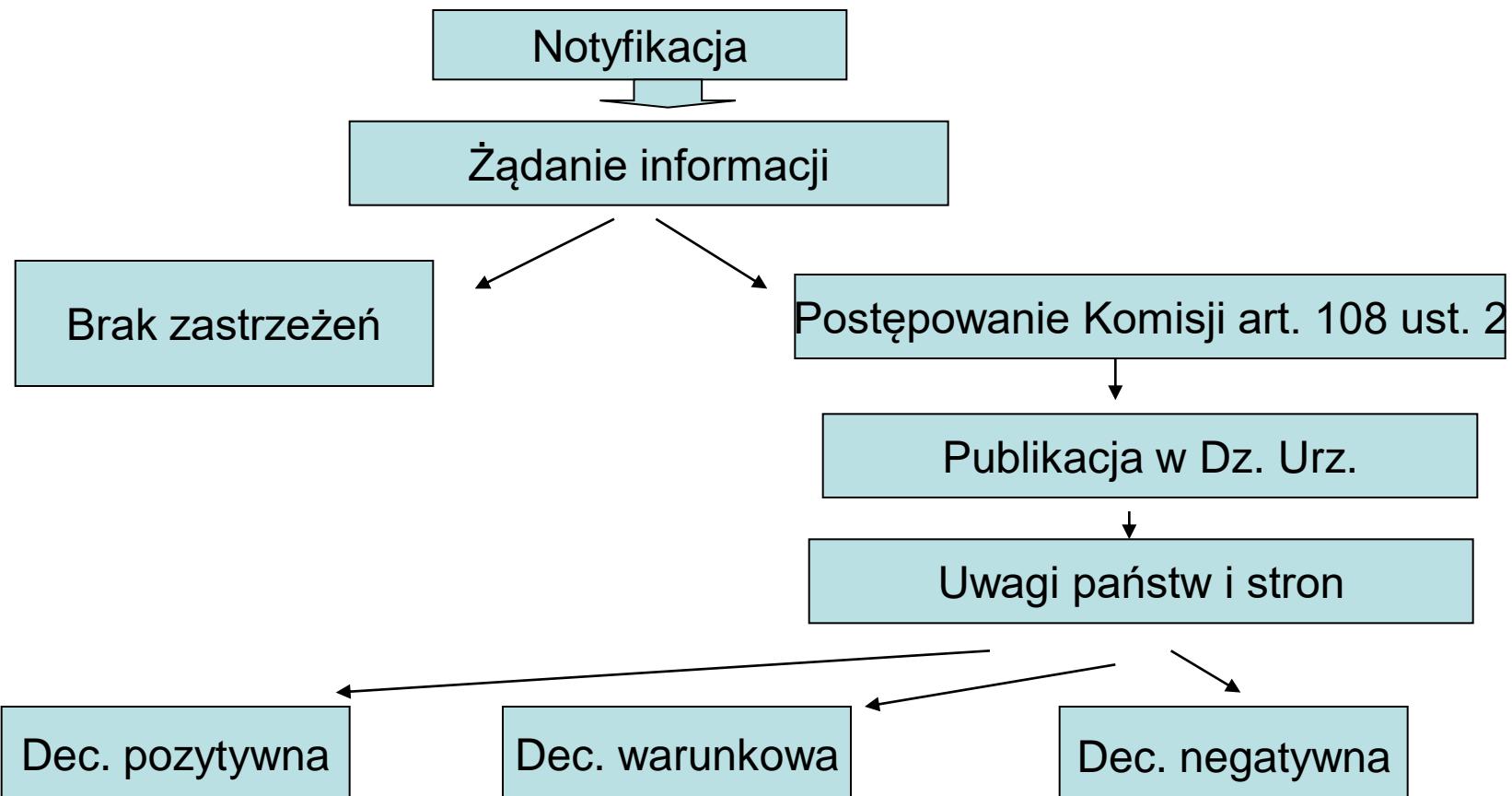
Kontrola unijna wstępna (Art. 108.3 TFUE)

- obowiązek zgłoszenia każdego projektu nowej pomocy lub pomocy zmienionej, poza projektami i pomocą zwolnioną
- pomoc nie może być udzielona przed uzyskaniem rozstrzygnięcia

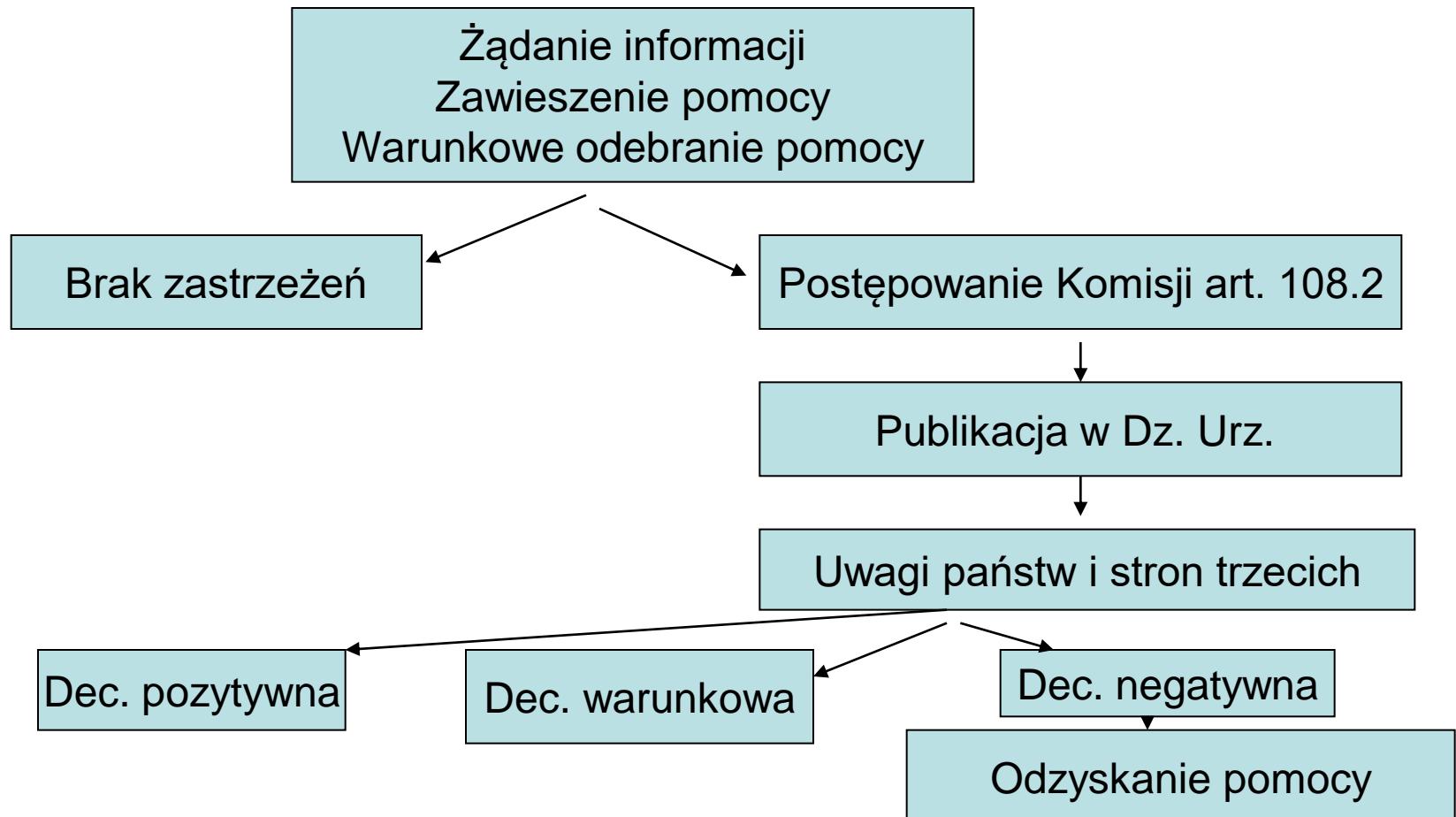
Postępowanie w sprawach pomocy nielegalnej

- decyzja KE nakładająca obowiązek zawieszenia pomocy
- decyzja nakładająca obowiązek odzyskania środków pomocowych
- postępowania w sprawie wykorzystania pomocy niezgodnie z przeznaczeniem

Postępowanie w sprawie pomocy zgłoszonej

Postępowanie w sprawie pomocy nie zgłoszonej

Procedury krajowe

Procedury krajowe

- udzielanie pomocy w ramach „wyłączeń grupowych” - wymóg ścisłego przestrzegania granic zwolnienia, brak konieczności notyfikacji, sprawozdanie
- przygotowanie zgłoszeń do KE - wniosek o opinię UOKiK, opinia UOKiK, decyzja Rady Ministrów
- sprawozdania beneficjentów
- kontrola beneficjentów
- procedura monitorowania pomocy (UOKiK, sprawozdania organów i instytucji przyznających pomoc, zbiorcze sprawozdanie dla RM, ocena Sejmu)
- kary finansowe za naruszenia
- zwrot pomocy naruszającej zasadę

Publicznoprawna ochrona konkurencji i konsumentów (część 1)

PPwG 2020

Agenda wykładów

- System i podstawy prawne ochrony
- Organy ochrony
- Praktyki ograniczające konkurencję
- Właściwy rynek
- Porozumienia ograniczające konkurencję
- Nadużywanie pozycji dominującej
- Przeciwdziałanie nadmiernej koncentracji
- Naruszanie zbiorowych interesów konsumentów
- Niedozwolone postanowienia wzorców umów
- Decyzje i procedury
- Kary pieniężne

Istota i funkcje konkurencji

- Konkurencja
 - mechanizm organizujący gospodarkę rynkową
- Istota konkurencji
 - rywalizacja o pierwszeństwo na rynku poprzez oferowanie korzystniejszych warunków transakcji, pozyskiwanie kontrahentów, osiąganie korzyści gospodarczych
- Funkcje konkurencji
 - sterowanie popytem i podażą, alokacja czynników produkcyjnych, wpływ na ceny, jakość, wybór towarów, rozdział dochodów w zależności od efektywności
- Cele konkurencji
 - dobrobyt konsumenta i efektywność gospodarki

Podstawy prawne i współpraca unijna

- Ustawa z 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (uokik)
- Ustawa z 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi
- Ustawa z 2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej z tytułu naruszenia prawa konkurencji
- Stosowanie uokik do praktyk wywołujących skutki na terenie Polski
- Bezpośrednie stosowanie art. 101 i 102 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) gdy występuje wpływ na handel między państwami członkowskimi
- Współpraca unijna w sprawach ochrony konkurencji
 - sieć władz stosujących prawo konkurencji – Komisja Europejska, krajowe organy ds. konkurencji, sądy (konsultacja, kooperacja, wymiana informacji)
 - Prezes UOKiK powiadamia Komisję o podjęciu sprawy na podstawie TFUE / Podjęcie sprawy przez Komisję zwalnia Prezesa UOKiK z obowiązku działania.

System ochrony konkurencji i konsumentów

- Działania wyprzedzające - przeciwdziałanie koncentracji
- Działania następcze – zwalczanie praktyk ograniczających konkurencję oraz naruszających interesy konsumentów:
 - porozumienia ograniczające konkurencję (praktyki kolektywne)
 - nadużywanie pozycji dominującej (praktyki indywidualne)
 - naruszanie zbiorowych interesów konsumentów
 - zwalczanie niedozwolonych postanowień wzorców umownych
- Działanie w interesie publicznym – ustanowienie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów
- Działanie w interesie prywatnym - ustanowienie ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji
 - wprowadzające w błąd oznaczenie przedsiębiorstwa, towarów lub usług, fałszywe oznaczenie pochodzenia geograficznego towarów, naruszenie tajemnicy przedsiębiorstwa, nakłanianie do rozwiązania lub niewykonania umowy, pomawianie lub nieuczciwe zachwalanie, nieuczciwa lub zakazana reklama

Organy ochrony konkurencji (1)

- **Prezes UOKiK**
 - centralny organ administracji, nadzór Prezesa RM, powołanie w trybie otwartego konkurencyjnego naboru
- Kompetencje:
 - przeciwdziałanie koncentracji
 - sprawy ograniczania konkurencji przez przedsiębiorców
 - sprawy naruszania zbiorowych interesów konsumentów
 - uznawanie postanowień wzorców umownych za niedozwolone
 - nadzorowanie pomocy publicznej
 - nadzór nad bezpieczeństwem i zgodnością produktów
- Organizacja:
 - Urząd w Warszawie, delegatury w 9 miastach
- **Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów**
 - rozpatruje odwołania od decyzji Prezesa UOKiK
 - bada legalność i celowość, może zmienić decyzję

Organy ochrony konkurencji (2)

- **Powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów** - powoływany przez radę powiatu / miasta
 - poradnictwo
 - interwencje u przedsiębiorców
 - obowiązek udzielania odpowiedzi i zajmowania stanowiska przez przedsiębiorców
 - wytaczanie powództw na rzecz konsumentów
 - inicjowanie postępowań o wykroczenia w sprawach konsumenckich.
- **Organizacje konsumenckie**

Praktyka ograniczająca konkurencję

- Ograniczenie samodzielności kontrahentów, konkurentów, konsumentów – pogorszenie ich sytuacji
- Wymuszenie warunków mniej korzystnych niż w warunkach konkurencji
- Działanie przedsiębiorcy, grupy przedsiębiorców, związków (izby, zrzeszenia)
- Wynikiem działania jest nielegalne nadużycie władzy rynkowej
 - bezprawna praktyka zakazana klauzulą ustawową
 - wynikająca z pozycji zajmowanej na właściwym rynku

Właściwy rynek (1)

- Praktyki ograniczające konkurencję są podejmowane na konkretnym rynku
- Pojęcie rynku właściwego (relevantnego)
 - wymiar produktowy (asortymentowy)
 - wymiar przestrzenny (geograficzny)
 - wymiar podmiotowy
 - wymiar czasowy

Właściwy rynek (2)

- Wymiar produktowy
 - obejmuje towary lub usługi uznawane przez konsumenta za wzajemnie substytucyjne ze względu na przeznaczenie, właściwości, ceny, jakość (samochody osobowe małolitrażowe, rynek gazu w butlach)
- Wymiar przestrzenny
 - obejmuje obszar, na którym, ze względu na rodzaj i właściwości towarów i usług, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji (rynek pieczywa, rynek samochodów ciężarowych, rynek gastronomii dworcowej)
- Wymiar podmiotowy
 - podmioty występujące po stronie podaży i popytu (detal, hurt)
- Wymiar czasowy
 - okres funkcjonowania rynku (rynki sezonowe)

Porozumienia ograniczające konkurencję (1)

- Forma porozumienia
 - umowa, uzgodnienie przedsiębiorców, wymiana informacji, uzgodniona praktyka, uchwała zrzeszenia, izby, samorządu zawodowego, wytyczne, instrukcje
- Rodzaje porozumień
 - ustalanie cen (kartele cenowe) np. uchwała izby aptekarskiej nakazująca stosowanie maksymalnych cen na leki ryczałtowe, uchwały samorządu notariuszy, minimalna cena kursu na prawo jazdy, cena książki Harry Potter ...
 - ustalanie innych warunków zakupu lub sprzedaży towarów (porozumienia kondycjonalne) – np. zakaz stosowania kart stałego klienta
 - ograniczanie lub kontrolowanie produkcji lub zbytu (porozumienia kontyngentowe), postępu technicznego lub inwestycji - np. uzgodnienie likwidacji części tablic reklamowych
 - podział rynków zbytu lub zakupu (porozumienia podziałowe), np. podział rynku aptecznego według kryteriów geograficznych

Porozumienia ograniczające konkurencję (2)

- stosowanie w podobnych umowach z osobami trzecimi uciążliwych lub niejednolitych warunków umów (porozumienia w sprawie dyskryminacji), stwarzających tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji, np. porozumienie w sprawie wyższych cen najmu dla konkurentów, porozumienie gmin w sprawie dostępu przewoźników do przystanków
- uzależnianie zawarcia umowy od innego świadczenia bez związku z przedmiotem umowy (porozumienia w sprawie wiązania) np. porozumienie w sprawie sprzedaży sprzętu wyłącznie z obowiązkiem zakupu materiałów eksploatacyjnych
- ograniczanie dostępu do rynku lub eliminowanie z rynku przedsiębiorców nieobjętych porozumieniem np. dostęp do kanalizacji kablowej na zasadach wyłączności
- uogólnianie warunków ofert w przetargu (porozumienia przetargowe) np. ustalanie oferowanych cen usługi

Porozumienia ograniczające konkurencję (3)

- Wyjątki od zakazu
 - przypadki bagatelne - porozumienia przedsiębiorców poniżej 5% łącznego udziału w rynku, a na różnych szczeblach obrotu – poniżej 10% indywidualnego udziału w rynku (wyłączone porozumienia cenowe, kontyngentowe, podziałowe, przetargowe)
 - jeżeli porozumienia jednocześnie przyczyniają się do polepszenia produkcji, dystrybucji, jeżeli konsument odnosi część korzyści, a porozumienie nie eliminuje konkurencji
 - wyłączenia grupowe dokonane przez Radę Ministrów - ubezpieczenia, porozumienia specjalizacyjne i kooperacyjne, porozumienia wertykalne w sprawie wyłączności dostawcy, sprzedaży, franchisingowe
- Sankcja - nieważność porozumień lub ich części, kary pieniężne dla przedsiębiorców i osób zarządzających

Publicznoprawna ochrona konkurencji i konsumentów (część 2)

PPwG 2020

Pozycja dominująca

- Pojęcie pozycji dominującej
 - pozycja przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów
 - domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%
- Pomiar udziału w rynku
 - udział w wartości sprzedaży, inne kryteria
- Pozycja dominująca
 - indywidualna (jeden przedsiębiorca)
 - łączna (kolektywna)

Nadużywanie pozycji dominującej (1)

- Praktyki nadużywania pozycji dominującej
 - bezpośrednie lub pośrednie narzucanie nieuczciwych cen (nadmiernie wygórowane albo rażąco niskie) odległych terminów płatności lub innych warunków zakupu albo sprzedaży towarów (**nieuczciwe warunki**) np. ceny zakładów wodociągowych, zaniżona cena za przewozy towarowe w celu wyeliminowania konkurencji
 - ograniczenie produkcji, zbytu lub postępu technicznego ze szkodą dla kontrahentów lub konsumentów (**kontyngentowanie**), np. ograniczanie sprzedaży w celu podniesienia cen, zakaz eksportu dla nabywcy towaru
 - stosowanie w podobnych umowach uciążliwych lub niejednolitych warunków umów, stwarzających zróżnicowane warunki konkurencji (**dyskryminacja**) np. stosowanie różnych stawek na wysypisku śmieci w zależności od pochodzenia firmy, pobieranie opłat za korzystanie z przystanków tylko od niektórych przewoźników, rabaty lojalnościowe

Nadużywanie pozycji dominującej (2)

- uzależnianie zawarcia umowy od innego świadczenia, niemającego związku z przedmiotem umowy (**wiązanie ofert**), np. uzależnianie usług telefonicznych od współuczestnictwa w inwestycji telekomunikacyjnej, uzależnianie najmu od objęcia udziałów w spółce giełdy rolnej
- przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji, np. uzależnianie rabatu na reklamy od przeznaczenia większości budżetu reklamowego
- narzucanie uciążliwych warunków umów, przynoszących nieuzasadnione korzyści przedsiębiorcy np. brak odpowiedzialności dostawcy energii za szkody wyrządzone przy usuwaniu awarii, bezpłatne przekazywanie inwestycji telekomunikacyjnych, energetycznych
- Skutki - nieważność czynności stanowiącej nadużycie pozycji dominującej, kary pieniężne

Przeciwdziałanie nadmiernej koncentracji (1)

- Obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji Prezesowi UOKiK w celu uzyskania zgody
- Koncentracja
 - połączenie przedsiębiorców, przejęcie kontroli nad przedsiębiorcą (nabycie akcji, udziałów, unia personalna), utworzenie nowego przedsiębiorcy, nabycie znacznego mienia
- Koncentracja podlegająca zgłoszeniu
 - łączny światowy obrót uczestników koncentracji przekracza 1 mld euro
 - łączny krajowy obrót przekracza 50 mln euro
- Wyłączenia
 - obrót podmiotu przejmowanego lub przedsiębiorców uczestniczących w transakcji nie przekracza 10 mln euro, w obrębie grupy kapitałowej, w wyniku upadłości

Przeciwdziałanie nadmiernej koncentracji (2)

- Dokonanie koncentracji przez przedsiębiorcę zależnego przypisuje się przedsiębiorcy dominującemu
- Przedsiębiorca dominujący
 - dysponuje bezpośrednio lub pośrednio większością głosów
 - jest uprawniony do powoływania większości członków zarządu lub rady nadzorczej
 - więcej niż połowa członków zarządu jest jednocześnie członkami zarządu innego przedsiębiorcy
 - wywiera decydujący wpływ na działalność innego przedsiębiorcy (umowa o zarządzanie, o przekazywanie zysku)

Przeciwdziałanie nadmiernej koncentracji (3)

- Postępowanie
 - zgłoszenie zamiaru koncentracji przez przedsiębiorcę przejmującego kontrolę lub wspólnie przez uczestników koncentracji, badanie skutków, decyzja
- Decyzja o zgodzie na koncentrację
 - jeżeli nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca i nie nastąpi istotne ograniczenie konkurencji
- Decyzja warunkowa
 - zbycie udziałów, majątku, wyzbycie się kontroli nad przedsiębiorcą, udzielenie licencji na prawa wyłączne
- Decyzja zezwalająca na koncentrację mimo dominacji
 - jeżeli wystąpi postęp techniczno-ekonomiczny lub pozytywny wpływ na gospodarkę
- Decyzja zakazująca koncentracji

Przeciwdziałanie nadmiernej koncentracji (4)

- Jeżeli po dokonaniu koncentracji opartej na nieprawdziwych danych nie można przywrócić konkurencji na rynku w inny sposób, Prezes UOKiK może nakazać:
 - podział przedsiębiorstwa
 - zbycie części przedsiębiorstwa, zbycie udziałów lub akcji
 - odwołanie osób pozostających w unii personalnej

Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów

- Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów
 - działanie przedsiębiorcy
 - nielegalne
 - przeciwko interesom wielu konsumentów
- Przykłady:
 - naruszanie obowiązku udzielania informacji – nieprawdziwa informacja o możliwości złożenia reklamacji, niepowiadomienie klienta o powstaniu zaległości i przekazaniu jego danych do BIG
 - nieuczciwa lub wprowadzająca w błąd reklama i inne czyny nieuczciwej konkurencji, np. nieprawidłowe oznaczenie towaru w promocji, fałszywa informacja o wyprzedaży likwidacyjnej
 - nieuczciwe praktyki rynkowe - sprzeczne z dobrymi obyczajami, zniekształcające zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu, w szczególności praktyki wprowadzające w błąd, agresywne, systemy konsorcjalne
 - inne naruszenia np. opłaty za rozpakowanie towaru w sklepie, zastraszanie konsumentów przez firmy windykacyjne

Niedozwolone postanowienia wzorców umownych

- Stosowanie niedozwolonych postanowień wzorców umownych
 - zmiana sposobu eliminowania niedozwolonych postanowień wzorców od 2016 roku – zamiast wyroków SOKiK decyzje Prezesa UOKiK
- Pojęcie niedozwolonego wzorca umownego - postanowienia nieuzgodnione indywidualnie, kształtujące prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszające jego interesy
 - zakazy z art.385³ KC, domniemanie niedozwolonego charakteru – np. wyłączenie lub istotne ograniczenie odpowiedzialności wobec konsumenta, cesja praw i obowiązków bez zgody konsumenta, uzależnienie umowy od przyrzeczenia zawierania umów podobnego rodzaju lub innej umowy bez związku z umową zawieraną, uprawnienie kontrahenta do jednostronnej zmiany umowy, wyłączenie obowiązku zwrotu zapłaty za świadczenie niespełnione, pozbawienie prawa do rozwiązania, wypowiedzenia umowy, rażąco wygórowana kara umowna
 - niedopuszczalność stosowania postanowień równoważnych
- Rejestr klauzul niedozwolonych (do 2016 r.) opartych na wyrokach SOKiK, prowadzony przez Prezesa UOKiK – ponad 6100 klauzul zakazanych przez SOKiK z inicjatywy konsumentów, organizacji konsumenckich, rzeczników konsumentów,
- Baza decyzji Prezesa UOKiK (od 2016) stwierdzających niedozwolony charakter postanowień wzorców umów

Postępowania administracyjne

- Rodzaje postępowań
 - postępowania wyjaśniające
 - postępowania w sprawach praktyk ograniczających konkurencję (porozumienia, nadużywanie pozycji dominującej)
 - postępowania w sprawach koncentracji
 - postępowania w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów
 - postępowania w sprawie uznania postanowień wzorca umowy za niedozwolone
- Charakter postępowania
 - postępowanie szczególne
 - prawo przeprowadzania dowodów (kontrole, przeszukania, „tajemniczy klient”)

Decyzje

- Decyzja stwierdzająca praktykę ograniczającą konkurencję
 - nakazująca jej zaniechanie lub stwierdzająca jej zaniechanie
 - ustalenie terminu i warunków zaniechania
- Decyzja ustalająca praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów
 - zakaz praktyki, w tym zakaz natychmiast wykonalny
 - określenie środków usuwających naruszenia
 - oświadczenie o naruszeniu w prasie
- Jeżeli przedsiębiorca podejmuje się zakończenia naruszenia lub usunięcia jego skutków, Prezes UOKiK może w drodze decyzji zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań i wówczas nie nakłada się kar pieniężnych
- Decyzja o uznaniu postanowień wzorca za niedozwolony
- Odwołanie - od decyzji Prezesa UOKiK przysługuje odwołanie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Kary pieniężne i inne sankcje

- Kary pieniężne dla przedsiębiorcy
 - płatne z dochodu po opodatkowaniu
 - do 10% przychodu rocznego za niedozwolone porozumienia, nadużycie pozycji dominującej, koncentrację bez wymaganej zgody, naruszenie zbiorowych interesów konsumentów, stosowanie niedozwolonych postanowień wzorców umownych
 - do 10 tys. euro za każdy dzień niewykonywania decyzji
 - do 50 mln euro za nieprawdziwe dane, utrudnianie kontroli
- Kary pieniężne dla osób pełniących funkcje kierownicze
 - do 2 mln złotych za umyślne niedozwolone porozumienie lub do 50-krotności przeciętnego wynagrodzenia za inne naruszenia
- Program łagodzenia kar (*leniency*)
 - powiadomienie o porozumieniu, dostarczenie dowodów, współpraca, odstąpienie od uczestnictwa w porozumieniu
 - odstąpienie od kary lub jej złagodzenie
- Odszkodowanie za naruszenie prawa konkurencji

Stosowanie prawa

PPwG

Problemy stosowania prawa

- Wykładnia prawa
 - podmioty, środki, wynik wykładni
 - wnioskowania prawnicze
- Obowiązywanie prawa
 - w stosunku do osób
 - w przestrzeni
 - w czasie

Wykładnia prawa – podmioty dokonujące wykładni

- **Wykładnia autentyczna** - np. minister interpretuje rozporządzenie
 - Od 2018 roku – „objaśnienia prawne” wydawane przez ministrów i centralne organy administracji w sprawach przepisów o działalności gospodarczej (BIP)
- **Wykładnia legalna** – organ konstytucyjnie powołany do interpretacji (TK do 1997)
 - Wyrok TK z 1993 r.: zwrot „*przeciętne wynagrodzenie w sferze produkcji materialnej*” oznacza przeciętne wynagrodzenie w sferze produkcji materialnej w gospodarce narodowej bez wypłat z zysku z kwartału, w którym powstaje prawo do wynagrodzenia ...”
- **Wykładnia operatywna** – organy rozstrzygające (sąd, organ administracji)
 - Sąd Najwyższy – uchwały w sprawie rozstrzygnięcia wątpliwości lub rozbieżności w orzecznictwie sądowym, uchwały w sprawie rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego budzącego wątpliwości w konkretnej sprawie
 - organ wyższej instancji
 - interpretacje indywidualne – w sprawach danin publicznych i składek na ubezpieczenia społeczne, interpretacje z 12 miesięcy tworzą „utrwaloną praktykę interpretacyjną”
- **Wykładnia doktrynalna** – autorzy komentarzy, podręczników, artykułów

Wykładnia prawa – środki wykładni

- **Wykładnia językowa** – znaczenie słów i zwrotów na gruncie języka potocznego lub prawnego
 - Wyrok NSA: użyte w przepisie pojęcie „czarter” oznacza w języku polskim wynajęcie przez przewoźnika morskiego lub powietrznego części powierzchni ładownej lub całego statku lub samolotu (z załogą lub bez) na określony czas lub na oznaczoną liczbę kursów
- **Wykładnia systemowa** - poziom aktu normatywnego, gałęzi prawa, systemu prawa
 - Wyrok SN: dla usunięcia wątpliwości co do pojęcia „broń palna” na gruncie ustawy o broni i amunicji dokonuje się wykładni systemowej tego pojęcia w świetle kodeksu karnego
- **Wykładnia funkcjonalna/celowościowa** – cele regulacji
 - Uchwała SN : Przepis przewidujący karę pieniężną za dostarczenie informacji lub dokumentów niepełnych lub nieprawdziwych Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej stanowi podstawę nałożenia kary również w przypadku niedostarczenia informacji lub dokumentów. Odwołanie się do wykładni celowościowej jest dopuszczalne ze względu na konieczność ochrony racjonalności prawodawcy.
- **Wykładnia prounijna** – wykładnia prawa krajowego w sposób maksymalnie zgodny z prawem Unii Europejskiej
- **Wykładnia porównawcza** – porównanie regulacji tej samej sprawy w Polsce i w innych państwach
- **Wykładnia historyczna** – porównanie wcześniejszych i obecnych przepisów oraz interpretacji
- Kolejność stosowania środków wykładni – pierwszeństwo wykładni językowej

Wykładnia prawa- wynik wykładni

- **Wykładnia literalna**
 - w języku polskim budowa domu mieszkalnego jest czymś innym od budowy ogrodzenia czy też podjazdu do garażu. Nie ma podstaw aby wydatki na budowę ogrodzenia oraz podjazdu do garażu potraktować jako równoważne z budową budynku mieszkalnego.
- **Wykładnia rozszerzająca** – zakaz w prawie karnym, podatkowym, w przepisach szczególnych
 - zakaz łączenia mandatu radnego z zatrudnieniem w jednostkach podległych radzie obejmuje również zatrudnienie na podstawie innej niż stosunek pracy (np. kontrakt menedżerski)
- **Wykładnia zwężająca**
 - dokument „Zakres obowiązków i odpowiedzialności dyrektora Agencji” powinien być w okresie likwidacji Agencji interpretowany – w razie wątpliwości – w sposób zwężający.
- **Wykładnia statyczna** (intencje prawodawcy) i **dynamiczna** (wola aktualnego prawodawcy)
 - wady, zalety
 - pojęcie „przestoju” obejmuje nie tylko przerwę w pracy spowodowaną przeszkodami technicznymi lub organizacyjnymi ale także brakiem zapotrzebowania na produkty
- Wykładnia **wiążąca** (powszechna i ograniczona) i **niewiążąca**

Wykładnia prawa- usuwanie kolizji

- **Przepis o wyższej mocy prawnej uchyla przepis o niższej mocy** (np. ustanowienie i rozporządzenie)
- **Przepis późniejszy uchyla przepis wcześniejszy tej samej mocy** (np. przepis ustawy z 2019 r. i przepis ustawy z roku 2006)
- **Przepis szczególny uchyla przepis ogólny tej samej mocy** (np. przepis ustawy o radiofonii i telewizji i przepis Prawa przedsiębiorców)
- Wnioskowania prawnicze
 - **analogia** – SN: ponieważ użytkowanie wieczyste jest bardzo podobne do własności to do przeniesienia prawa użytkowania wieczystego należy stosować przepisy o przeniesieniu własności. Zakazy: podatki, prawo karne, kompetencje
 - **wnioskowanie z przeciwieństwa (*a contrario*)**
 - **wnioskowanie z większego na mniejsze (*a maiori ad minus*)**
 - **założenie racjonalności ustawodawcy**

Obowiązywanie prawa – osoby i obszar

- **Zasada terytorialności** – podstawowe znaczenie
- **Zasada osobowości** - ograniczone przypadki
- Prawo obowiązujące na całym terytorium
- Prawo miejscowe
- **Wyłączenia terytorialne** – eksterytorialność
- **Wyłączenia osobowe** - immunity
- **Wnętrze ziemi**
- **Przestrzeń powietrzna i kosmiczna** (powyżej 80-90 km)
- **Obszary morskie** (wody wewnętrzne – część Zatoki Gdańskiej, Zalewu Szczecińskiego, morze terytorialne – do 22 km, wody otwarte)

Obowiązywanie prawa – w czasie

- **Ustanowienie aktu** (uchwalenie, podpisanie), ogłoszenie aktu, wejście aktu w życie
- Metody określania terminu wejścia w życie (data sztywna, sposób obliczenia, zasada ustawowa)
- ***Vacatio legis*** – okres pomiędzy ogłoszeniem a wejściem w życie
- **Retroakcja** – przypadki dopuszczalne i zakazane
- Retroakcja a ochrona praw nabytych
- Utrata mocy prawnej aktu normatywnego
(derogacja) – akty ustanowione na czas określony, przepisy derogacyjne

Stosunki prawne

PPwG

Stosunki prawne i fakty prawne

- **Stosunek prawny** - stosunek społeczny uregulowany prawem
- Art. 353¹ Kodeksu cywilnego
 - Strony zawierające umowę mogą ułożyć **stosunek prawny** według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.
- **Fakty prawne** – przyczyna powstania, zmiany oraz wygaśnięcia stosunku prawnego
 - z reguły przewidziane w hipotezie normy prawnej
 - wielość klasyfikacji i typologii faktów prawnych

Struktura stosunku prawnego

Stosunek prawny sprzedaży

Treść stosunku prawnego

Obowiązek wydania rzeczy
Prawo żądania zapłaty

Prawo żądania rzeczy
Obowiązek zapłaty

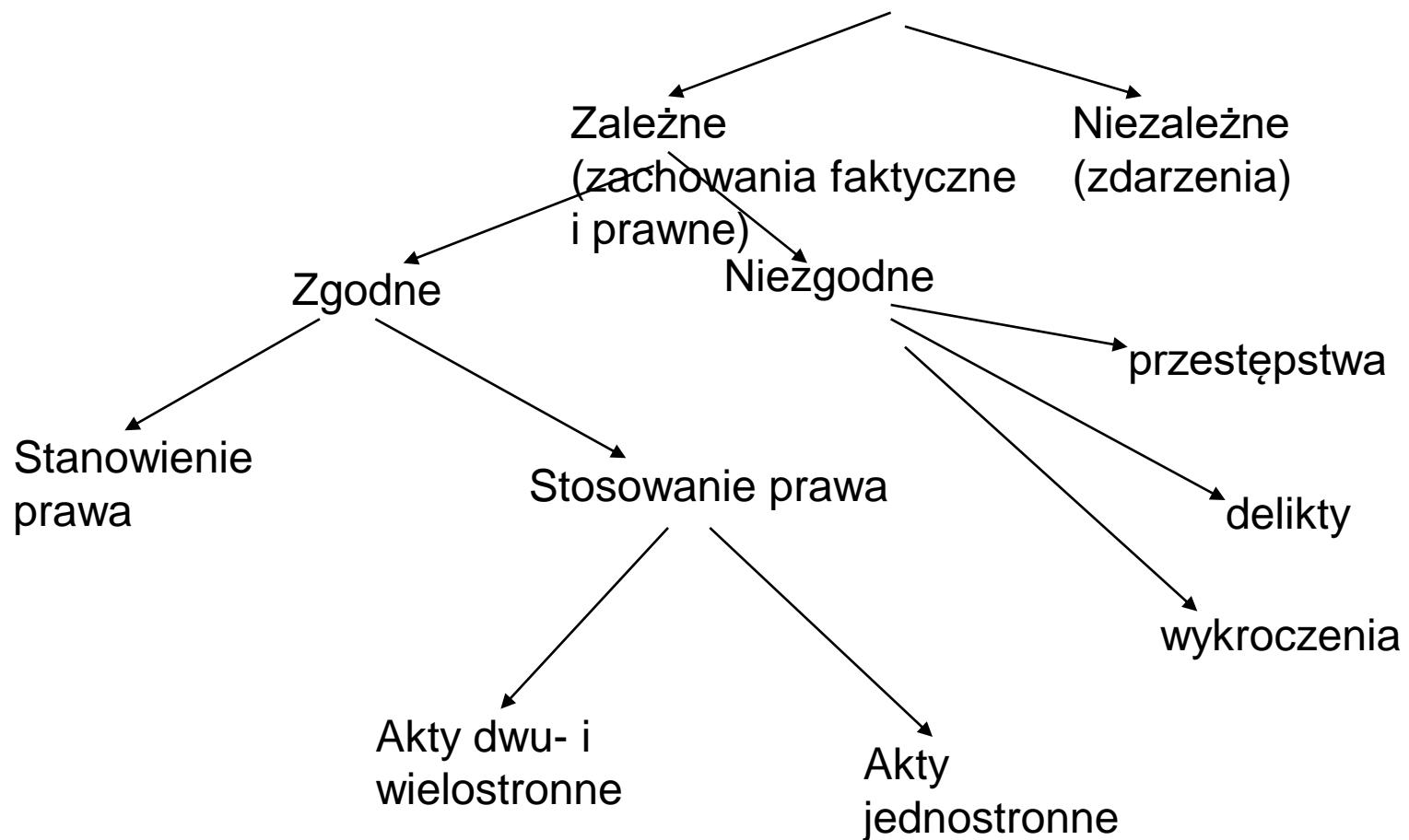
Podmioty stosunku prawnego

Podmiot A
np. gmina

Podmiot B
np. J. Kowalski

**Przedmiot stosunku
prawnego**
np. pies, gazeta, nieruchomość

Typologia faktów prawnych

Podmioty stosunków prawnych

- Osoby fizyczne
 - konsument - osoba fizyczna dokonująca czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową
- Osoby prawne
- Jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi posiadające zdolność prawną

Podmioty stosunków prawnych – osoby fizyczne (1)

- **Osoby fizyczne:**
 - **zdolność prawa** – możliwość uczestnictwa w stosunkach prawnych, posiadania praw i obowiązków
 - nabycie i utrata zdolności prawnej
 - każdy człowiek od chwili urodzenia ma zdolność prawną
 - **zdolność do czynności prawnych** – zdolność do samodzielnego (własnymi oświadczeniami woli) nabywania praw i obowiązków
 - nabycie i utrata zdolności do czynności prawnych:
 - osiągnięcie pełnoletniości – ukończenie 18 lat
 - zawarcie związku małżeńskiego przed ukończeniem 18 lat
 - możliwość częściowego ograniczenia zdolności do czynności prawnych lub całkowitego jej pozbawienia z powodu choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych (ubezwłasnowolnienie częściowe lub całkowite)

Podmioty stosunków prawnych – osoby fizyczne (2)

- ograniczona zdolność do czynności prawnych:
 - od 13 lat
 - dysponowanie zarobkiem, przedmiotami oddanymi do wyłącznego użytku
 - umowy w drobnych bieżących sprawach życia codziennego
 - wymóg potwierdzenia innej umowy przez przedstawiciela ustawowego
 - osoby częściowo ubezwłasnowolnione
- osoby niezdolne do czynności prawnych:
 - osoby do 13 lat
 - umowy w drobnych bieżących sprawach życia codziennego, nie prowadzące do rażącego pokrzywdzenia osoby niezdolnej do czynności prawnych
 - osoby całkowicie ubezwłasnowolnione
 - status *nasciturusa* (warunkowa zdolność prawa np. prawo spadkowe, darowizny, uznanie ojcostwa)

Podmioty stosunków prawnych – osoby prawne (1)

- **Osoby prawne:** jednostki, którym przepisy przyznają osobowość prawną (związki ludzi i środków materialnych powołane do realizacji określonych zadań)
- Kategorie osób prawnych:
 - podmioty gospodarcze: spółka akcyjna, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnia, jednostka badawczo-rozwojowa, przedsiębiorstwo państowe
 - podmioty publiczne: Skarb Państwa, gmina, powiat, województwo, związki komunalne
 - podmioty usług społecznych: szkoły wyższe, publiczne zakłady opieki zdrowotnej, instytucje kultury
 - podmioty zrzeszeniowe: partie polityczne, stowarzyszenia, związki zawodowe, kościoły i ich jednostki organizacyjne, fundacje, izby gospodarcze

Podmioty stosunków prawnych – osoby prawne (2)

Osoby prawne:

- Podstawy działania - ustanowienie i statut (umowa)
- Rozstrzygnięcia ustawowe (ustawy o ustroju osób prawnych):
 - tworzenie osoby prawnej (umowa, jednostronne oświadczenie woli, ustanowienie)
 - zakres działania osoby prawnej (rodzaj dozwolonej działalności)
 - organy osoby prawnej (organ reprezentujący uczestników, zarząd, organ nadzoru)
 - znoszenie osoby prawnej (likwidacja, upadłość)
- Nabycie osobowości prawnej (wpis do rejestru, z mocy prawa)
- Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych osób prawnych
- Wyłączenie odpowiedzialności innych osób za zobowiązania osoby prawnej

Podmioty stosunków prawnych – ułomne osoby prawne

- **Jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi posiadające zdolność prawną (ułomne osoby prawne)**
- **Rodzaje:**
 - spółki osobowe – jawa, partnerska, komandytowa, komandytowo-akcyjna
 - wspólnoty mieszkaniowe, stowarzyszenia zwykłe
- **Status:**
 - odpowiednie stosowanie przepisów o osobach prawnych
 - we własnym imieniu nabijają prawa, zaciągają zobowiązania i występują w sprawach sądowych
 - w razie niewypłacalności stosuje się subsydiarną odpowiedzialność uczestników

Przedmiot i treść stosunku prawnego

- **Przedmiot stosunku prawnego** – dobro (rzecz) lub zachowanie służące celom lub interesom stron stosunku
 - np. rzeczy, świadczenia niematerialne, czynności
- **Treść stosunku prawnego** – prawa i obowiązki stron stosunku wynikające z czynności prawnych lub ustawy
 - np. prawa i obowiązki stron umowy sprzedaży
 - uprawnienia bezwzględne (własność) i względne (kontraktowe)
 - uprawnienia zbywalne (własność) i niezbywalne (uprawnienia zawodowe)

Rodzaje stosunków prawnych

- **Stosunki cywilne** – równorzędność stron, dobrowolność nawiązania stosunku, swobodne określanie treści, sankcja egzekucyjna, nieważności
- **Stosunki administracyjne** – jedną stroną stosunku organ publiczny, nierównorzędność stron, stosunki nawiązywane za zgodą obu stron lub jednostronnie, treść stosunku ustalona normami bezwzględnie obowiązującymi lub rozstrzygnięciem organu, sankcja egzekucyjna, kary pieniężne
- **Stosunki prawnokarne** – nawiązywane w wyniku popełnienia czynu zabronionego, pomiędzy państwem, sprawcą i pokrzywdzonym, bezwzględnie obowiązujące normy, sankcje karne
- Stosunki **dwustronne** (umowa sprzedaży) i **wielostronne** (umowa spółki)

System prawa

PPwG

prof. Stanisław Piątek

dyżur: poniedziałek 17.00 – 18.00, Zoom

<http://www.wz.uw.edu.pl/pracownicy/lista/stanislaw-piatek/materialy>

Agenda

- Organizacja wykładu
- Pomoce naukowe i warunki zaliczenia
- Pojęcie prawa
- Akt normatywny
- Norma prawnna, instytucja prawnna, dziedziny i gałęzie prawa
- Struktura normy prawnej i rodzaje norm
- Przepisy prawa i ich rodzaje

Organizacja wykładu

- Wykład + ćwiczenia
- Liczba wykładów
- Linki do wykładu
- Slajdy
 - <http://www.wz.uw.edu.pl/pracownicy/lista/stanislaw-piatek/materialy> (hasło)
 - <https://enauka.wz.uw.edu.pl/course/view.php?id=525>
- Nagrywanie wykładu, kamerki, mikrofony, czat
- Dostęp do nagrania dźwiękowego (e-nauka), nagrania video
- Awarie
- Przerwa (zaoczne)
- Przepisywanie ocen z lat ubiegłych (tylko z pierwszego terminu)

Materiały do nauki i warunki zaliczenia

- **Materiały**
 - M.Gajewski, M.Kabut, J.Kiryło, K.Mieszkowski, S. Piątek, I.Postuła, I.Szwedziak-Bork: **Podstawy prawa w gospodarce**, Wydawnictwo Naukowe WZ UW, Warszawa 2018
 - Biblioteka Wydziałowa, kiosk, księgarnie, e-book
- **Warunki zaliczenia**
 - zaliczone ćwiczenia
 - egzamin – test, 40 pytań, możliwość wielokrotnego wyboru, większość pytań jednokrotnego wyboru (e-nauka)
 - dodatkowe punkty za dobre oceny z ćwiczeń
 - egzaminy: I termin: 5 lutego 2021, II termin: 26 lutego 2021

Zakres przedmiotu

- **System prawa**
- **Akty normatywne (prawodawcze)**
- **Stosowanie prawa**
- **Stosunki prawne**
- **Konstytucyjne podstawy prowadzenia działalności gospodarczej**
- **Administracja gospodarcza**
- **Przedsiębiorca**
- **Podejmowanie działalności gospodarczej**
- **Działalność gospodarcza państwa i samorządu terytorialnego**
- **Ochrona konkurencji i konsumenta**
- **Pomoc publiczna dla przedsiębiorców**
- **Wykorzystanie zasobów środowiska**
- **Gospodarowanie nieruchomościami**
- **Kontrola działalności gospodarczej**
- **Odpowiedzialność prawną w działalności gospodarczej**

Pojęcie prawa

- Normy społeczne a prawo
- **Prawo** to zbiór norm postępowania, pochodzących od państwa, zabezpieczonych możliwością użycia przymusu przez państwo, które określają zachowania istotne dla funkcjonowania społeczeństwa i gospodarki
- Pochodzenie prawa od państwa
 - prawo stanowione
 - prawo precedensowe
- Przymus państwo
- Regulowanie zachowań istotnych

Struktura prawa

Akty normatywne i przepisy jako źródło norm

Struktura źródeł prawa

Akty normatywne

- przykład

Przepisy prawa

Struktura systemu norm

Normy prawne

Instytucje prawne

Gałęzie prawa

Dziedziny prawa

- rysunek

Akt normatywny i przepisy prawa

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 30 sierpnia 2018 r.

Poz. 1668

USTAWA

z dnia 20 lipca 2018 r.

Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Uznając, że dążenie do poznania prawdy i przekazywanie wiedzy z pokolenia na pokolenie jest szczególnie szlachetną działalnością człowieka, oraz dostrzegając fundamentalną rolę nauki w tworzeniu cywilizacji, określa się zasady funkcjonowania szkolnictwa wyższego oraz prowadzenia działalności naukowej w oparciu o następujące perykypia:

- obowiązkiem władzy publicznej jest tworzenie optymalnych warunków dla wolności badań naukowych i twórczości artystycznej, wolności nauczania oraz autonomii społeczności akademickiej,
- każdy uczony ponosi odpowiedzialność za jakość i rzetelność prowadzonych badań oraz za wychowanie młodego pokolenia,
- uczelnie oraz inne instytucje badawcze realizują misję o szczególnym znaczeniu dla państwa i narodu: wnoszą kluczowy wkład w innowacyjność gospodarki, przyczyniają się do rozwoju kultury, współkształtują standardy moralne obowiązujące w życiu publicznym.

DZIAŁ I

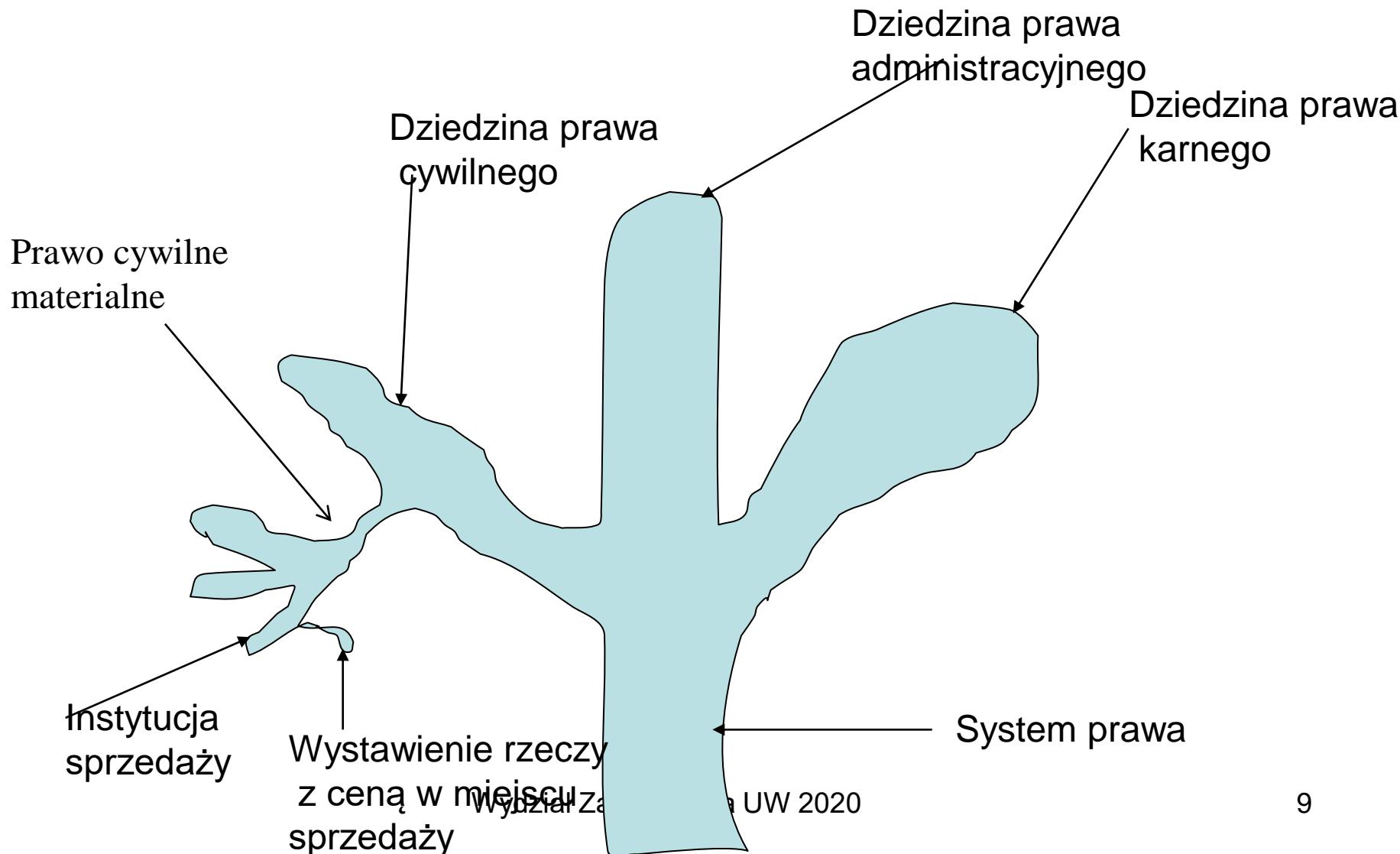
Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady funkcjonowania systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

Art. 2. Misją systemu szkolnictwa wyższego i nauki jest prowadzenie najwyższej jakości kształcenia oraz działalności naukowej, kształtowanie postaw obywatelskich, a także uczestnictwo w rozwoju społecznym oraz tworzeniu gospodarki opartej na innowacjach.

Art. 3 1. Podstawa systemu szkolnictwa wyższego i nauki jest wolność nauczania twórczości artystycznej badań

System, dziedziny, gałęzie, instytucje i normy prawne (1)

System, dziedziny, gałęzie, instytucje i normy prawne (2)

- **System prawa** – całokształt norm obowiązujących w danym państwie
- **Dziedziny prawa** – trzy podstawowe grupy norm o odmiennej metodzie regulacji (administracyjnej, cywilnej, karnej)
- **Gałęzie prawa** – ukształtowane historycznie zespoły norm wyróżniające się przedmiotem i metodą regulacji (np. prawo karne materialne, prawo finansowe, prawo pracy, prawo rolne)
- **Instytucje prawne** – zespoły norm prawnych regulujących typowy stosunek społeczny lub gospodarczy
- **Normy prawne** – dyrektywy postępowania wynikające z aktów normatywnych

Normy prawne

- Normy prawne – dyrektywy postępowania wynikające z aktów normatywnych
 - generalne określenie adresata
 - abstrakcyjne określenie zachowania
- Struktura normy prawnej - przykład
 - **Hipoteza** określa adresata i okoliczności zastosowania normy
 - **Dyspozycja** określa powinne zachowanie
 - **Sankcja** określa reakcję państwa na naruszenie normy
 - kara
 - egzekucja
 - nieważność
- Norma sankcjonowana i sankcjonująca (adresat pierwotny i wtórny)

Przykład normy prawnej

- **HIPOTEZA**
operator publicznej sieci telefonicznej w stosunku do abonenta, który zamierza zmienić operatora
- **DYSPOZYCJA**
zobowiązany jest zapewnić możliwość zatrzymania numeru telefonicznego przy zmianie operatora
- **SANKCJA**
pod groźbą nałożenia kary pieniężnej do 3% rocznego przychodu

Rodzaje norm w systemie prawa

- Normy prawa prywatnego i publicznego
- Normy prawa materialnego i procesowego
- Normy nakazujące, zakazujące, uprawniające, wolnościowe, kompetencyjne, ustrojowe
- Normy bezwzględnie obowiązujące, normy dyspozytywne, normy semi-dyspozytywne
- Zróżnicowanie zasięgi obowiązywania norm (normy powszechnie obowiązujące, normy wewnętrzne)
- Zróżnicowanie mocy prawnej norm (konstytucyjne, o mocy ustawowej, podustawowe)

Przepisy prawa

- Przepisy prawa – jednostki redakcyjne aktu normatywnego
- Rodzaje przepisów - merytoryczne, upoważniające, odsyłające (przykłady z Prawa telekomunikacyjnego)

Przepis merytoryczny

Art. 10.12. Wniosek o wpis do rejestru, załączniki dołączane do tego wniosku oraz wpis do rejestru nie podlegają opłacie skarbowej.

Przepis upoważniający

Art. 10.15. Minister właściwy do spraw informatyzacji może określić, w drodze rozporządzenia, rodzaje działalności telekomunikacyjnej, o której mowa w ust. 1, zwolnionej z obowiązku dokonania wpisu do rejestru, mając na uwadze charakter, zakres i rodzaj takiej działalności.

Przepis odsyłający

Art. 10.10. Do wniosku o wpis do rejestru stosuje się odpowiednio art. 64 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Zarząd mieniem państwowym

PPwG 2020

Mienie Skarbu Państwa

- **Ewidencja zbiorcza (za rok 2018)**
- dobra kultury, zasoby archiwalne, zasoby naturalne – bez wyceny
- grunty (32,9% powierzchni Polski) - 400 mld
- budynki, lokale, obiekty inżynierijne - 206 mld
- akcje i udziały w spółkach – 137 mld
- inne państwowego osoby prawne (agencje, fundusze) – ok. 37 mld
- inne np. częstotliwości
- własność w znaczeniu prawnym i ekonomicznym
- Ewidencja mienia Skarbu Państwa (2018)
 - ewidencje cząstkowe – organy zarządzające
 - ewidencja podmiotów zarządzających – Prezes Prokuraturii Generalnej
 - ewidencja zbiorcza - Prezes Prokuraturii Generalnej, coroczne sprawozdanie dla Sejmu

Struktura zarządu mieniem państwowym

- Okres przejściowy związany z wdrażaniem nowych zasad gospodarowania mieniem państwowym – lata 2016 - 2019
- Likwidacja urzędu Ministra Skarbu Państwa (2016), utworzenie urzędu Ministra Aktywów Państwowych (2019), pełnomocnik ds. reformy nadzoru właścicielskiego
- **Mienie państowe** należy do:
 - Skarbu Państwa
 - państwowych osób prawnych
 - osób prawnych z udziałem Skarbu Państwa (wyłącznym lub częściowym)
- **Skarb Państwa** - osoba prawa, która wykonuje prawa i obowiązki dotyczące mienia państwowego nienależącego do innych państwowych osób prawnych
- **Gospodarowanie mieniem** Skarbu Państwa przez kierowników urzędów i państwowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej (ministerstwa, urzędy centralne, wojewódzkie, administracja rządowa zespiona i niezespolona)
- **Państwowe osoby prawne** – osoby tworzone ustawowo (np. szkoła wyższa), agencje wykonawcze, instytucje kultury, parki narodowe, instytuty naukowe, spółki z wyjątkiem udziałem SP lub innych państwowych osób prawnych

Wykonywanie praw w stosunku do spółek z udziałem SP (1)

- Koordynowanie uprawnień Skarbu Państwa w spółkach należy do Prezesa RM
- Wykonywanie praw akcjonariusza należy do Ministra Aktywów Państwowych. Rada Ministrów może przekazać uprawnienia innemu członkowi RM, pełnomocnikowi Rządu lub państwowej osobie prawnej (agencje, fundusze)
- Zbywanie praw Skarbu Państwa do akcji wymaga zgody Rady Ministrów
 - zakaz zbywania akcji w określonych spółkach (np. Energa, GPW, Azoty, Lotos, KGHM, PGE, PKN Orlen, PKO BP)
- Ograniczenia zbywania akcji przez państwowé osoby prawne
 - wymóg zgody walnego zgromadzenia na transakcje powyżej 100 mln lub 5-10% sumy aktywów
- Publikowanie informacji o zbyciu praw Skarbu Państwa

Wykonywanie praw w stosunku do spółek z udziałem SP (2)

- **Powoływanie członków organów zarządzających**
 - po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego w celu sprawdzenia i oceny kwalifikacji kandydatów oraz wyłonienia najlepszego kandydata na członka organu zarządzającego.
- **Powoływanie członków rad nadzorczych**
 - pozytywna opinia Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa
 - posiadanie wykształcenia wyższego
 - zdany egzamin na kandydata na członka organów nadzorczych

Nadzór i reprezentacja w sprawach mienia państwowego

- **Nadzór nad czynnościami majątkowymi państwowych osób prawnych:**
 - wymóg zgody organu nadzorującego na czynności prawne do 5 mln i Prezesa Prokuraturii Generalnej na czynności prawne o wartości powyżej 5 mln lub oddanie mienia do korzystania o wartości powyżej 200 tys.
- **Prokuratoria Generalna** - reprezentacja w sprawach spornych o wartości powyżej 5 mln
- **Rada do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych**
 - opinie o kandydatach na członków organów nadzorczych
 - opinie o kandydatach na członków organów zarządzających
 - opiniowanie dokumentów dotyczących polityki państwa w zakresie zarządzania mieniem państwowym
 - opinie o projektach aktów normatywnych w zakresie zarządzania mieniem państwowym

Historia uwłaszczenia na mieniu państwowym

- **System jednolitej własności Skarbu Państwa** – przekazywanie mienia w zarząd, dysponowanie przekazanym mieniem w granicach zadań jednostki, blokada obrotu
- **Ustawa o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości** – nowelizacja z grudnia 1990 r.
- **Uwłaszczenie** przedsiębiorstw państwowych, spółdzielni, szkół wyższych, jednostek badawczo rozwojowych, państwowych instytucji kultury
- **Zasady uwłaszczenia:**
 1. grunty będące własnością Skarbu Państwa lub gmin, pozostające w zarządzie przedsiębiorstwa państwowego / spółdzielni / szkoły wyższej / jednostki badawczo-rozwojowej, stają się przedmiotem użytkowania wieczystego tej jednostki
 2. budynki i urządzenia związane trwale z gruntami państwowymi pozostającymi w zarządzie jednostki stają się jej własnością
 3. nabycie nieodpłatne – gdy budynki sfinansowano z własnych środków
 4. przy nabyciu odpłatnym – zaliczenie kosztów zarządu
- **Decyzje** wojewodów lub wójtów potwierdzające nabycie prawa wieczystego użytkowania i prawa własności
- **Wpis do ksiąg wieczystych**

Zakres państwowej działalności gospodarczej

- 1990 – ok. 9000 przedsiębiorstw państwowych
- 1990 – 2007
 - 5792 prywatyzacji (2280 prywatyzacja bezpośrednia)
 - 1906 likwidacji z powodu złego stanu finansowego
 - 678 upadłości
- 2012
 - 258 jednoosobowych spółek Skarbu Państwa
 - 384 spółek z częściowym udziałem Skarbu Państwa
 - 83 przedsiębiorstwa państowe (działające, w likwidacji, w procesie prywatyzacji) np. Porty Lotnicze, Polska Żegluga Morska
- 2018
 - 448 spółek kapitałowych z udziałem Skarbu Państwa
 - spółki jednoosobowe – 173, spółki z udziałem SP - 275
 - 31 przedsiębiorstw państwowych nadzorowanych przez ministrów i wojewodów (PŻM, PP Porty Lotnicze)

Przedsiębiorstwo państowe w nowym ustroju gospodarczym

- Przedsiębiorstwo państowe na progu nowego ustroju gospodarczego:
 - osobowość prawa
 - struktura zarządzania (dyrektor, samorząd załogi)
 - struktura majątkowa
- Koncepcja i cele komercjalizacji
- Komercjalizacja polega na przekształceniu przedsiębiorstwa państwowego w spółkę w celu prywatyzacji lub w innym celu
 - zmiana formy prawnej, ustroju wewnętrznego, płynność majątkowa
 - nie ma zmiany właściciela (państwo ma akcje lub udziały)
 - sukcesja generalna w sprawach majątkowych i przejęcie pracowników
 - rozwiązanie samorządu

Przychody z prywatyzacji

- 1991 - 170 mln
- 1992 - 484 mln
- 1993 - 780 mln
- 1994 - 1 594 mln
- 1995 - 2 641 mln
- 1996 - 3 749 mln
- 1997 - 6 537 mln
- 1998 - 7 068 mln
- 1999 - 13 347 mln
- 2000 - 27 181 mln
- 2001 - 6 813 mln
- 2002 - 2 859 mln
- 2003 - 4 143 mln
- 2004 - 10 254 mln
- 2005 - 3 847 mln
- 2006 - 621 mln
- 2009 - 6 940 mln
- 2010 - 29 900 mln
- 2011 - 13 274 mln
- 2012 - 9 100 mln
- 2013 - 4 300 mln
- 2014 - 1 003 mln
- 2015 - 43 mln

Polityka prywatyzacji (do 2015)

- Cele strategiczne prywatyzacji (1990 – 2015):
 - modernizacja gospodarki (przeznaczenie wpływów na przeciwdziałanie bezrobociu, poręczenia i gwarancje Skarbu Państwa)
 - wsparcie polityk publicznych (Fundusze: Rezerwy Demograficznej, Restrukturyzacji Przedsiębiorców, Reprywatyzacji)
 - rozwój rynku kapitałowego (tworzenie GPW, wzmacnianie akcjonariatu pracowniczego i akcjonariatu obywatelskiego)
 - ograniczanie roli państwa w tych obszarach gospodarczych, w których nie jest konieczne sprawowanie nadzoru właścicielskiego przez administrację publiczną
 - wzmacnianie firm strategicznych dla gospodarki (konsolidacje, podnoszenie kapitału)
 - ograniczenia prywatyzacji: energetyka, przemysł zbrojeniowy, sektor finansowy

Polityka prywatyzacji (od 2016)

- Warunki zbywania akcji i udziałów Skarbu Państwa (od 2016)
 - głównym celem wzrost wartości majątku
 - zbywanie akcji lub udziałów w uzasadnionych przypadkach, wyłącznie za zgodą Rady Ministrów
 - wymóg szczególowej analizy skutków transakcji dla spółki i Skarbu Państwa
 - bezwzględny zakaz zbywania akcji 29 spółek
- Perspektywy „unarodowienia” gospodarki – np. Polski Fundusz Rozwoju, PEKAO S.A., elektrownie i elektrociepłownie EdF , Polskie Koleje Linowe, Polska Press, RUCH

Formy prywatyzacji

- **Prywatyzacja pośrednia (kapitałowa)**
 - I etap komercjalizacja (podzielność praw do przedsiębiorstwa), II etap - prywatyzacja
 - darowizna + sprzedaż akcji lub udziałów
- **Prywatyzacja bezpośrednia**
 - sprzedaż przedsiębiorstwa (w znaczeniu przedmiotowym)
 - wniesienie przedsiębiorstwa do spółki
 - oddanie przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania

Prywatyzacja pośrednia

- **Dwie grupy nabywców** : darowizna, sprzedaż
- **Darowizna** - pracownicy, dawni pracownicy, zarządca, rolnicy, rybacy związani umowami kooperacyjnymi
 - zakres uprawnień - do 15% akcji, limit wartościowy akcji darowanych (liczba uprawnionych x 18 średnich wynagrodzeń)
 - okresowe zakazy sprzedaży - 2 lub 3 lata.
- **Sprzedaż** – prywatyzacja giełdowa
 - sprzedaż akcji w obrocie zorganizowanym
 - sprzedaż akcji na podstawie oferty publicznej
 - przyjęcie oferty w odpowiedzi na wezwanie
- **Sprzedaż** - prywatyzacja pozagiełdowa
 - negocjacje na podstawie publicznego zaproszenia
 - przetarg publiczny itp.

Prywatyzacja bezpośrednią

- **Ograniczenia prywatyzacji bezpośrednią :**
 - limit wartości sprzedaży (6 mln euro), limit środków własnych (2 mln euro)
- **Sposoby prywatyzacji bezpośredniej:**
 - sprzedaż przedsiębiorstwa (przetarg, rokowania na podstawie publicznego zaproszenia) możliwość zapłaty w ratach
 - wniesienie przedsiębiorstwa do spółki (nowo utworzonej lub istniejącej) - co najmniej 25% kapitału obejmują osoby trzecie, do 15% akcji mogą nieodpłatnie nabyć pracownicy
 - oddanie przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania - umowa pomiędzy organem założycielskim a spółką na okres do 15 lat, z opcją przeniesienia prawa własności po wygaśnięciu umowy.
 - wymogi dotyczące spółki korzystającej z mienia: przystąpiła ponad połowa ogólnej liczby pracowników, wspólnikami tylko osoby fizyczne, co najmniej 20% opłaconego kapitału, 20% akcji nabyte przez inne osoby.

1. Budżet państwa uchwalany jest przez:
 - Sejm
2. Referendum ma prawo zarządzić:
 - Prezydent za zgodą Senatu
 - Sejm
3. Trybunał Stanu:
 - orzeka o odpowiedzialności konstytucyjnej osób zajmujących najwyższe stanowiska państwowe
4. Najwyższa Izba Kontroli podlega:
 - Sejmowi
5. Trybunał Konstytucyjny:
 - orzeka o zgodności ustaw z Konstytucją
 - orzeka o zgodności aktów normatywnych naczelnego i centralnego organów państwa z ustawami i Konstytucją
6. Organ założycielski może władczo wkraczać w bieżącą działalność przedsiębiorstwa państwowego w sytuacjach:
 - ze względu na potrzeby obronności kraju
 - w przypadku klęski żywiołowej i potrzeby wykonania zobowiązań międzynarodowych
7. Zasady tworzenia i funkcjonowania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością są uregulowane w:
 - ustawie o działalności gospodarczej
 - kodeksie spółek handlowych
8. Rada pracownicza w przedsiębiorstwie państwowym jest wyłaniana:
 - przez pracowników przedsiębiorstwa w drodze wyborów
9. Zgłoszeniu działalności gospodarczej do ewidencji nie podlega:
 - podjęcie niekoncesjonowanej i nie podlegającej wymogowi uzyskania zezwolenia działalności gospodarczej przez spółkę cywilną
10. Zdolność prawną w Polsce posiada:
 - każdy człowiek
11. Rozporządzenie ministra zostanie opublikowane w:
 - Dzienniku Ustaw
12. Zezwolenie na założenie spółki z udziałem zagranicznym w Polsce wydaje:
 - Minister Przekształceń Właściwościowych, a w określonych przypadkach także organ koncesyjny
13. Sankcja nieważności oznacza:
 - pozbawienie czynności prawnej lub aktu prawnego mocy prawnej
14. Przepisy dyspozytywne:
 - zawierają normy, które obowiązują w przypadku, gdy strony nie uregulują spraw w umowie w sposób odmienny

15. Stosowanie praktyk monopolistycznych jest w prawie polskim:

- zabronione, chyba że nie powodują one istotnego ograniczenia konkurencji i są niezbędne do prowadzenia działalności gospodarczej

16. Naczelnego Sądu Administracyjnego:

- rozpatruje odwołania od orzeczeń wydawanych w pierwszej instancji przez sądy wojewódzkie

17. Rzecznik Praw Obywatelskich:

- stoi na straży praw i wolności obywateli

18. Umowy międzynarodowe pociągające za sobą znaczne obciążenia finansowe państwa są ratyfikowane przez:

- Prezydenta za zgodą Sejmu

19. Zwróconą przez Prezydenta (nie podpisaną) ustawę Sejm może ponownie uchwalić:

- 3/5 przy co najmniej połowie posłów na sali

20. Najwyższym zwierzchnikiem sił zbrojnych RP jest:

- Prezydent

21. Rada Ministrów:

- zapewnia wykonanie ustaw
- kieruje całością administracji rządowej

22. Do kompetencji Prezydenta należy:

- wprowadzanie stanu wojennego
- wydawanie rozporządzeń i zarządzeń wykonawczych
- zarządzanie wyborów do Sejmu i Senatu
- powoływanie prezesów Sądu Najwyższego
- podpisywanie ustaw

23. Aktami normatywnymi Prezydenta są:

- dekrety
- rozporządzenia z mocą ustawy
- zarządzenia
- rozporządzenia

24. Zgodnie z ustawą o samorządzie terytorialnym organem wykonawczym gminy jest:

- wójt, burmistrz lub prezydent

25. W jakiej formie prawnej podmiot zagraniczny może prowadzić działalność gospodarczą w Polsce:

- sp. z o.o.
- spółka cywilna
- poprzez nabywanie akcji i udziałów w spółkach już istniejących
- spółka akcyjna

26. Które z niżej wymienionych podmiotów nie są uprawnione do żądania wszczeżenia postępowania przez Urząd Antymonopolowy:

- Rodzina Y
- konsument Z (osoba)

27. Czynność prawna konsensualna dochodzi do skutku:

- z reguły poprzez samo złożenie oświadczenia woli
28. W ramach Programu Powszechnej Prywatyzacji przewiduje się wydawanie tzw. powszechnych świadectw udziałowych. Zgodnie z ustawą uprawnionymi do nabycia tych świadectw są:
- obywatele RP zameldowani na pobyt stały w kraju, którzy w dniu 31.12 roku poprzedzającego rok emisji świadectw mają ukończone 18 lat
29. Organami założycielskimi przedsiębiorstw państwowych są:
- naczelnego organu administracji państwowej
 - centralne organy administracji państwowej
 - NBP
 - banki państwowe
30. Organom przedsiębiorstwa państwowego przysługuje w stosunku do decyzji nadzorczych organu założycielskiego prawo odwołania do:
- sądu gospodarczego
31. Wykładni legalnej dokonuje w Polsce:
- Sąd Najwyższy
 - Sejm
 - Trybunał Konstytucyjne
 - Trybunał Stanu
32. Gmina:
- może prowadzić działalność gospodarczą w zakresie użyteczności publicznej
33. Przepisy porządkowe są wydawane przez:
- radę gminy (uchwałą)
 - wojewodę
 - zarząd gminy (zarządzenie)
 - zarząd powiatu (gdy zaistnieje taka potrzeba)
34. Sekretarz stanu to:
- zastępca ministra
 - wiceminister
35. Rada gminy jest:
- organem stanowiącym gminy
36. Ministerstwo tworzone jest:
- aktem Rady Ministrów
37. W skład Rady Ministrów wchodzą:
- Prezes Rady Ministrów, ministrowie, sekretarzowie stanu
38. Przepis:
- jest jednostką redakcyjną aktu prawnego
39. W postępowaniu administracyjnym może uczestniczyć:
- prokurator
 - Rzecznik Praw Obywatelskich
40. Strona w postępowaniu administracyjnym:

- może być reprezentowana przez pełnomocnika
- może być reprezentowana przez przedstawiciela ustawowego

41. Promesa to:

- decyzja organu administracyjnego zawierająca zobowiązanie organu administracji do wydania określonej decyzji o ile warunki faktyczne i prawne nie ulegną zmianie

42. Bilans w przedsiębiorstwie państwowym zatwierdza:

- rada pracownicza
- organ założycielski

43. Budżet gminy:

- uchwała rada gminy

44. Radę gminy może rozwiązać:

- Sejm

45. Aktami prawnymi wojewody są:

- rozporządzenia
- decyzje administracyjne

46. Jednostkami pomocniczymi w gminie mogą być:

- sołectwa
- osiedla
- dzielnice

47. Decyzja dyrektora przedsiębiorstwa państwowego, która istotnie narusza interes ogólnospołeczny może być zaskarżona przez:

- radę pracowniczą do sądu gospodarczego

48. Przekształcenie przedsiębiorstwa państwowego w spółkę bez zgody organów przedsiębiorstwa może zarządzić:

- Prezesa Rady Ministrów na wniosek Ministra Przekształceń Właściwościowych

49. Spółdzielnia może:

- być utworzona przez osoby prawne i osoby fizyczne
- prowadzić działalność w dziedzinie eksportu

50. Artykuły ustawy nie będącej kodeksem dzieli się kolejno na:

- ustępy, punkty, litery

51. Derogacja to:

- uchylenie aktu prawnego

52. Oligopol występuje wówczas, gdy rynek jest opanowany przez:

- dwa duże przedsiębiorstwa o równej sile
- kilka dużych przedsiębiorstw o równej sile

53. Wykładnia autentyczna to wykładnia dokonywana przez:

- ten organ, który wydał interpretowany akt prawy

54. Organem koncesyjnym jest

- naczelny lub centralny organ administracji państwowej

55. Zakaz „zmiany na gorsze” w postępowaniu administracyjnym oznacza:
– zakaz wydania decyzji niekorzystnej dla strony odwołującej się
56. Deklaratoryjny akt administracyjny:
– stwierdza powstanie sytuacji prawnej z mocy samego prawa
57. NSA:
– wykonuje kontrole instancyjną w postępowaniu administracyjnym
58. Naczelnego Sąd Administracyjny rozpatruje:
– zażalenia na postanowienia organów administracji
59. Adresatami wtórnymi normy zakazującej przekraczania maksymalnej szybkości obowiązującej na poszczególnych odcinkach dróg są:
– organy Policji
60. Wpis do ewidencji działalności gospodarczej:
– jest potwierdzany zaświadczenie o wpisie do ewidencji
61. Urząd Antymonopolowy zakazując praktyki monopolistycznej może nałożyć na podmiot gospodarczy karę w wysokości:
– do 15% przychodu w poprzednim roku
62. Urząd Antymonopolowy może nakazać podział przedsiębiorstwa:
– jeżeli ma pozycję dominującą i trwale ogranicza konkurencję
– jeżeli ma pozycję monopolistyczną
63. Decyzję o likwidacji przedsiębiorstwa państwowego w celu sprzedaży przedsiębiorstwa podejmuje:
– organ założycielski
64. Wymień elementy, które odpowiadają definicji pozycji dominującej:
– udział w rynku przekracza 40%
65. Zamówienie z wolnej ręki udziela się:
– gdy negocjuje się z co najmniej 1 dostawcą
66. Postanowienie:
– rozstrzyga kwestię związaną z tokiem postępowania przed organem państwowym
– jest z reguły wydawane przez organ prowadzący postępowanie
67. Od decyzji administracyjnej ministra przysługuje:
– wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy
68. Akt prawny konstytutywny:
– ustanawia nowe uprawnienia lub obowiązki
69. Przedstawicielem jest
– osoba umocowana do działania
–
70. Wadium przepada na rzecz zamawiającego jeżeli:
– przetarg nie dojdzie do skutku z winy oferenta
71. Prokurator generalny:

- czuwa nad ściganiem przestępstw
72. Bierne prawo wyborcze do Sejmu nie przysługuje:
- urzędnikom administracji państwowej
 - zawodowym wojskowym
73. Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzeniu niezgodności ustawy z Konstytucją
- jest wiążące
74. Wojewoda jest:
- terenowym organem rządowej administracji ogólnej
 - przedstawicielem rządu na terenie województwa
 - zwierzchnikiem zespolonej administracji rządowej
 - organem wyższego stopnia w postępowaniu administracyjnym
75. Organami przedsiębiorstwa państwowego są:
- rada pracownicza i dyrektorów (tzw. kolegiura przedsiębiorstwa)
 - ogólne zebranie pracowników
76. Zasada legalizmu w prawie karnym oznacza, że:
- każde naruszenie prawa karnego musi być ścigane
77. Organ założycielski (za zgodą Ministra Przekształceń Właściwościowych) może zlikwidować przedsiębiorstwo państowe w celu:
- sprzedaży
 - wniesienia do spółki
 - oddania w odpłatne użytkowanie
78. Rozporządzenia mogą wydawać:
- Prezydent, ministrowie, kierownicy urzędów centralnych
79. Przekształcenie przedsiębiorstwa państwowego w spółkę przez Ministra Przekształceń Właściwościowych (na wniosek organu założycielskiego) wymaga:
- wymaga zgody dyrektora i rady pracowniczej
80. Odwołanie od decyzji administracyjnej może wnieść
- tylko strona
81. Koncesja na działalność w zakresie ochrony osób i mienia należy do kategorii
- aktywów prawnych konstytutywnych
82. Członkostwa w zarządzie gminy nie można łączyć z
- członkostwem w radzie tej samej gminy
 - członkostwem w organie innej jednostki samorządu terytorialnego
 - zatrudnieniem w administracji rządowej
83. Pełnomocnikiem strony w postępowaniu administracyjnym może być
- osoba fizyczna mająca zdolność do czynności prawnych
 - przedstawiciel ustawowy
84. Rozstrzygnięcie nadzorcze regionalnej izby obrachunkowej staje się prawomocne z
- upływem terminu do wniesienia skargi do NSA
 - datą oddalenia skargi przez NSA

85. Bieg terminu do wniesienia odwołania zaczyna się
– następnego dnia po doręczeniu decyzji stronie

86. Organami powiatu są
– rada powiatu
– starosta
– zarząd powiatu

87. Zakaz *reformationis in peius* dotyczy
– decyzji odwoławczej

88. Akty prawa miejscowego są stanowione przez
– wojewodę
– radę gminy
– sejmik województwa

89. Decyzja administracyjna podlega kontroli NSA na podstawie kryterium
– legalności i słuszności

90. Zasadniczy podział terytorialny w Polsce jest
– 3- stopniowy

91. Jeżeli sprawa administracyjna nie zostanie załatwiona w terminie, to
– organ obowiązany jest zawiadomić o tym strony
– stronie przysługuje zażalenie do organu wyższego stopnia

92. Postępowanie przed Naczelnym Sądem Administracyjnym
– podlega opłatom sądowym

93. Urząd skarbowy
– jest częścią administracji rządowej
– jest jednostką organizacyjną Ministerstwa Finansów

94. Dowodem w postępowaniu administracyjnym może być
– wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy i nie jest sprzeczne z prawem

95. Decyzja o wywłaszczeniu nieruchomości
– bezpośrednio wpływa na stosunki cywilnoprawne

96. Jeżeli postępowanie administracyjne stało się bezprzedmiotowe, to
– właściwy organ wydaje decyzję o umorzeniu postępowania

97. Urzędnik służby cywilnej jest zatrudniany na podstawie
– mianowania

98. Wadą nieważności decyzji administracyjnej jest
– naruszenie przepisów o właściwości
– trwała niewykonalność decyzji w dniu jej wydania
– wydanie decyzji w wyniku przestępstwa

99. Korpus służby cywilnej tworzą zatrudnieni na stanowiskach urzędniczych pracownicy
– Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
– urzędów wojewódzkich
– ministerstw

100. Dekoncentracja stanowi formę przenoszenia kompetencji na większą liczbę organów
– w administracji scentralizowanej
101. Skarbnik gminy to
– główny księgowy budżetu gminy
– z-ca wójta d/s finansowych
102. Wójt
– reprezentuje gminę na zewnątrz
– kieruje bieżącymi sprawami gminy
103. Stroną w postępowaniu administracyjnym może być
– każdy czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie
104. Zarząd gminy jest
– wybierany przez radę gminy
105. Operator o znaczącej pozycji rynkowej w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych na określonym terenie jest operator, którego udział w rynku wynosi:
– ≥ 25%
106. Dewolucja to
– przejście kompetencji organu niższego stopnia przez organ wyższy
107. Nadzór nad organami samorządu terytorialnego sprawuje
– wojewoda
– regionalna izba obrachunkowa
108. Prezydent miasta stołecznego Warszawy jest wybierany
– w wyborach powszechnych
109. Członków komisji rady gminy
– wybiera rada gminy
110. Komisja dla usprawnienia administracji publicznej działała
– w okresie międzywojennym
111. Naruszenie „powagi rzeczy osądzonej” ostateczną decyzją administracyjną
– jest podstawą uchylenia decyzji
112. Organem odwoławczym od decyzji wójta jest
– samorządowe kolegium odwoławcze
113. W drodze referendum gminnego można
– odwołać radę gminy
– wprowadzić nowy podatek na terenie gminy
114. Decyzja administracyjna
– jest aktem administracyjnym
115. Członkami związku komunalnego są
– gminy

116. Organy administracji publicznej
– działają na podstawie prawa
117. Obsługę prawno-administracyjną Prezesa Rady Ministrów wykonuje
– Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
118. Referendum lokalne może być przeprowadzone
– z inicjatywy organów stanowiących jednostki samorządu terytorialnego
– na wniosek mieszkańców
119. Odwołanie od decyzji wojewody o odmowie wydania paszportu służy do
– MSW (minister MSWiA)
120. Nieruchomość może być wywłaszczena na rzecz
– Skarbu Państwa
– jednostki samorządu terytorialnego
121. Rozporządzenie ministra jest
– aktem normatywnym
– aktem w celu wykonania ustawy (ustawa nie jest w stanie regulować wszystkiego)
122. Do aktów stanowienia prawa powszechnie obowiązującego zaliczamy
– ustawy
– ratyfikowane umowy międzynarodowe (nieratyfikowane – charakter wewnętrzny)
– rozporządzenia Rady Ministrów
123. Od decyzji ostatecznej służy
– skarga do NSA
– skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego
124. Organem ewidencyjnym w sprawach ewidencji działalności gospodarczej jest:
– urząd wojewódzki
125. Ministerstwo jest
– resortem
– centralnym organem administracji rządowej
126. Organami samorządowymi są
– rada gminy
– zarząd powiatu
– wójt
– burmistrz
– sejmik województwa
127. Zasada asygnowania na terenie gminy miejsc sprzedaży napojów alkoholowych i warunki sprzedaży tych napojów
– rada gminy w drodze uchwały
128. Zasada usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży alkoholi i warunki sprzedaży tych alkoholi określa
– rada gminy w drodze rozporządzenia
129. Organ państwoowy
– ma własny zakres działania i kompetencje

- ma uprawnienia do wyrażania woli państwa
130. Stałymi komitetami stałymi Rady Ministrów są
- komitet ekonomiczny
 - komitet społeczny
 - komitet spraw obronnych
131. Decyzję w sprawie zmiany nazwiska wydaje
- Urząd Stanu Cywilnego
132. Akty prawa miejscowego ogłasza się w
- Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym
133. Wydania paszportu w kraju odmawia się na wniosek
- sądu prowadzącego przeciw osobie ...
134. Termin złożenia skargi do NSA na decyzję administracyjną wynosi
- 30 dni
135. Decyzję nakazującą rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje się
- jeżeli obiekt został wybudowany bez wymaganego pozwolenia na budowę
 - w następstwie uchwały powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego
136. Przesłankami dopuszczalności wniesienia skargi do NSA są
- wyczerpanie środków odwoławczych
 - niezadowolenie strony z treści decyzji
137. Obalenie prawomocnych orzeczeń NSA jest możliwe
- w drodze wznowienia postępowania
138. W postępowaniu przed NSA
- istnieje przymus adwokacki
139. Radę powiatu może rozwiązać
- Sejm
140. NSA
- jest instancją odwoławczą w postępowaniu administracyjnym
141. Legitymacje do złożenia skargi w NSA ma
- każdy kto ma w tym interes prawny
 - RPO
 - prokurator
142. Sesje rady gminy zwołuje
- przewodniczący rady gminy
143. Członkami związków powiatów są
- powiaty
144. Rozstrzygnięcie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji następuje
- w drodze decyzji
145. Zarząd komisaryczny w gminie wprowadza

– Premier

146. Pracownik składu orzekającego podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie

- swojego pasierba
- wydawnictwa, z którym ma umowę wydawniczą

147. Gminę tworzy się w drodze

- rozporządzenia Rady Ministrów
-

148. Zezwolenie na prowadzenie imprezy masowej wydaje:

- wójt
- burmistrz
- prezydent miasta

149. Odwołanie od decyzji wójta w zakresie przeprowadzenia imprezy masowej służy do:

- samorządowego kolegium odwoławczego

150. Podjęcie działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia wymaga:

- zgłoszenia do rejestru
- koncesji

151. W postępowaniu administracyjnym dowodem może być

- dokument prywatny
- zeznanie strony
- zeznanie świadka
- dokument urzędowy

152. System terenowych organów administracji rządowej stanowią

- wojewoda
- organy administracji niezespolonej

153. Decyzję na założenie na nieruchomości przewodów i urządzeń służących do przesyłania energii elektrycznej bez zgody właściciela wydaje:

- starosta

154. Starosta pozbawia statusu bezrobotnego osobę, która:

- otrzymała pożyczkę z funduszu pracy
- nie stawiła się w PUP w wyznaczonym terminie i nie powiadomiła w ciągu 5 dni o uzasadnionej przyczynie tego stawiennictwa
- na wniosek bezrobotnego

155. Nadzór nad gminą Warszawa Centrum sprawuje:

- Rada m.st. Warszawy
- Prezydent m.st. Warszawy

156. Do kompetencji Prezydenta RP zaliczamy:

- ratyfikowanie i wypowiadanie umów międzynarodowych
- mianowanie i odwoływanie pełnomocnych przedstawicieli RP w innych państwach

157. Sołectwo jest jednostką:

- pomocniczego podziału terytorialnego

158. Cudzoziemcem jest:
– każdy, kto nie ma obywatelstwa polskiego
159. Budżet województwa:
– uchwala sejmik województwa
160. Członków komisji rady powiatu:
– wybiera rada powiatu
161. W drodze przepisów gminnych rada gminy może regulować:
– wewnętrzny ustrój gminy
– zasady zarządu mieniem gminy
– zasady i tryb korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej
162. Kadencja Prezydenta trwa:
– 5 lat
163. Decyzje administracyjne noszą nazwę:
– pozwoleń
– zezwoleń
– nakazów
164. Podstawą stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej jest:
– wydanie decyzji z naruszeniem przepisów o właściwościach
– wydanie decyzji bez podstawy prawnej z rażąco naruszeniem prawa
165. Naczelnik urzędu skarbowego jest organem:
– organem I instancji w sprawach zobowiązań podatkowych
166. Powiatowa rada narodowa jest:
– terenowym organem władzy państwowej
167. Rozporządzenie porządkowe wojewody ogłasza się:
– w wojewódzkim dzienniku urzędowym
168. Decyzje administracyjne może wydawać:
– wójt
169. Samorządowe kolegium odwoławcze jest:
– organem państwowym
170. Nadzór nad wojewodą sprawuje:
– Prezes Rady Ministrów
171. Kierownik urzędu rejonowego jest:
– organem rządowej administracji ogólnej
172. Decentralizacja to:
– sposób organizacji aparatu administracyjnego
173. Referendum w sprawach o szczególnym znaczeniu dla państwa może zarządzić:
– Sejm
– Prezydent za zgodą Senatu

174. Sejm powołuje Prezesa NBP na wniosek:
– Prezydenta
175. Sędziowie są powoływani przez:
– Prezydent na wniosek KRS
176. Inicjatywa ustawodawcza przysługuje:
– RM
– posłom
– posłom, senatowi, Prezydentowi, RM, grupie obywateli
177. Vacatio legis to:
– okres między ogłoszeniem ustawy a wejściem w życie
178. Przepisem odsyłającym jest przepis:
– wskazujący inny przepis lub grupę przepisów, które określają normę właściwą dla określonej sytuacji (np. przepis blankietowy)
179. Jeżeli do przyjęcia wniosku wymagana jest większość zwykła to wniosek zostanie przyjęty w przypadku następującego wyniku głosowania:
– za – 10, przeciw – 9, wstrzymujących się – 8
– za – 4, przeciw – 2, wstrzymujących się – 42
– za – 21, przeciw – 20, wstrzymujących się – 4
180. Tekst jednolity aktu prawnego jest publikowany:
– zawsze w tym organie promulgacyjnym co właściwy akt
181. Protesty w sprawach zamówień publicznych składa się:
– do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych
182. Podmioty zagraniczne mogą prowadzić działalność gospodarczą w Polsce w formie:
– w każdej z wyżej wymienionych form spółek
183. Przepisy ustawy o programie powszechnej prywatyzacji stosuje się także w odniesieniu do prywatyzacji przedsiębiorstw komunalnych:
– nie – zagadnienie to reguluje odrębna ustanowiona prywatyzacyjne
184. Likwidacja w celu oddania do odpłatnego korzystania z mienia przedsiębiorstwa może nastąpić jeżeli oddanie mienia ma nastąpić na rzecz spółki, której kapitał założycielski wynosić będzie:
– nie mniej niż 20% łącznej wartości funduszu założycielskiego i funduszu
185. Zgłoszenie do ewidencji działalności gospodarczej podlega działalność:
– spółek cywilnych, które nie prowadzą działalności koncesjonowanej
186. Koncesje na działalność gospodarczą wydają:
– ministrowie
187. Zamiar utworzenia podmiotu gospodarczego podlega zgłoszeniu Urzędowi Antymonopolowemu, w razie gdy podmiot ten mógłby uzyskać pozycję dominującą na rynku albo jedna ze stron tworzących nowy podmiot, pozycję taką posiada:
– wszystkich podmiotów gospodarczych za wyjątkiem spółek Skarbu Państwa
188. Samorząd załogi przedsiębiorstwa państwowego może funkcjonować:

– w przedsiębiorstwie państwowym

189. Przedsiębiorstwo państwowego może utworzyć:

- minister
- kierownik urzędu rejonowego
- wojewoda za zgodą ministra

190. Statut przedsiębiorstwa państwowego działającego na zasadach ogólnych ustala

- ogólne zebranie pracowników (na wniosek dyrektora)

191. Koncesja na prowadzenie działalności gospodarczej jest udzielana w formie:

- decyzji administracyjnej

192. Zezwolenie jest udzielane:

- przez właściwego ministra z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie
- przez właściwy, wskazany w ustawie organ administracji publicznej

193. Działalność gospodarcza regulowana wymaga:

- zgłoszenia działalności do właściwego rejestru działalności regulowanej
- złożenia oświadczenia o spełnianiu warunków niezbędnych do prowadzenia danej działalności

194. Wywłaszczenie nieruchomości może nastąpić wyłącznie:

- na cel publiczny
- za słusznym odszkodowaniem
- po bezskutecznych rokowaniach w sprawie nabycia nieruchomości

195. Komercjalizacja przedsiębiorstwa państwowego:

- polega na zmianie formy prawnej przedsiębiorcy
- może polegać na przekształceniu przedsiębiorstwa państwowego w spółkę akcyjną

196. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalają:

- rady gmin

197. Pomocą publiczną jest:

- zwolnienie z podatku

198. Czynem nieuczciwej konkurencji w rozumieniu Ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji jest:

- nieuczciwa reklama

199. Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów może polegać na:

- stosowaniu postanowień niedozwolonych wzorców umownych

200. Nie wymaga zgłoszenia Prezesowi UOKiK zamiar koncentracji przedsiębiorców, gdy:

- łączny obrót uczestników koncentracji nie przekracza 50 mln euro

201. Inicjatywa ustawodawcza w sprawie zmiany Konstytucji przysługuje:

- Prezydentowi RP
- Senatowi

202. Uprawniony do zarządzania referendum zatwierdzającego zmiany w Konstytucji jest:

- Marszałek Sejmu

203. Skrócenie kadencji sejmu może nastąpić w razie:

- uchwały Sejmu skracającej kadencję większością co najmniej 2/3 głosów ustawowej liczby posłów
- nieprzedłożenia Prezydentowi ustawy budżetowej do podpisu w wymaganym terminie

204. O zgodności aktów prawa lokalnego z ustawami rozstrzygają:

- sądy administracyjne

205. Organem wykonawczym samorządu gminy jest:

- wójt

206. Drugie czytanie ustawy w Sejmie odbywa się:

- na obradach plenarnych

207. Kandydat na radnego musi najpóźniej w dniu wyborów ukończyć co najmniej:

- 18 lat

208. Uchwałą Senatu odrzucającą ustawę uzna się za przyjętą, jeżeli Sejm nie odrzuci jej:

- bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów

209. Prezes Rady Ministrów jest:

- organem administracji rządowej
- organem nadzoru nad samorządem terytorialnym

210. Województwo:

- jest jednostką samorządu terytorialnego
- jest jednostką zasadniczego podziału administracyjnego państwa

211. Wybory do Sejmu są:

- powszechnie, równe, tajne, bezpośrednie i proporcjonalne

212. Umowę międzynarodową ratyfikuje:

- Prezydent RP

213. Absolutorium to:

- uchwała Sejmu oznaczająca akceptację wykonania przez Radę Ministrów ustawy budżetowej

214. Prerogatywa to:

- akt urzędowy Prezydenta nie wymagający kontrasygnaty

215. W tytule aktu normatywnego oznacza się:

- datę ustanowienia
- rodzaj aktu

216. Do źródeł prawa powszechnie obowiązującego zaliczamy:

- ustawy
- Konstytucję
- rozporządzenia
- ratyfikowane umowy międzynarodowe

217. Norma prawnia jest:

- regułą abstrakcyjną i generalną

218. Hipoteza normy prawnej wskazuje:

- adresata normy
- sytuację, której norma znajduje zastosowanie

219. Referendum ogólnokrajowe może być przeprowadzone w sprawie:

- o szczególnym znaczeniu dla państwa
- zatwierdzenia zmian w Konstytucji

220. Inicjatywa ustawodawcza przysługuje:

- grupie 15 posłów
- Prezydentowi RP

221. Urząd prezydenta ulega opróżnieniu w przypadku:

- rzeczenia się urzędu przez Prezydenta
- śmierci Prezydenta

222. W sprawach skarg konstytucyjnych orzeka:

- Trybunał Konstytucyjny

223. Sejm uchwała ustawy:

- zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów

224. Kandydat na Senatora musi najpóźniej w dniu wyborów ukończyć co najmniej:

- 30 lat

225. Po odmowie podpisania ustawy przez Prezydenta RP i przekazania jej sejmowi do ponownego rozpatrzenia:

- Sejm może ponownie uchwalić ustawę większością $\frac{3}{5}$ głosów w obecności $\frac{1}{2}$ ustawowej liczby posłów

226. Prezydent RP jest:

- najwyższym przedstawicielem RP
- organem władzy wykonawczej

227. Tzw. Bagatelna pomoc publiczna wynosi:

- 200 tys. Euro w okresie 3 lat

228. Interpelacja to:

- pytanie posła adresowane do członka Rady Ministrów

229. Dyspozycja normy prawnej określa:

- powinne zachowanie adresata normy

230. Wykładnia funkcjonalna odwołuje się do:

- celu społeczno-gospodarczego przepisu

231. Wykładnia operatywna to wykładnia prawa dokonywana przez:

- sądy w trakcie orzekania

232. Dozwolona pomoc publiczna:

- może być udzielona po zaaprobowaniu przez Komisję Europejską

233. Porozumienie ograniczające konkurencję może być wynikiem działania:

- przedsiębiorców.

234. Zgłoszenie zamiaru koncentracji obejmuje przypadki:
- połączenia przedsiębiorstw
235. Szympans który mówi może być:
- przedmiotem stosunku prawnego
236. Z przepisu: „Wynagrodzenie należy się po wykonaniu przedmiotu umowy, chyba że umowa stanowi inaczej” wynika norma:
- dyspozytywna
237. Warunkiem wejścia w życie rozporządzenia jest:
- ogłoszenie w Dzienniku Ustaw
238. W ustawie o swobodzie działalności gospodarczej podmiot prowadzący działalność gospodarczą to:
- kupiec
- podmiot gospodarczy
- przedsiębiorca
239. Krajowy rejestr sądowy:
- rejestruje przedsiębiorców
240. Ewidencja działalności gospodarczej:
- jest prowadzona przez organ wykonawczy gminy
241. Działalność gospodarcza zgodnie z ustawą jest prowadzona w sposób:
- ciągły
- zorganizowany
- zarobkowy
242. Przedsiębiorcą jest wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą:
- osoba fizyczna
- osoba prawa

1. Hipoteza normy prawnej wskazuje
 - a) **Adresata normy**
 - b) **Sytuacje w jakiej norma ma zastosowanie**
 - c) Powinne zachowanie adresata normy
 - d) Reakcje państwa na naruszenie normy prawnej przez jej adresata
2. Porozumienie ograniczające konkurencję może być wynikiem działania
 - a) Organu samorządu zawodowego
 - b) **Przedsiębiorców**
 - c) Ministrów działających w porozumieniu
 - d) Gmin prowadzących działalność gospodarczą
3. Praktyką ograniczającą konkurencję jest:
 - a) Odmowa udzielenia przedsiębiorcy zamówienia publicznego
 - b) **Porozumienie ograniczające konkurencję**
 - c) Nadużywanie pozycji dominującej
 - d) Obniżenie stawek podatkowych
4. Województwa powiaty i gminy to: (?)
 - a) **Jednostki samorządu terytorialnego**
 - b) Organizacje społeczne
 - c) **Jednostki zasadniczego podziału administracyjnego państwa**
 - d) Organy administracji rządowej
5. Do źródeł prawa powszechnie obowiązującego zaliczamy:
 - a) **Ustawy**
 - b) **Konstytucje**
 - c) **Rozporządzenia**
 - d) **Ratyfikowane umowy międzynarodowe**
6. Wpisy do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym są objęte:
 - a) Zasadą poufności
 - b) **Domniemaniem prawdziwości**
 - c) Domniemaniem powszechnej znajomości
 - d) Zasadą ograniczonego zaufania
7. Pomocą publiczną dla przedsiębiorcy jest:
 - a) Udzielenie przedsiębiorcy zamówienia publicznego
 - b) Wywłaszczenie przedsiębiorcy na cele publiczne
 - c) **Dotacja**
 - d) **Ulga lub zwolnienie podatkowe**
8. Zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców obejmuje przypadki:
 - a) **Połączenia przedsiębiorców**
 - b) Podwojenia wartości sprzedaży w przeciągu jednego roku
 - c) Przeniesienia siedziby przedsiębiorcy z mniejszego miasta do Warszawy
 - d) **Nabycie znacznego mienia innego przedsiębiorcy**

9. Wykładnia autentyczna to wykładnia prawa dokonywana przez:

- a) Autorów aktów prawnych
- b) Wskazany w Konstytucji RP trybunał
- c) **Organ który ustanowił dany akt normatywny**
- d) Sądy w trakcie orzekania

10. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i spółka akcyjna to:

- a) Osoby fizyczne
- b) **Osoby prawne**
- c)
- d)

11. Zezwolenie jest udzielane przez:

- a) Właściwego ministra z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie
- b) Właściwy terytorialny sąd rejonowy
- c) **Właściwy wskazany w ustawie organ administracji publicznej**
- d) Prezesa Centralnego Urzędu do Zzewoleń

12. Działalność gospodarcza regulowana wymaga:

- a) Uzyskania koncesji
- b) Uzyskania zezwolenia
- c) **Zgłoszenia działalności do właściwego rejestru działalności regulowanej**
- d) **Złożenie ... o spełnieniu warunków niezbędnych do prowadzenia takiej działalności**

13. Wywłaszczenie nieruchomości może nastąpić wyłącznie:

- a) **Na cel publiczny**
- b) **Za słusznym odszkodowaniem**
- c) **Po bezskutecznych rokowaniach w celu nabycia nieruchomości**
- d) Na wniosek Prezesa Rady Ministrów

14. Komercjalizacja przedsiębiorstwa państwowego:

- a) **Polega na zmianie formy prawnej przedsiębiorstwa**
- b) Oznacza zbycie akcji lub udziałów w jednoosobowej spółce Skarbu Państwa
- c) Oznacza zmianę właściciela komercjalizowanego przedsiębiorstwa
- d) **Może polegać na przekształceniu przedsiębiorstwa państwowego w spółkę akcyjną**

15. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalają;

- a) Zarząd gminy
- b) Sejmiki wojewódzkie
- c) **Rady gmin**
- d) Rady powiatów

16. Pomocą publiczną jest:

- a) Udzielenie przedsiębiorcy zamówienia publicznego
- b) Wywłaszczenie przedsiębiorcy na cele publiczne
- c) **Zwolnienie z podatku**
- d) **Obniżenie podatku dla wszystkich osób prawnych**

17. Czynem nieuczciwej konkurencji w rozumieniu Ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji jest:

- a) Kradzież towarów z magazynu konkurenta
- b) Wprowadzenie do obrotu środków publicznych pochodzących ze zorganizowanej przestępcości
- c) **Nieuczciwa reklama**
- d) **Porozumienie ograniczające porozumienie na rynku**

18. Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów może polegać na:

- a) Stosowaniu zaniżonych cen
- b) **Stosowaniu nieuczciwych praktyk rynkowych**
- c) **Stosowaniu postanowień niedozwolonych wzorców umownych**
- d) Podniesieniu urzędowych cen przez Ministra Zdrowia

19. Nie wymaga zgłoszenia Prezesowi UOKiK zamiaru koncentracji przedsiębiorców, gdy:

- a) Łączny obrót uczestników koncentracji nie przekracza 30 mln euro
- b) Uczestnicy koncentracji mają siedziby w jednym województwie
- c) **Koncentracja następuje w obrębie grupy kapitałowej**
- d) Koncentracji podlegają spółki z udziałem Skarbu Państwa

20. Tzw. bagatelna pomoc publiczna wynosi do:

- a) 100 tys. Euro w okresie 2 lat
- b) **200 tys. Euro w okresie 3 lat**
- c) 1 mln złotych w każdym roku kalendarzowym
- d) 2 mln złotych w każdym roku kalendarzowym

21. Podstawę ustroju gospodarczego w Polsce stanowi zgodnie z Konstytucją RP:

- a) Regulowana gospodarka wolnorynkowa
- b) **Społeczna gospodarka rynkowa**
- c) Gospodarka planowa
- d) Regulowana gospodarka rynkowa

22. Rozporządzenia w Polsce są wydawane na podstawie przepisów:

- a) Odsyłających
- b) **Upoważniających**
- c) Merytorycznych
- d) Derogacyjnych

23. Trybunał Konstytucyjny:

- a) **Orzeka w sprawach zgodności ustaw z Konstytucją**
- b) **Orzeka w sprawach skargi konstytucyjnej**
- c) Dokonuje powszechnie obowiązującej wykładni ustaw
- d) Wszystkie powyższe odpowiedzi są błędne

24. Które z poniższych zdań jest prawdziwe?

- a) **Normy prawne wynikają z przepisów prawnych, które z kolei stanowią jednostki redakcyjne aktów normatywnych**
- b) Przepisy prawne ustalane są na podstawie norm prawnych, które z kolei stanowią jednostki redakcyjne aktów normatywnych
- c) Nie ma żadnego związku między przepisem prawnym a normą prawną
- d) Wszystkie powyższe odpowiedzi są prawdziwe

25. Warunkiem wejście w życie ustawy jest:

- a) Podpisanie przez marszałków Sejmu i Senatu
- b) Podpisanie przez Prezydenta**
- c) **Ogłoszenie w Dzienniku Ustaw**
- d) Stwierdzenie jej zgodności z Konstytucją przez Trybunał Konstytucyjny

26. Absolutorium przewidziane w Konstytucji RP to:

- a) Uchwała Rady Ministrów ustalająca projekt ustawy budżetowej
- b) Uchwała Sejmu akceptująca projekt budżetu złożony przez Radę Ministrów**
- c) Weto Prezydenta RP w stosunku do ustawy budżetowej
- d) Uchwała Sejmu oznaczająca akceptację wykonania przez Radę Ministrów ustawy budżetowej

27. Prerogatywa Prezydenta to:

- a) Akty urzędowe Prezydenta które dla swojej ważności nie wymagają podpisu Prezydenta Rady Ministrów**
- b) Akty urzędowe Prezydenta które dla swojej ważności wymagają podpisu Prezydenta Rady Ministrów
- c) Akty urzędowe Prezydenta które dla swojej ważności wymagają podpisu Marszałka Sejmu
- d) Akty urzędowe Prezydenta dotyczące tylko spraw zagranicznych i obronności

28. Interpelacja to:

- a) Prawo wniesienia inicjatywy ustawodawczej
- b) Interwencja posła w imieniu wyborcy
- c) Inaczej wykładnia prawa
- d) Pytanie posła adresowane do członka Rady Ministrów**

29. Działalność gospodarcza, to działalność która:

- a) Może być prowadzona sezonowo**
- b) Ma cel zarobkowy
- c) Prowadzona jest w sposób zorganizowany i ciągły**
- d) Musi być zyskowna

30. Akt prawa miejscowego uchwalony przez radę gminy podlega ogłoszeniu w:

- a) Dzienniku Ustaw
- b) Dzienniku Urzędowym tej gminy
- c) Rejestrze prowadzonym przez właściwy sąd powszechny
- d) Właściwym Dzienniku Urzędowym Województwa**

31. Rozporządzenie Unii Europejskiej obowiązuje w Polsce pod warunkiem:

- a) Opublikowania rozporządzenia w Dzienniku Urzędowym UE**
- b) Przeniesienia rozporządzenia do ustawy i implementacji w prawie polskim
- c) Zatwierdzenia rozporządzenia przez Sejm
- d) Opublikowania rozporządzenia w Dzienniku Ustaw

32. Zarządzenie Ministra Finansów będzie obowiązywało w stosunku do:

- a) Podatników będącymi osobami prawnymi
 - b) Podatników będącymi osobami fizycznymi
 - c) Przedsiębiorców
 - d) Pracowników ministerstwa**
33. Mikroprzedsiębiorca jest prowadzący działalność gospodarczą podmiot, który m.in.:
- a) Nie może zatrudnić więcej niż 5 osób
 - b) Może zatrudniać średnio rocznie powyżej 20 osób
 - c) Nie może zatrudniać najemnej siły roboczej
 - d) Zatrudnia średnio rocznie mniej niż 10 pracowników**
34. Przedsiębiorcy będący osobami fizycznymi podlegają wpisowi do:
- a) Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej**
 - b) Rejestru przedsiębiorców w ramach Krajowego Rejestru Sądowego**
 - c) Rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez właściwego wojewodę
 - d) Rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez sąd administracyjny
35. Przebywający na terenie Polski, pełnoletni przedsiębiorca co do zasady:
- a) Nie ma zdolności prawnej
 - b) Nie ma zdolności do czynności prawnych
 - c) Nie jest osobą fizyczną
 - d) Wszystkie powyższe odpowiedzi są błędne**
36. Czy spółka akcyjna może zostać wpisana do Centralnej Ewidencji i informacji o Działalności Gospodarczej?
- a) Nie, w żadnym wypadku**
 - b) Tak, tylko jeżeli jej akcjonariuszami są wszystkie osoby fizyczne
 - c) Tak, ale tylko w przypadku gdy akcjonariusze zadeklarują odpowiedzialność za zobowiązania spółki majątkiem osobistym
 - d) Wszystkie powyższe odpowiedzi są błędne
37. Zdolność do czynności prawnych w Polsce posiada:
- a) Każdy człowiek
 - b) Każdy człowiek po ukończeniu 16 lat
 - c) Każdy człowiek po ukończeniu 18 lat, o ile nie został jej pozbawiony wyrokiem sądu**
 - d) Każdy człowiek o ile ma polskie obywatelstwo
38. Uznawanie postanowień wzorców umownych za niedozwolone należy do kompetencji:
- a) Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
 - b) Powiatowego rzecznika konsumentów
 - c) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**
 - d) Prokuratura
39. Referendum ogólnokrajowe może być przeprowadzone w sprawie:
- a) O szczególnym znaczeniu dla państwa**
 - b) Wyboru Nuncjusza Papieskiego w RP
 - c) Zatwierdzenia zmian w Konstytucji**
 - d) Wyboru Prezydenta
40. Inicjatywa ustawodawcza przysługuje:

- a) Prezesowi Rady Ministrów
- b) Grupie 15 posłów**
- c) Prezydentowi RP
- d) Sejmowi

41. Urząd Prezydenta ulega opróżnieniu w przypadku:

- a) Zrzeczeniu się urzędu przez Prezydenta**
- b) Postawienia Prezydenta w stan odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu
- c) Gdy Prezydent nie podpisze ustawy
- d) Śmierci Prezydenta**

42. W sprawach skarg konstytucyjnych orzeka:

- a) Trybunał Konstytucyjny**
- b) Naczelny Sąd Administracyjny
- c) Sąd Najwyższy
- d) Zgromadzenie Konstytucyjne

43. Organem wykonawczym w gminie jest:

- a) Wójt**
- b) Przewodniczący rady gminy
- c) Zarząd gminy
- d) Starosta

44. Sejm ustala ustawy:

- a) Bezwzględna większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów
- b) Zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów**
- c) Kwalifikowaną większością $\frac{2}{3}$ głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów
- d) Bezwzględną większością

45. Kandydat na senatora musi najpóźniej w dniu wyborów skończyć co najmniej:

- a) 18 lat
- b) 21 lat
- c) 25 lat
- d) 30 lat**

46. Po odmowie podpisania ustawy przez Prezydenta RP i przekazaniu jej Sejmowi do ponownego rozpatrzenia:

- a) Sejm może ponownie uchwalić ustawę zwykłą większością głosów w obecności $\frac{1}{2}$ posłów
- b) Sejm może ponownie uchwalić ustawę bezwzględną większością głosów
- c) Sejm może ponownie uchwalić ustawę większością $\frac{3}{5}$ głosów w obecności $\frac{1}{2}$ ustawowej liczby posłów**
- d) Sejm może ponownie uchwalić ustawę większością $\frac{2}{3}$ głosów w obecności $\frac{1}{2}$ ustawowej liczby połów

47. Prezydent RP jest:

- a) Organem administracji rządowej
- b) Najwyższym przedstawicielem RP**
- c) Przedstawicielskim organem władzy ustawodawczej
- d) Organem władzy wykonawczej

48. Województwo: (?)

- a) Jest jednostką samorządu terytorialnego**
- b) Jest organizacją społeczną
- c) Jest jednostką zasadniczego podziału administracyjnego państwa**
- d) Jest organem administracji rządowej

49. Wybory do Sejmu są:

- a) Powszechnie, równe, tajne, bezpośrednie i większościowe
- b) Powszechnie, tajne, bezpośrednie, większościowe – ale nie równe
- c) Powszechnie, równe, tajne, pośrednie i proporcjonalne
- d) Powszechnie, równe, tajne, bezpośrednie i proporcjonalne**

50. Prowadzenie polityki zagranicznej należy do kompetencji:

- a) Rady Ministrów**
- b) Prezydenta RP
- c) Sejmu
- d) Obywateli poprzez lądową inicjatywę międzynarodową

51. Prerogatywa to:

- a) Akt urzędowy Prezesa Rady Ministrów wymagający akceptacji Prezydenta
- b) PODPIS Prezydenta Rady Ministrów pod aktem urzędowym Prezydenta
- c) Akt urzędowy Prezydenta nie wymagający kontrasygnaty**
- d) Pytanie posła adresowane do członka Rady Ministrów

52. W tytule aktu normatywnego oznacza się :

- a) Miejsce ustanowienia
- b) Datę ustanowienia**
- c) datę wejścia w życie
- d) rodzaj aktu**

53. Dyspozycja normy prawnej określa:

- a) Wyłączenie okoliczności, w których norma znajduje zastosowanie
- b) Powinne zachowanie adresata normy**
- c) Wyłączenie adresata normy
- d) Adresata normy, oraz okoliczności w których znajduje ona zastosowanie

54. Wykładnia funkcjonalna odwołuje się do:

- a) Znaczenia słów i zwrotów zawartych w przepisie
- b) Celu społeczno-gospodarczego przepisu**
- c) Analogicznych przepisów w innych państwach
- d) Przepisów uprzednio obowiązujących

55. Norma prawa jest: (tylko ta odpowiedź?)

- a) Reguła abstrakcyjna i generalna**

- b) Rozstrzygnięciem o charakterze konkretnym
 - c) Przepisem prawa
 - d) Rodzajem aktu normatywnego
56. Hipoteza normy prawnej wskazuje:
- a) **Adresata normy**
 - b) **Sytuacje, w której norma znajduje zastosowanie**
 - c) Powinne zachowanie adresata normy
 - d) Reakcje państwa na naruszenie normy prawnej przez jej adresata
57. Wykładnia operatywna to wykładnia prawa dokonywana przez:
- a) Autorów komentarzy do ustaw
 - b) Wskazany w Konstytucji RP trybunał
 - c) Organ, który ustanowił dany akt normatywny
 - d) **Sądy w trakcie orzekania**
58. Z przepisu „Wynagrodzenie należy się po wykonaniu przedmiotu umowy, chyba że umowa stanowi inaczej” wynika norma:
- a) **Dyspozytywna**
 - b) Bezwzględnie obowiązująca
 - c) Semidyspozytywna
 - d) Ustrojowa
59. Warunkiem wejścia w życie rozporządzenia jest:
- a) Podpisanie przez marszałka Sejmu
 - b) Podpis Prezydenta i kontrasygnata Prezesa Rady Ministrów
 - c) Ogłoszenie w Monitorze Polskim
 - d) **Ogłoszenie w Dzienniku Ustaw**
60. Przepisy derogacyjne:
- a) **Uchwalają dotychczas obowiązujący stan unormowań prawnych**
 - b) Rozstrzygają o sposobie postępowania ze stanami faktycznymi powstałyimi pod rządem starego prawa
 - c) Utrzymują w mocy przepisy wykonawcze wydane na mocy ustawy
 - d) Określają termin wejścia w życie aktu normatywnego
61. W ustawie o swobodzie działalności gospodarczej podmiot prowadzący działalność gospodarczą to:
- a) Kupiec
 - b) Podmiot gospodarczy
 - c) Producent lub handlowiec
 - d) **Przedsiębiorca**
62. Dostęp do danych o przedsiębiorcy zawartych w Rejestrze przedsiębiorców KRS:
- a) Możliwy jest za zgodą prowadzącego rejestr sądu rejonowego
 - b) **Przysługuje każdemu ze względu na jawnosć rejestru**

- c) Udostępniany jest za zgodą przedsiębiorcy, którego dane chcemy sprawdzić
- d) Przysługuje wyłącznie organom podatkowym

63. Działalność gospodarcza, zgodnie z ustawą, jest prowadzona w sposób:

- a) **Ciągły**
- b) **Zorganizowany**
- c) Dochodowy
- d) Zarobkowy

64. Przedsiębiorcą jest wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą:

- a) Osoba fizyczna
- b) Osoba prawna
- c) Spółka akcyjna
- d) **Niemająca osobowości prawnej spółka prawa handlowego**

65. Zezwolenie jest udzielane:

- a) Przez właściwego ministra z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie
- b) Przez właściwy terytorialny sąd rejonowy
- c) **Przez właściwy wskazany w ustawie organ administracji publicznej**
- d) Przez Prezesa Centralnego Urzędu do Zezwoleń

66. Działalność gospodarcza to działalność, która:

- a) **Ma cel zarobkowy**
- b) **Prowadzona jest w sposób zorganizowany i ciągły**
- c) Musi być zyskowna
- d) Może być prowadzona tylko przez osobę prawną

67. Promulgacja to:

- a) Prawo wniesienia inicjatywy ustawodawczej
- b) Interwencja posła w imieniu wyborcy
- c) Proces uchwalania ustawy
- d) **Ogłoszenie aktu normatywnego we właściwym dzienniku urzędowym**

68. Minister członek Rady Ministrów (tzw. Minister bez teki);

- a) Jest pierwszym zastępcą ministra
- b) Wydaje rozporządzenia
- c) **Wykonuje zadania powierzone mu przez Prezesa RM**
- d) Kieruje działalnością administracji rządowej

69. Zbiorczą ewidencję mienia państwowego prowadzi obecnie:

- a) Prezes Rady Ministrów
- b) **Prokuratura Generalna**
- c) Minister Finansów
- d) Minister Skarbu Państwa

70. Sprzedaż należących do Skarbu Państwa akcji spółek PKN Orlen, Lotos, itp.:

- a) Wymaga zgody Prezesa Rady Ministrów
- b) **Jest zakazana**
- c) Jest dopuszczalna, ale tylko na Giełdzie Papierów Wartościowych

d) Jest dopuszczalna za zgodą Rady Ministrów

71. Dozwolona pomoc publiczna może być udzielana po zaakceptowaniu przez Komisję Europejską

72. Rada Ministrów prowadzi politykę wewnętrzną i zewnętrzną

73. Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą na własny rachunek odpowiada za zobowiązania wynikające z działalności gospodarczej **całym majątkiem działalności i osobistym.**

74. Koncesja na prowadzenie działalności gospodarczej jest udzielana w formie:

- a) Zarządzenia właściwego ministra
- b) Decyzji administracyjnej**
- c) Oświadczenie
- d) Postanowienia

1. *Szypans, który mówi może być:*

- podmiotem stosunku prawnego
- przedmiotem stosunku prawnego
- treścią stosunku prawnego
- stroną stosunku prawnego

2. *Z przepisu „ Wynagrodzenie należy się po wykonaniu przedmiotu umowy, chyba że umowa stanowi inaczej” wynika norma :*

- dyspozytywna (względnie obowiązująca)
- bezwzględnie obowiązująca
- semidyspozytywna
- ustrojowa

3. *Warunkiem wejścia w życie rozporządzenia jest:*

- podpisanie przez Marszałka Sejmu
- podpis Prezydenta i kontrasygnaty Prezesa RM
- ogłoszenie w Monitorze Polskim
- ogłoszenie w Dzienniku Ustaw

4. *Przepisy derogacyjne (uchylające) :*

- uchylają dotychczas obowiązujący stan unormować prawnych
- rozstrzygają o sposobie postępowania ze stanami faktycznymi powstałymi przed rzędem starego prawa
- utrzymują w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy
- określają termin wejścia w życie aktu normatywnego

5. *Krajowy Rejestr Sądowy*

- rejestruje osoby skazane za przestępstwa gospodarcze
- rejestruje przedsiębiorców
- rejestruje grunty i budynki
- rejestruje osoby prawne pozbawione zdolności do czynności prawnych

6. *Ewidencja Działalności Gospodarczej :*

- jest prowadzona przez sąd gospodarczy
- jest prowadzona przez organ wykonawczy gminy
- jest prowadzona w formie KRS
- jest prowadzona przez marszałka województwa

7. *Działalność gospodarcza, zgodnie z ustawą, jest prowadzona w sposób :*

- ciągły
- zorganizowany
- zarobkowy
- dochodowy

8. *Przedsiębiorca jest wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą :*

- osoba fizyczna
- niemająca osobowości prawnej spółka prawa handlowego
- osoba prawa
- spółka akcyjna

9. *Koncesja na prowadzenie działalności gospodarczej jest udzielana w formie :*

- zarządzanie właściwego ministra
- decyzji administracyjnej
- postanowienia
- wpisu do ewidencji działalności gospodarczej

10. *Zezwolenie jest udzielane :*

- przez właściwego ministra z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie
- przez właściwy terytorialnie sąd rejonowy
- przez właściwy, wskazany w ustawie organ administracji publicznej
- przez Prezesa Centralnego Urzędu ds. Zezwoleń

11. *Działalność gospodarcza regulowana wymaga :*

- uzyskania koncesji
- uzyskania zezwolenia
- zgłoszenia działalności do właściwego rejestru działalności regulowanej
- złożenia oświadczenia o spełnieniu warunków niezbędnych do prowadzenia danej działalności

12. *Wydawczenie nieruchomości może nastąpić wyłącznie :*

- na cel publiczny
- za słusznym odszkodowaniem
- po bezskutecznych rokowaniach w sprawie nabycia nieruchomościami
- na wniosek Prezesa RM

13. Komercjalizacja przedsiębiorstwa państwowego :

- polega na zmianie formy prawnej przedsiębiorcy
- oznacza zbycie akcji lub udziałów w jednoosobowej spółce Skarbu Państwa
- oznacza zmianę właściciela komercjalizowanego przedsiębiorstwa
- może polegać na przekształceniu przedsiębiorstwa państwowego w spółkę akcyjną

14. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalają :

- zarządy gminy
- sejmiki wojewódzkie
- rady gmin
- rady powiatów

15. Pomocą publiczną jest :

- udzielenie przedsiębiorcy zamówienia publicznego
- wywłaszczenie przedsiębiorcy na cele publicznego
- zwolnienie z podatku
- obniżenie podatków dla wszystkich osób prawnych

16. Czym nieuczciwej konkurencji w rozumieniu Ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji jest :

- kradzież towarów z magazynu konkurenta
- wprowadzenie do obrotu środków płatniczych pochodzących ze zorganizowanej przestępcości
- nieuczciwa reklama
- porozumienie ograniczające konkurencje na rynku

17. Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów może polegać na :

- stosowaniu zaniżonych cen
- stosowaniu nieuczciwych praktyk rynkowych
- stosowaniu postanowień niedozwolonych wzorców umownych
- podniesieniu urzędowych cen leków przez Ministra Zdrowia

18. Nie wymaga zgłoszenia Prezesowi UOKiK zamiar koncentracji przedsiębiorców, gdy :

- łączny obrót uczestników koncentracji nie przekracza 50 mln euro
- uczestnicy koncentracji mają siedziby w jednym województwie
- koncentracja następuje w obrębie grupy kapitałowej
- koncentracji podlegają spółki z udziałem Skarbu Państwa

19. tzw. bagatelna pomoc publiczna wynosi do :

- 100 tys. euro w okresie 2 lat
- 200 tys. euro w okresie 3 lat
- 1 mln złotych w każdym roku kalendarzowym
- 2 mln złotych w każdym roku kalendarzowym

20. Referendum ogólnokrajowe może być przeprowadzone w sprawie :

- o szczególnym znaczeniu dla państwa
- wyboru Nuncjusza Papieskiego w RP
- zatwierdzenia zmian w Konstytucji
- wyboru Prezydenta

21. Inicjatywa ustawodawcza przysługuje :

- Prezesowi RM
- grupie 15 posłów
- Prezydentowi RP
- Sejmowi

22. Urząd Prezydenta ulega opróżnieniu w przypadku :

- zrzeczenia się urzędu przez Prezydenta
- postanowienia Prezydenta w stan odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu
- gdy Prezydent nie podpisze ustawy
- śmierci Prezydenta

23. W sprawie skarg konstytucyjnych orzeka :

- Trybunał Konstytucyjny
- NSA
- Sąd Najwyższy
- Zgromadzenie Konstytucyjne

24. Organem wykonawczym w gminie jest:

- wójt
- przewodniczący rady gminy
- zarząd gminy
- starosta

25. Sejm uchwała ustawy :

- bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów
- zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów

- kwalifikowaną większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów
- bezwzględną większością głosów

26. Kandydat na senatora musi najpóźniej w dniu wyborów ukończyć co najmniej :

- 18 lat
- 21 lat
- 25 lat
- 30 lat**

27. Po odmowie podpisania ustawy przez Prezydenta RP i przekazaniu jej Sejmowi do ponownego rozpatrzenia :

- Sejm może ponownie uchwalić ustawę zwykłą większością głosów w obecności 1/2 posłów
- Sejm może ponownie uchwalić ustawę bezwzględną większością głosów
- Sejm może ponownie uchwalić ustawę większością 3/5 głosów w obecności 1/2 ustawowej liczby posłów**
- Sejm może ponownie uchwalić ustawę większością 2/3 głosów w obecności 1/2 ustawowej liczby posłów

28. Prezydent RP jest:

- organem administracji rządowej
- najwyższym przedstawicielem RP**
- przedstawicielskim organem władzy ustawodawczej
- organem władzy wykonawczej

29. Województwo :

- jest jednostką samorządu terytorialnego
- jest organizacją społeczną
- jest jednostką zasadniczego podziału administracyjnego państwa**
- jest organem administracji rządowej

30. Wybory do Sejmu są:

- powszechnie, równe, tajne, bezpośrednie i większościowe
- powszechnie, tajne, bezpośrednie, większościowe – ale nie równe
- powszechnie, równe, tajne, pośrednie i proporcjonalne
- powszechnie, równe, tajne, bezpośrednie i proporcjonalne**

31. Umowę międzynarodową ratyfikuje :

- Prezes RM
- Prezydent RP**
- Marszałek Sejmu
- Sejm

32. Absolutorium to :

- uchwała RM ustalająca projekt ustawy budżetowej
- uchwała Sejmu akceptująca projekt budżetu złożony przez RM
- weto Prezydenta RP w stosunku do ustawy budżetowej
- uchwała Sejmu oznaczająca akceptację wykonania przez RM ustawy budżetowej**

33. Prerogatywa to :

- akt urzędowy Prezesa RM wymagający akceptacji Prezydenta
- podpis Prezesa Rady Ministrów pod aktem urzędowym Prezydenta
- akt urzędowy Prezydenta niewymagający kontrasygnaty**
- pytanie posła adresowane do członka RM

34. W tytule aktu normatywnego oznacza się :

- miejsce ustanowienia
- datę ustanowienia**
- datę wejścia w życie
- rodzaj aktu

35. Do źródeł prawa powszechnie obowiązującego zaliczamy

- ustawy**
- Konstytucję**
- rozporządzenia**
- ratyfikowane umowy międzynarodowe**

36. Zdolność prawną w Polsce posiada :

- każdy człowiek**
- każdy człowiek , po ukończeniu lat 18
- każdy człowiek , po ukończeniu lat 18, o ile nie został jej pozbawiony wyrokiem sądu
- każdy człowiek , o ile ma polskie obywatelstwo

37. Hipoteza normy prawnej wskazuje :

- adresata normy**
- sytuację, której norma znajduje zastosowanie**
- powinne zachowanie adresata normy
- reakcję państwa na naruszenie normy prawnej przez jej adresata

38. Prowadzenie polityki zagranicznej należy do kompetencji :

- RM
- Prezydenta RP
- Sejmu
- obywateli poprzez ludową inicjatywę międzynarodową

39. Interpelacja to :

- prawo wniesienia inicjatywy ustawodawczej
- interwencja posła w imieniu wyborcy
- akt urzędowy Prezydenta niewymagający kontrasygnaty
- pytanie posła adresowane do członka RM

40. Dyspozycja normy prawnej określa :

- wyłącznie okoliczności, w których norma znajduje zastosowanie
- powinne zachowanie adresata normy**
- wyłącznie adresata normy
- adresata normy oraz okoliczności, w których znajduje ona zastosowanie

41. Wykładnia funkcjonalna (celowościowa) odwołuje się do :

- znaczenia słów i zwrotów zawartych w przepisie
- celu społeczno- gospodarczego przepisu**
- analogicznych przepisów w innych państwach
- przepisów uprzednio obowiązujących

42. Norma prawną jest :

- regulą abstrakcyjną i generalną**
- rozstrzygnięciem o charakterze konkretnym
- przepisem prawa
- rodzajem aktu normatywnego

43. Wykładnia operatywna to wykładnia prawa dokonywana przez :

- autorów komentarzy do ustaw
- wskazany w Konstytucji RP trybunał
- organ, który ustanowił dany akt normatywny
- sądy w trakcie orzekania**

44. W ustawie o swobodzie działalności gospodarczej podmiot prowadzący działalność gospodarczą to :

- kupiec
- podmiot gospodarczy
- producent lub handlowiec
- przedsiębiorca**

45. Wpis do rejestru przedsiębiorców w KRS są objęte :

- zasadą poufności
- domniemaniem prawdziwości**
- domniemaniem powszechnej znajomości**
- zasadą ograniczonego zaufania

46. Dostęp do danych o przedsiębiorcy zawartych w Rejestrze przedsiębiorców w KRS :

- możliwy jest za zgodą prowadzącego rejestr sądu rejonowego
- przysługuje każdemu ze względu na jawność rejestru**
- udostępniany jest za zgodą przedsiębiorcy, którego dane chcemy sprawdzić
- przysługuje wyłącznie organom podatkowym

47. Uprawnionym do zarządzenia referendum zatwierdzającego zmiany w Konstytucji jest:

- Sejm
- Marszałek Sejmu**
- Prezes RM
- Prezydent

48. Skrócenie kadencji Sejmu może nastąpić w razie :

- odmowy zarządzenia referendum w ważnej dla państwa sprawie
- częstego uchwalania ustaw niezgodnych z Konstytucją
- uchwały Sejmu skracającej kadencję większością co najmniej 2/3 głosów ustawowej liczby posłów
- nie przedłożenia Prezydentowi ustawy budżetowej do podpisu w wymaganym terminie

49. O zgodności aktów prawa miejscowego z ustawami rozstrzyga/ją :

- Trybunał Konstytucyjny
- sądy administracyjne**
- Sąd Najwyższy
- właściwe miejskie sądy apelacyjne

50. II czytanie ustawy w Sejmie odbywa się :

- podczas obrad Konwentu Seniorów
- na obradach plenarnych**

- w komisji sejmowej
- podczas obrad Prezydium Sejmu

51. *Uchwała Senatu odrzucającą ustawę uznaje się za przyjętą , jeżeli Sejm nie odrzuci jej :*

- bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów
- zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów
- większością 3/5 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów
- większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów

52. *Prezes Rady Ministrów jest:*

- organem administracji rządowej
- najwyższym przedstawicielem RP
- organem wymiaru sprawiedliwości
- **organem nadzoru nad samorządem terytorialnym**

53. *Pomocą publiczną jest :*

- udzielenie przedsiębiorcy zamówienia publicznego
- wywłaszczenie przedsiębiorcy na cele publiczne
- **dotacje**

- obniżenie podatków dla wszystkich osób prawnych

54. *Czynem nieuczciwej konkurencji w rozumieniu Ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji jest :*

- kradzież towarów z magazynu konkurenta
- wprowadzenie do obrotu środków płatniczych pochodzących ze zorganizowanej przestępcości
- **wprowadzające w błąd oznaczenia przedsiębiorstwa**
- porozumienie ograniczające konkurencje na rynku

55. *Dozwolona pomoc publiczna :*

- może być udzielona po zaaprobowaniu przez Komisję Europejską
- **może być udzielona bez konieczności jej weryfikacji przez Komisję Europejską**
- to w szczególności tzw. pomoc sektorowa
- to w szczególności tzw. pomoc regionalna

56. *Porozumienie ograniczające konkurencję może być wynikiem działania :*

- organów samorządu zawodowego
- **przedsiębiorców**
- ministrów działających w porozumieniu
- gmin prowadzących działalność gospodarczą

57. *Zgłoszenie zamieru koncentracji obejmują przypadki :*

- połączenia przedsiębiorców
- podwojenia wartości sprzedaży w ciągu jednego roku
- utworzenia nowego przedsiębiorcy
- nabycia znacznego mienia innego przedsiębiorcy

58. *Kandydat na radnego musi najpóźniej w dniu wyborów ukończyć co najmniej :*

- 18 lat
- 21 lat
- 25 lat
- 30 lat

1. Budżet państwa uchwalany jest przez:
 - Radę Ministrów
 - Zgromadzenie Narodowe
 - **Sejm**
 - Senat
2. Referendum ma prawo zarządzić:
 - Senat
 - **Prezydent za zgodą Senatu**
 - **Sejm**
 - Rada Ministrów
 - Premier
 - Rzecznik Praw Obywatelskich
3. Trybunał Stanu:
 - orzeka o odpowiedzialności konstytucyjnej osób zajmujących najwyższe stanowiska państwowe
 - orzeka o zgodności ustaw z Konstytucją
 - ustala powszechnie obowiązującą wykładnię ustaw
 - orzeka w sprawach skarg na decyzje organów administracji państwowej
4. Najwyższa Izba Kontroli podlega:
 - Sejmowi i Senatowi
 - Sejmowi i Prezydentowi
 - Radzie Ministrów
 - Prezydentowi
 - **Sejmowi**
5. Trybunał Konstytucyjny:
 - orzeka o zgodności ustaw z Konstytucją
 - orzeka o zgodności aktów normatywnych naczelnego i centralnych organów państwa z ustawami i Konstytucją
 - ustala powszechnie obowiązującą wykładnię ustaw
 - orzeka w sprawach skarg na decyzje organów administracji państwowej
6. Organ założycielski może władczo wkracać w bieżącą działalność przedsiębiorstwa państwowego w sytuacjach:
 - kiedy uznana to za stosowne
 - **ze względu na potrzeby obronności kraju**
 - gdy wyniki finansowe funkcjonowania przedsiębiorstwa nie są satysfakcyjne
 - **w przypadku klęski żywiołowej i potrzeby wykonania zobowiązań międzynarodowych**
 - gdy w przedsiębiorstwie redukuje się zatrudnienie
7. Zasady tworzenia i funkcjonowania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością są uregulowane w:
 - kodeksie cywilnym
 - **ustawie o działalności gospodarczej**
 - ustawie o publicznym obrocie papierami wartościowymi
8. Rada pracownicza w przedsiębiorstwie państwowym jest wyłaniana:
 - przez związki zawodowe działające w przedsiębiorstwie
 - **przez pracowników przedsiębiorstwa w drodze wyborów**
 - w drodze nominacji przez dyrektora i organ założycielski
 - w drodze wyborów przez ogólne zebranie pracowników
9. Zgłoszeniu działalności gospodarczej do ewidencji nie podlega:
 - podjęcie działalności gospodarczej przez osoby prawne
 - podjęcie niekoncesjonowanej i nie podlegającej wymogowi uzyskania zezwolenia działalności gospodarczej przez osobę fizyczną
 - **podjęcie niekoncesjonowanej i nie podlegającej wymogowi uzyskania zezwolenia działalności gospodarczej przez spółkę cywilną**
 - podjęcie działalności gospodarczej, która jest koncesjonowana
10. Zdolność prawną w Polsce posiada:
 - **każdy człowiek**
 - każdy człowiek po ukończeniu lat 18
 - każdy człowiek po ukończeniu lat 18, o ile nie zostało jej pozbawiony wyrokiem sądu
 - każdy człowiek o ile ma polskie obywatelstwo
11. Rozporządzenie ministra zostanie opublikowane w:
 - Dzienniku Urzędowym właściwego ministerstwa
 - Monitorze Polskim
 - **Dzienniku Ustaw**
 - Diariuszu Sejmowym
12. Zezwolenie na założenie spółki z udziałem zagranicznym w Polsce wydaje:
 - właściwy sąd gospodarczy
 - Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Przekształceń Właściwościowych
 - Krajowa Izba Gospodarcza
 - Minister Przekształceń Właściwościowych, a w określonych przypadkach także organ Koncesyjny
 - **uprawniony jest wyłącznie Minister Przekształceń Właściwościowych**
 - inne organy administracji gospodarczej
13. Sankcja nieważności oznacza:
 - pozbawienie osoby prawnej zdolności do działań prawnych
 - **pozbawienie czynności prawnej lub aktu prawnego mocy prawa**
 - przymusowe odebranie ruchomości
14. Przepisy dyspozytywne:
 - zawierają dyspozycje, od których strony umowy nie mogą odstąpić
15. Stosowanie praktyk monopolistycznych jest w prawie polskim:
 - bezwzględnie zabronione
 - zabronione, chyba że Minister Finansów wyrazi zgodę na ich stosowanie
 - zabronione, chyba że nie powodują one istotnego ograniczenia konkurencji
 - generalnie zabronione, wyjątkowo dozwolone
 - **zabronione, chyba że nie powodują one istotnego ograniczenia konkurencji i są niezbędne do prowadzenia działalności gospodarczej**
16. Naczelnego Sądu Administracyjnego:
 - rozpatruje skargi na decyzje organów administracji państowej z powodu ich niezgodności z prawem
 - czuwa nad ściganiem przestępstw
 - rozpatruje rewizje nadzwyczajne
 - **rozpatruje odwołania od orzeczeń wydawanych w pierwszej instancji przez sądy wojewódzkie**
17. Rzecznik Praw Obywatelskich:
 - czuwa nad ściganiem przestępstw
 - orzeka w sprawach skarg na decyzje organów administracji
 - **stoi na straży praw i wolności obywateli**
 - rozpatruje rewizje nadzwyczajne od orzeczeń sądów
18. Umowy międzynarodowe pociągające za sobą znaczne obciążenia finansowe państwa są ratyfikowane przez:
 - Sejm
 - Radę Ministrów na wniosek Ministra Spraw Zagranicznych
 - Sejm i Senat
 - Prezydenta na wniosek Ministra Spraw Zagranicznych
 - **Prezydenta za zgodą Sejmu**
19. Zwróconą przez Prezydenta (nie podpisana) ustawę Sejm może ponownie uchwalić:
 - większością kwalifikowaną 2/3 głosów
 - bezwzględną większością głosów
 - większością głosów
 - **3/5 przy co najmniej połowie posłów na sali**
20. Najwyższym zwierzchnikiem sił zbrojnych RP jest:
 - Prezes Rady Ministrów
 - **Prezydent**
 - Minister Obrony Narodowej
 - Hetman Wielki Koronny
 - Szef Sztabu Generalnego
21. Rada Ministrów:
 - **zapewnia wykonanie ustaw**
 - rozpatruje skargi na decyzje organów administracji
 - zarządza wybory do Sejmu i Senatu
 - **kieruje całością administracji rządowej**
22. Do kompetencji Prezydenta należą:
 - wprowadzanie stanu wojennego
 - wydawanie rozporządzeń i zarządzeń wykonawczych
 - zarządzanie wyborów do Sejmu i Senatu
 - powoływanie prezesów Sądu Najwyższego
 - podpisywanie ustaw
23. Aktami normatywnymi Prezydenta są:
 - dekrety
 - rozporządzenia z mocą ustawy
 - zarządzenia
 - ustawy
 - rozporządzenia
24. Zgodnie z ustawą o samorządzie terytorialnym organem wykonawczym gminy jest:
 - prezydium rady gminnej
 - przewodniczący rady gminy
 - zarząd gminy
 - **wójt, burmistrz lub prezydent**
25. W jakiej formie prawnej podmiot zagraniczny może prowadzić działalność gospodarczą w Polsce:
 - sp. z o.o.
 - spółka cywilna
 - poprzez nabycie akcji i udziałów w spółkach już istniejących
 - spółka akcyjna
 - tylko poprzez utworzenie sp. z o.o. lub akcyjnej
26. Które z niżej wymienionych podmiotów nie są uprawnione do żądania wszczęcia postępowania przez Urząd Antymonopolowy:
 - spółka cywilna odczuwająca eliminowanie z rynku przez duże przedsiębiorstwo państowe
 - Pan X prowadzący działalność gospodarczą w oparciu o wpis do ewidencji działalności gospodarczej odczuwa skutki dyskryminacji przez inne podmioty
 - **Różina Y**
 - jedna z tzw. organizacji konsumenckich
 - **Konsument Z (osoba)**
27. Czynność prawną konsensualną dochodzi do skutku:
 - z reguły poprzez samo złożenie oświadczenie woli
 - tylko przez złożenie oświadczenie woli i faktyczne wydanie rzeczy

- wyłącznie w drodze osiągnięcia konsensusu w obecności notariusza
- 28. W ramach Programu Powszechniej Prywatyzacji przewiduje się wydawanie tzw. powszechnych świadectw udziałowych. Zgodnie z ustawą uprawnionymi do nabycia tych świadectw są:
 - wszyscy obywatele RP
 - wyłącznie emeryci, renciści oraz pracownicy sfery budżetowej
 - obywatele RP, którzy w dniu 31.12 roku poprzedzającego rok emisji świadectw mają ukończone 18 lat
 - obywatele RP, którzy zadeklarowali najwyższą cenę nabycia
 - **obywatele RP zameldowani na pobyt stały w kraju, którzy w dniu 31.12 roku poprzedzającego rok emisji świadectw mają ukończone 18 lat**
- 29. Organami założycielskimi przedsiębiorstw państwowych są:
 - naczelne organy administracji państwej
 - centralne organy administracji państwej
 - NBP
 - banki państwowe
 - inne organy państowe po porozumieniu z właściwym naczelnym lub centralnym organem administracji
- 30. Organom przedsiębiorstwa państwowego przysługuje w stosunku do decyzji nadzorczych organu założycielskiego prawo odwołania do:
 - **sądu gospodarczego**
 - zwierzchnego organu administracji państwej
 - rady gminy
 - NIK
 - wojewody
- 31. Wykładni legalnej dokonuje w Polsce:
 - Sąd Najwyższy
 - Sejm
 - Trybunał Konstytucyjny
 - Trybunał Stanu
- 32. Gmina:
 - nie może prowadzić działalności gospodarczej
 - **może prowadzić działalność gospodarczą w zakresie użyteczności publicznej**
 - może prowadzić działalność gospodarczą o charakterze komercyjnym po uzyskaniu zgody Sejmiku Samorządowego
- 33. Przepisy porządkowe są wydawane przez:
 - **radę gminy (uchwała)**
 - prezydium rady gminy
 - **wojewodę**
 - kierownika urzędu rejonowego
 - **zarząd gminy (zarządzenie)**
 - zarząd powiatu (gdy zaistnieje taka potrzeba)
- 34. Sekretarz stanu to:
 - **zastępca ministra**
 - **wicepremier**
 - wiceprezydent
 - członek Trybunału Stanu
- 35. Rada gminy jest:
 - terenowym organem władzy państwej
 - organem administracji rządowej w gminie
 - **organem stanowiącym gminy**
 - organem wykonawczym gminy
- 36. Ministerstwo tworzone jest:
 - ustanowiona
 - **aktem Rady Ministrów**
 - rozporządzeniem Prezydenta RP
 -
- 37. W skład Rady Ministrów wchodzą:
 - **Prezes Rady Ministrów, ministrowie, sekretarzowi stanu**
 - Prezes Rady Ministrów, wiceprezesa, ministrowie stanu
 - Prezydent, Prezes Rady Ministrów, ministrowie
- 38. Przepis:
 - **jest jednostką redakcyjną aktu prawnego**
 - składa się z hipotezy, dyspozycji i sankcji
 - stanowi jeden z rodzajów indywidualnych aktów prawnych
- 39. W postępowaniu administracyjnym może uczestniczyć:
 - **prokurator**
 - **Rzecznik Praw Obywatelskich**
 - przedstawiciel organu wyższego stopnia
 - sędzia NSA delegowany przez Prezesa NSA
- 40. Strona w postępowaniu administracyjnym:
 - musi uczestniczyć zawsze osobiście
 - **może być reprezentowana przez pełnomocnika**
 - **może być reprezentowana przez przedstawiciela ustawowego**
- 41. Promesa to:
 - przydział wartości dewizowych dokonywanych przez NBP
 - **decyzja organu administracyjnego zawierająca zobowiązanie organu administracji do wydania określonej decyzji o ile warunki faktyczne i prawne nie ulegną zmianie**
 - środek odwoławczy przystający prokuratorowi w stosunku do decyzji administracyjnej
- 42. Bilans w przedsiębiorstwie państwowym zatwierdza:
 - ogólne zebranie pracowników (delegatów)
 - **rada pracownicza**
 - **organ założycielski**
 - dyrektor
- 43. Budżet gminy:
 - **uchwała rada gminy**
 - uchwała zarządu gminy
 - jest ustalany przez wojewodę
 - jest ustalany przez regionalną izbę obrachunkową
- 44. Radę gminy może rozwiązać:
 - wojewoda
 - Prezes Rady Ministrów
 - **Sejm**
 - Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
- 45. Aktami prawnymi wojewody są:
 - **rozporządzenia**
 - **decyzje administracyjne**
 - uchwały porządkowe
- 46. Jednostkami pomocniczymi w gminie mogą być:
 - **sołectwa**
 - osiedla
 - dzielnice
 - związki komunalne
- 47. Decyzja dyrektora przedsiębiorstwa państwowego, która istotnie narusza interes ogólnospójeczny może być zaskarżona przez:
 - ogólne zebranie pracowników do sądu gospodarczego
 - organ założycielski do sądu gospodarczego
 - **radę pracowniczą do sądu gospodarczego**
 - organ założycielski do sądu rejestrowego
- 48. Przekształcanie przedsiębiorstwa państwowego w spółkę bez zgody organów przedsiębiorstwa może zarządzić:
 - Minister Przedsztalców Właśnościowych
 - Minister Finansów za zgodą właściwej komisji sejmowej
 - Prezesa Rady Ministrów za zgodą Rady Ministrów
 - **Prezesa Rady Ministrów na wniosek Ministra Przedsztalców Właśnościowych**
- 49. Spółdzielnia może:
 - **być utworzona przez osoby prawne i osoby fizyczne**
 - nie posiadać osobowości prawnej
 - być wpisana do rejestru jeżeli posiada więcej niż 3 członków będących osobami fizycznymi
 - prowadzić działalność w dziedzinie eksportu
- 50. Artykuły ustawy nie będące kodeksem dzieli się kolejno na:
 - paragrafy, ustępy, litery, punkty
 - **ustępy, punkty, litery**
 - punkty, paragrafy, litery
 - punkty, ustępy, litery
- 51. Derogacja to:
 - określenie skutków prawnych czynności i zdarzeń z mocą wsteczną
 - **uchylenie aktu prawnego**
 - opóźnienie daty wejścia aktu prawnego w życie
 - wykonanie orzeczenia o nieważności umowy
- 52. Oligopol występuje wówczas, gdy rynek jest opanowany przez:
 - **dwa duże przedsiębiorstwa o równej sile**
 - jednego monopolistę i kilkanaście mniejszych przedsiębiorstw
 - **kilka dużych przedsiębiorstw o równej sile**
- 53. Wykładnia autentyczna to wykładnia dokonywana przez:
 - Trybunał Konstytucyjny
 - **ten organ, który wydał interpretowany akt prawy**
 - Trybunał Stanu
 - skład 7 sędziów Sądu Najwyższego
- 54. Organem koncesyjnym jest:
 - właściwy sąd gospodarczy
 - naczelny organ administracji państwej
 - Krajowa Izba Gospodarcza
 - **naczelny lub centralny organ administracji państwej**
 - wojewoda lub kierownik urzędu rejonowego
- 55. Zakaz „zmiany na gorsze” w postępowaniu administracyjnym oznacza:
 - **zakaz wydania decyzji niekorzystnej dla strony odwołującej się**
 - zakaz pogorszenia sytuacji prawnej strony decyzją I instancji
 - zakaz wydawania decyzji negatywnych w postępowaniu wszczętym na wniosek strony
- 56. Deklaratoryjny akt administracyjny:
 - tworzy nową sytuację prawną
 - wywoluje skutki prawnie wstecz
 - **stwierdza powstanie sytuacji prawnej z mocy samego prawa**
- 57. NSA:
 - kontroluje legalność decyzji administracyjnych
 - rozpatruje odwołania od decyzji wojewodów
 - **wykonuje kontrolę instancyjną w postępowaniu administracyjnym**
- 58. Naczelny Sąd Administracyjny rozpatruje:
 - skargi na decyzje administracyjne z powodu ich niezgodności z prawem
 - odwołania od decyzji wydanych przez ministrów
 - **zażalenia na postanowienia organów administracji**
- 59. Adresatami wtórnymi normy zakazującej przekraczania maksymalnej szybkości obowiązującej na poszczególnych odcinkach dróg są:
 - kierowcy
 - **organy Policji**
 - kolegia ds. wykroczeń

60. Wpis do ewidencji działalności gospodarczej:
 – następuje w formie decyzji administracyjnej
 – następuje w formie wyroku
 – jest potwierdzany zaświadczenie o wpisie do ewidencji
 – jest dokonywany przez wojewodę
61. Urząd Antymonopolowy zakazując praktyki monopolistycznej może nałożyć na podmiot gospodarczy karę w wysokości:
 – do 10% przychodu w poprzednim roku
 – do 2% przychodu w poprzednim roku
 – do 15% przychodu w poprzednim roku
 – do 30% przychodu w poprzednim roku
62. Urząd Antymonopolowy może nakazać podział przedsiębiorstwa:
 – jeżeli ma pozycję dominującą i twarde ogranicza konkurencję
 – jeżeli ma pozycję monopolistyczną
 – jeżeli wystąpi o to Prezesa Rady Ministrów
 – jeżeli uporczywie zawiera porozumienie zakazane ustawą
63. Decyzje o likwidacji przedsiębiorstwa państwowego w celu sprzedaży przedsiębiorstwa podejmuje:
 – rada pracownicza za zgodą organu założycielskiego
 – dyrektor za zgodą organu założycielskiego
 – Minister Przekształceń Właściwościowych
 – organ założycielski
64. Wymien elementy, które odpowiadają definicji pozycji dominującej:
 – udział w rynku przekracza 30%
 – udział w rynku przekracza 50%
 – podmiot nie spotka się z istotną konkurencją na rynku krajowym
 – podmiot nie spotyka się z istotną konkurencją na rynku krajowym lub lokalnym
 – udział w rynku przekracza 40%
65. Zamówienie z wolnej ręki udziela się:
 – po negocjacjach z co najmniej 3 dostawcami
 – gdy negocjuje się z co najmniej 4 dostawcami
 – gdy negocjuje się z co najmniej 1 dostawcą
66. Postanowienie:
 – rozstrzyga ostatecznie sprawę będącą przedmiotem postępowania przed organem państwowym
 – rozstrzyga kwestię związaną z tokiem postępowania przed organem państwowym
 – jest środkiem zaskarżenia przysługującym stronie stosunku do wyroku lub decyzji
 – jest z reguły wydawane przez organ prowadzący postępowanie
67. Od decyzji administracyjnej ministra przysługuje:
 – odwołanie
 – wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy
 – skarga do NSA
 – zażalenie
68. Akt prawny konstytutywny:
 – stwierdza istniejący stan faktyczny lub prawny
 – ustanawia nowe uprawnienia lub obowiązki
 – jest pozbawiony mocy prawnej od chwili jego powzięcia
69. Przedstawicielem jest
 – osoba, której strona czynności prawnej upoważnia do działania w jej imieniu
 – osoba umocowana do działania w cudzym imieniu z mocy litery prawa
 – oddział osoby prawnej, o ile samodzielnie płaci podatek dochodowy
70. Wykładnia autentyczna to:
 – wykładnia zgodna z orzecznictwem sądowym
 – wykładnia dokonywana przez Trybunał Konstytucyjny
 – wykładnia dokonywana przez organ, który wydał akt prawny
 – wykładnia doktrynalna
71. Wadium przepada na rzecz zamawiającego jeżeli:
 – oferent nie przystąpi do przetargu
 – przetarg zostanie unieważniony
 – wpłynie tylko jedna oferta
 – oferta dwukrotne przewyższa ustalone ceny urzędowe
 – przetarg nie dojdzie do skutku z winy oferenta
72. Prokurator generalny:
 – czuwa nad ściganiem przestępstw
 – sprawuje wymiar sprawiedliwości w państwie
 – stoi na straży praworządności
 – stoi na straży praw i wolności obywateli
73. Bierne prawo wyborcze do Sejmu nie przysługuje:
 – kobietom
 – osobom, które ukończyły 65 lat
 – posłom, którzy uprzednio pełnili tę funkcję przez dwie kadencje
 – urzędnikom administracji państowej
 – zawodowym wojskowym
74. Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzeniu niezgodności ustawy z Konstytucją
 – jest wiążące
 – podlega rozpatrzeniu przez Sejm
 – podlega zatwierdzeniu przez Ministra Sprawiedliwości
 – podlega rozpatrzeniu przez Sąd Najwyższy
75. Wojewoda jest:
 – organem wykonawczym samorządu wojewódzkiego
 – organem sprawiedliwości w województwie
 – terenowym organem rządowej administracji ogólnej
- przedstawicielem rządu na terenie województwa
 – zwierzchnikiem zespolonej administracji rządowej
 – organem nadzoru nad jednostką samorządu terytorialnego
 – organem wyższego stopnia w postępowaniu administracyjnym
76. Organami przedsiębiorstwa państwowego są:
 – działające w przedsiębiorstwie organizacje związkowe
 – rada pracownicza i dyrektorów (tzw. kolegiura przedsiębiorstwa)
 – działająca w przedsiębiorstwie rada techniczno-ekonomiczna
 – ogólne zebranie pracowników
77. Zasada legalizmu w prawie karnym oznacza, że:
 – każde naruszenie prawa karnego musi być ścigane
 – do czasu udowodnienia winy oskarżony traktowany jest jako niewinny
 – sędzia pozostaje niezawisły w zakresie orzekania
 – sąd przeprowadza wszelkie dowody, które nie są zakazane obowiązującym prawem
78. Organ założycielski (za zgodą Ministra Przekształceń Właściwościowych) może zlikwidować przedsiębiorstwo państowe w celu:
 – sprzedaży
 – wniesienia do spółki
 – oddania w odpłatne użytkowanie
79. Rozporządzenia mogą wydawać:
 – Prezydent, ministrów, kierownicy urzędów centralnych
 – Prezes Rady Ministrów, marszałkowie Sejmu i Senatu
 – Rada Ministrów, Rady Ministrów, ministrowie, wojewodowie, Prezydent
 – Sejm
80. Przekształcenie przedsiębiorstwa państwowego w spółkę przez Ministra Przekształceń Właściwościowych (na wniosek organu założycielskiego) wymaga:
 – zgody dyrektora przedsiębiorstwa – stanowisko innych nie ma znaczenia
 – wymaga zgody dyrektora i rady pracowniczej
 – wymaga uzyskania opinii organów przedsiębiorstwa państwowego
 – wystarczy, aby zgoda wyraziła ponad połowa wszystkich pracowników przedsiębiorstwa państwowego
 – sam wniosek organu założycielskiego jest wystarczający
81. Odwołanie od decyzji administracyjnej może wnieść
 – tylko strona
 – każdy, kto jest niezadowolony z decyzji
82. Koncesja na działalność w zakresie ochrony osób i mienia należy do kategorii
 – aktów prawnych konstytutywnych
 – aktów prawnych deklaratoryjnych
83. Członkostwa w zarządzie gminy nie można łączyć z
 – członkostwem w radzie tej samej gminy
 – członkostwem w organie innej jednostki samorządu terytorialnego
 – zatrudnieniem w administracji rządowej
 – zatrudnieniem w państowej osobie prawnej
84. Pełnomocnikiem strony w postępowaniu administracyjnym może być
 – tylko adwokat lub radca prawny
 – osoba fizyczna mająca zdolność do czynności prawnych
 – tylko osoba fizyczna z wykształceniem prawniczym
 – przedstawiciel ustawowy
85. Rozstrzygnięcie nadzorcze regionalnej izby obrachunkowej staje się prawomocne z
 – dniem doręczenia organowi jednostki samorządu terytorialnego
 – upłykiem terminu do wniesienia skargi do NSA
 – datą oddalenia skargi przez NSA
86. Bieg terminu do wniesienia odwołania zaczyna się
 – w dniu podpisania decyzji
 – w dniu doręczenia decyzji stronie
 – następnego dnia po doręczeniu decyzji stronie
87. Organami powiatu są
 – rada powiatu
 – starosta
 – zarząd powiatu
 – powiatowy inspektor sanitarny
88. Zakaz reformatum in peius dotyczy
 – decyzji odwoławczej
 – decyzji stwierdzającej nieważność decyzji
 – decyzji o umorzeniu postępowania
89. Akty prawa miejscowego są stanowione przez
 – wojewodę
 – radę gminy
 – sejmik województwa
90. Decyzja administracyjna podlega kontroli NSA na podstawie kryterium
 – legalności
 – słuszności
 – legalności i słuszności
91. Zasadniczy podział terytorialny w Polsce jest
 – 2-stopniowy
 – 3- stopniowy
 – 4- stopniowy
92. Jeżeli sprawa administracyjna nie zostanie załatwiona w terminie, to

- organ obowiązany jest zawiadomić o tym strony
 - stronie przysługuje zażalenie do organu wyższego stopnia
93. Postępowanie przed Naczelnym Sądem Administracyjnym
- jest bezpłatne
 - podlega opatom sądowym
94. Urząd skarbowy
- jest częścią administracji rządowej
 - podlega starostce
 - jest jednostką organizacyjną Ministerstwa Finansów
95. Dowodem w postępowaniu administracyjnym może być
- wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy i nie jest sprzeczne z prawem
 - tylko dokument
 - tylko dokument urzędowy
96. Decyzja o wywłaszczeniu nieruchomości
- bezpośrednio wpływa na stosunki cywilnoprawne
 - pośrednio wpływa na stosunki cywilnoprawne
97. Jeżeli postępowanie administracyjne stało się bezprzedmiotowe, to
- sprawę odkłada się *ad acta*
 - właściwy organ wydaje decyzję o umorzeniu postępowania
 - postępowanie zawiesza się
98. Urzędnik służby cywilnej jest zatrudniany na podstawie
- umowy o pracę
 - mianowania
99. Wadą nieważności decyzji administracyjnej jest
- naruszenie przepisów o właściwości
 - trwała niewykonalność decyzji w dniu jej wydania
 - wydanie decyzji w wyniku przestępstwa
100. Korpus służby cywilnej tworzą zatrudnieni na stanowiskach urzędniczych pracownicy
- Kancelarii Prezydenta RP
 - Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
 - urzędów wojewódzkich
 - ministerstw
101. Dekoncentracja stanowi formę przenoszenia kompetencji na większą liczbę organów
- w administracji zdecentralizowanej
 - w administracji scentralizowanej
 - przy istnieniu autonomii organów zarządzających określona częścią terytorium państwa
102. Skarbnik gminy to
- główny księgowy budżetu gminy
 - z-ca wójta d/s finansowych
 - przewodniczący komisji skarbu rady gminy
103. Wójt
- jest przewodniczącym zarządu gminy
 - reprezentuje gminę na zewnątrz
 - kieruje bieżącymi sprawami gminy
104. Stroną w postępowaniu administracyjnym może być
- każdy
 - tylko osoba fizyczna
 - każdy czynnego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie
105. Zarząd gminy jest
- wybierany przez radę gminy
 - wyznaczany przez wojewodę
 - wybierany w wyborach powszechnych
106. Operator o znaczącej pozycji rynkowej w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych na określonym terenie jest operator, którego udział w rynku wynosi:
- >25%
 - ≥ 25%
 - > 40%
 - ≥ 40%
107. Dewolucja to
- przejście kompetencji organu wyższego stopnia przez organ niższy
 - przejście kompetencji organu niższego stopnia przez organ wyższy
 - przejście kompetencji organu wyższego stopnia przez organ niższy lub przejście kompetencji organu niższego stopnia przez organ wyższego stopnia
 - zakaz przenoszenia kompetencji między organami
108. Nadzór nad organami samorządu terytorialnego sprawuje
- prezydent RP
 - Rada Ministrów
 - wojewoda
 - regionalna izba obrachunkowa
109. Prezydent miasta stołecznego Warszawy jest wybierany
- w wyborach powszechnych
 - przez Radę m. st. Warszawy
 - przez Radę Gminy Warszawa Centrum
 - przez rady gmin warszawskich
110. Członków komisji rady gminy
- wybiera rada gminy
 - desygnowuje zarząd gminy
 - desygnowuje wojewoda

112. Naruszenie „powagi rzeczy osądzonej” ostateczną decyzją administracyjną
 – jest wadą nieważności decyzji
 – uzasadnia wznowienie postępowania
 – jest podstawą uchylenia decyzji
113. Organem odwoławczym od decyzji wójta jest
 – kierownik urzędu rejonowego
 – wojewoda
 – samorządowe kolegium odwoławcze
 – Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
114. W drodze referendum gminnego można
 – odwołać radę gminy
 – odwołać zarząd gminy
 – wprowadzić nowy podatek na terenie gminy
 – odwołać wojewodę
115. Decyzja administracyjna
 – jest aktiem administracyjnym
 – jest aktem normatywnym
 – stanowi rodzaj porozumienia administracyjnego
116. Członkami związku komunalnego są
 – gminy
 – gminy i inne osoby prawne
 – przedsiębiorstwa komunalne
117. Organy administracji publicznej
 – tworzą prawo
 – działają na podstawie prawa
 – wybierane są przez obywateli w głosowaniu powszechnym
118. Obsługę prawno-administracyjną Prezesa Rady Ministrów wykonuje
 – Urząd Rady Ministrów
 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
 – Sekretarz Rządu
119. Referendum lokalne może być przeprowadzone
 – z inicjatywy organów stanowiących jednostki samorządu terytorialnego
 – na wniosek ministra MSWiA
 – na wniosek radnych
 – na wniosek mieszkańców
120. Odwołanie od decyzji wojewody o odmowie wydania paszportu służy do
 – samorządowego kolegium odwoławczego
 – MSW (minister MSWiA)
 – NSA
121. Nieruchomość może być wywłaszczena na rzecz
 – Skarbu Państwa
 – obywatela RP
 – jednostki posiadającej osobowość prawną
 – jednostki samorządu terytorialnego
122. Rozporządzenie ministra jest
 – aktiem administracyjnym
 – aktiem normatywnym
 – aktrem podporządkowanym ustawie
 – aktrem w celu wykonania ustawy (ustawa nie jest w stanie regulować wszystkiego)
123. Do aktów stanowienia prawa powszechnie obowiązującego zaliczamy
 – uchwały Sejmu, Senatu i Rady Ministrów (akty o charakterze wewnętrznym)
 – ustawy
 – ratyfikowane umowy międzynarodowe (nieratyfikowane – charakterewnętrzny)
 – zarządzenia Prezesa Rady Ministrów i ministrów
 – rozporządzenia Rady Ministrów
124. Od decyzji ostatecznej służy
 – odwołanie do organu wyższego stopnia
 – zażalenie do organu wyższego stopnia
 – skarga do NSA
 – skarga do sądu powszechnego
125. Organem ewidencyjnym w sprawach ewidencji działalności gospodarczej jest:
 – sąd gospodarczy
 – urząd wojewódzki
126. Ministerstwo jest
 – resortem
 – centralnym organem administracji rządowej
 – organem administracji terytorialnej
 – organem pomocniczym ministra
127. Organami samorządowymi są
 – radni
 – rada gminy
 – zarząd powiatu
 – wójt
 – burmistrz
 – wojewoda
 – sejmik województwa
128. Zasada asygnowania na terenie gminy miejsc sprzedaży napojów alkoholowych i warunki sprzedaży tych napojów
 – rada gminy w drodze uchwały
 – zarząd gminy w drodze rozporządzenia
129. Zarząd gminy w drodze uchwały
 – rada gminy w drodze rozporządzenia
 – rada gminy w drodze zarządzania
130. Zasada usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży alkoholi i warunki sprzedaży tych alkoholi określa
 – zarząd gminy w drodze rozporządzenia
 – zarząd gminy w drodze uchwały
 – rada gminy w drodze zarządzania
 – rada gminy w drodze rozporządzenia
131. Dekoncentracja jest to forma przenoszenia kompetencji w
 – administracji zdecentralizowanej
 – administracji decentralizowanej
 – przy autonomii organów
132. Organ państwowym
 – ma własny zakres działania i kompetencje
 – ma osobowość prawną
 – ma uprawnienia do wyrażania woli państwa
133. Stałymi komitetami stałymi Rady Ministrów są
 – komitet ekonomiczny
 – komitet społeczny
 – komitet prawny
 – komitet spraw obronnych
 – komitet gospodarki pieniężnej
134. Decyzję w sprawie zmiany nazwiska wydaje
 – wójt
 – Prezes Urzędu Paszportowego
 – starosta
 – wojewoda
 – Urząd Stanu Cywilnego
135. Wydania paszportu w kraju odmawia się na wniosek
 – sądu prowadzącego przeciw osobie ...
 – Prokuratora Generalnego w sprawie osoby ubiegającej się o ... organu
136. Termin złożenia skargi do NSA na decyzję administracyjną wynosi
 – 14 dni
 – 7 dni
 – 30 dni
 – 1 miesiąc
137. Decyzję nakazującą rozbiorkę obiektu budowlanego wydaje się
 – w następstwie uchwały rady gminy
 – jeżeli obiekt został wybudowany bez wymaganego pozwolenia na budowę
 – jeżeli obiekt został wybudowany bez wymaganego zezwolenia
 – w następstwie uchwały powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego
138. Przesłankami dopuszczalności wniesienia skargi do NSA są
 – wyczerpanie środków odwoławczych
 – niekonkurencyjność drogi sądowej z drogą administracyjną
 – niezadowolenie strony z treści decyzji
139. Obalenie prawomocnych orzeczeń NSA jest możliwe
 – w drodze rewizji nadzwyczajnej
 – w drodze skargi do Trybunału Konstytucyjnego
 – w drodze wznowienia postępowania
 – w drodze zażalenia złożonego do Sądu Najwyższego

140. W postępowaniu przed NSA
- istnieje przymus adwokacki
 - strona musi występować osobiście
 - obecność strony jest obowiązkowa
141. Radę powiatu może rozwiązać
- wojewoda
 - Prezes Rady Ministrów
 - **Sejm**
 - Minister MSWiA
142. NSA
- rozpatruje skargi na decyzje administracyjne
 - rozstrzyga sporów pomiędzy urzędnikami służby cywilnej
 - jest instancją odwoławczą w postępowaniu administracyjnym
143. Legitymacje do złożenia skargi w NSA ma
- każdy kto ma w tym interes prawny
 - RPO
 - prokurator
 - organizacja społeczna
144. Sesje rady gminy zwolniają
- starosta
 - przewodniczący rady gminy
 - marszałek województwa
145. Członkami związków powiatów są
- powiaty
 - powiaty i inne osoby prawne
 - powiatowe jednostki organizacyjne
146. Rozstrzygnięcie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji następuje
- w drodze decyzji
 - w drodze postanowienia
 - na polecenie prokuratury
147. Zarząd komisarczny w gminie wprowadza
- Sejm
 - Wojewoda
 - Premier
 - Minister MSWiA
148. Pracownik składu orzekającego podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie
- swojego pasiera
 - wydawnictwa, z którym ma umowę wydawniczą
 - swojego sąsiada
149. Gminę tworzy się w drodze
- rozporządzenia Rady Ministrów
 - ustawy
 - uchwały sejmiku województwa
150. Zezwolenie na prowadzenie imprezy masowej wydaje:
- wójt
 - burmistrz
 - prezydent miasta
 - starosta
 - komendant wojewódzki policji
151. Od decyzji wydanej przez ministra służy stronie:
- odwołanie do organu wyższego stopnia
 - odwołanie do NSA
 - wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy
152. Odwołanie od decyzji wójta w zakresie przeprowadzenia imprezy masowej służy do:
- samorządowego kolegium odwoławczego
 - wojewody
 - NSA
153. Podjęcie działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia wymaga:
- zgłoszenia do rejestru
 - pozwolenia
 - zezwolenia
 - koncesji
154. W postępowaniu administracyjnym dowodem może być
- dokument prywatny
 - zeznanie strony
 - zeznanie świadka
 - dokument urzędowy
 - anonim
155. System terenowych organów administracji rządowej stanowią
- wójt
 - burmistrz
 - wojewoda
 - ministrowie
 - kierownicy zespolonych służb, inspekcji i straży
 - organy administracji niezespolonej
156. Decyzję na założenie na nieruchomości przewodów i urządzeń służących do przesyłania energii elektrycznej bez zgody właściciela wydaje:
- wójt
 - wojewoda
 - burmistrz
 - starosta
157. Starosta pozbawia statusu bezrobotnego osobę, która:
- otrzymała pożyczkę z funduszu pracy
- nie stawiła się w PUP w wyznaczonym terminie i nie powiadomiła w ciągu 5 dni o uzasadnionej przyczynie tego stawiennictwa
- na wniosek bezrobotnego
158. W drodze referendum można:
- odwołać radę gminy
 - odwołać zarząd gminy
 - wprowadzić nowy podatek na terenie gminy
 - odwołać wojewodę
159. Nadzór nad gminą Warszawa Centrum sprawuje:
- Rada m.st. Warszawy
 - Wojewoda mazowiecki
 - **Prezydent m.st. Warszawy**
 - Prezes Rady Ministrów
160. Do kompetencji Prezydenta RP zaliczamy:
- ratyfikowanie i wypowiadanie umów międzynarodowych
 - zapewnienie wykonywania ustaw i wydawania rozporządzeń
 - mianowanie i odwoływanie pełnomocnych przedstawicieli RP w innych państwach
161. Sołectwo jest jednostką:
- zasadniczego podziału terytorialnego
 - pomocniczego podziału terytorialnego
 - podziału terytorialnego dla celów specjalnych
162. Cudzoziemcem jest:
- tylko obywatel innego państwa
 - każdy, kto nie ma obywatelstwa polskiego
163. Rozstrzygnięcie nadzorcze wojewody dotyczące gminy jest prawomocne:
- w dniu doręczenia organom gminy
 - z upływem terminu do wniesienia skargi do NSA
 - po odrzuceniu skargi NSA
164. Budżet województwa:
- uchwała sejmiku województwa
 - uchwała zarządu województwa
 - jest ustalany przez wojewodę
 - jest ustalany przez regionalną izbę obrachunkową
165. Członków komisji rady powiatu:
- wybiera rada powiatu
 - desygnowuje zarząd powiatu
 - desygnowuje wojewodę
166. W drodze przepisów gminnych rada gminy może regulować:
- ewnętrzny ustrój gminy
 - zasady zarządu mieniem gminy
 - tryb wydawania decyzji administracyjnych
 - zasady i tryb korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej
167. Kadencja Prezydenta trwa:
- 4 lata
 - **5 lat**
 - 6 lat
 - dożywotnio
168. Decyzje administracyjne noszą nazwę:
- pozwoleń
 - zezwoleń
 - orzeczeń
 - postanowień
 - nakazów
169. Podstawa stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej jest:
- wydanie decyzji z naruszeniem przepisów o właściwościach
 - wydanie decyzji bez podstawy prawnej z rażąco naruszeniem prawa
 - wydanie decyzji nie zawierającej wyczerpującego uzasadnienia
170. Komitetami stałymi Rady Ministrów są:
- komitet ekonomiczny
 - komitet społeczny
 - komitet prawny
 - komitet spraw obronnych
 - komitet gospodarki pieniężnej
171. Naczelnik urzędu skarbowego jest organem:
- rządowej administracji ogólnej
 - rządowej administracji specjalnej
 - organem I instancji w sprawach zobowiązań podatkowych
172. Powiatowa rada narodowa jest:
- terenowym organem władzy państowej
 - podstawową jednostką samorządu terytorialnego
 - organem doradczym starosty
173. Rozporządzenie porządkowe wojewody ogłasza się:
- w Dzienniku Ustaw
 - w wojewódzkim dzienniku urzędowym
 - w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie
174. Decyzje administracyjne może wydawać:
- rada gminy
 - zarząd gminy
 - wójt
175. Samorządowe kolegium odwoławcze jest:
- organem samorządu terytorialnego
 - organem państwowym

- organem samorządu lekarskiego
176. Nadzór nad wojewodą sprawuje:
- sejmik samorządowy
 - Sejm
 - **Prezes Rady Ministrów**
177. Kierownik urzędu rejonowego jest:
- organem samorządu terytorialnego
 - **organem rządowej administracji ogólnej**
 - organem rządowej administracji specjalnej
178. Zasadniczy podział terytorialny w Polsce ma strukturę:
- dwuszczeblową
 - **trójszczebłową**
 - czteroszczeblową
179. Decentralizacja to:
- sposób organizacji aparatu administracyjnego
 - system zależności organów w układzie hierarchicznego podporządkowania
 - system relacji prawnych między ministrami
180. Referendum w sprawach o szczególnym znaczeniu dla państwa może zarządzić:
- Sejm za zgodą Senatu
 - **Sejm**
 - **Prezydent za zgodą Senatu**
 - Prezydent za zgodą Sejmu
181. Sejm powołuje Prezesa NBP na wniosek:
- Prezesa RM
 - Prezydenta przedłożony w porozumieniu z marszałkami Sejmu i Senatu
 - **Prezydenta**
 - Ministra Finansów
182. Pozycja dominująca podmiotu gospodarczego domniemywa się jeżeli jego udział w rynku przekracza:
- 33%
 - 50%
 - **40%**
183. Sędziowie są powoływani przez:
- Krajową Radę Sądowniczą
 - Ministra Sprawiedliwości
 - Sąd Najwyższy
 - **Prezydent na wniosek KRS**
184. Inicjatywa ustawodawcza przysługuje:
- posłom, senatorom, Prezydentowi i RM
 - wyłącznie RM i Prezydentowi
 - **RM**
 - posłom
 - Prezesowi RM
 - **posłem, senatorowi, Prezydentowi, RM, grupie obywateli**
185. Vacatio legis to:
- okres postępowania legislacyjnego w sejmie i senacie
 - okres oczekiwania na podpisanie ustawy przez Prezydenta
 - promulgacja ustawy
 - **okres między ogłoszeniem ustawy a wejściem w życie**
186. Przepisem odsyłającym jest przepis:
- nakazujący organowi administracji przesyłanie akt sprawy do sądu
 - **wskazujący inny przepis lub grupę przepisów, które określają normę właściwą dla określonej sytuacji (np. przepis blankietowy)**
 - blankietowy, który musi być wypełniony interpretacją
 - który dopiero zostanie wydany w przyszłości
187. Jeżeli do przyjęcia wniosku wymagana jest większość zwykła to wniosek zostanie przyjęty w przypadku następującego wyniku głosowania: (?)
- za – 10, przeciw – 20, wstrzymujących się – 4
 - **za – 10, przeciw – 9, wstrzymujących się – 8**
 - **za – 4, przeciw – 2, wstrzymujących się – 42**
 - za – 10, przeciw – 10, wstrzymujących się – 4
 - za – 21, przeciw – 20, wstrzymujących się – 4
188. Tekst jednolity aktu prawnego jest publikowany:
- **zawsze w tym organie promulgacyjnym co właściwy akt**
 - zawsze w formie obwieszczenia w Monitorze Polskim
 - bezpośrednio po uchwaleniu ustawy przez Sejm
 - zawsze w Dzienniku Ustawowym Ministerstwa Sprawiedliwości
189. Protesty w sprawach zamówień publicznych składają się:
- do **Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych**
 - do zespołu arbitrów
 - do zamawiającego
 - do jednostki nadzorczej zamawiającego
190. Podmioty zagraniczne mogą prowadzić działalność gospodarczą w Polsce w formie:
- spółki cywilnej
 - spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
 - spółki akcyjnej
 - na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej
 - **w każdej z wyżej wymienionych form spółek**
191. Przepisy ustawy o programie powszechnej prywatyzacji stosuje się także w odniesieniu do prywatyzacji przedsiębiorstw komunalnych:
- tak
 - **nie – zagadnienie to reguluje odrębna ustawa prywatyzacyjne**
- tak, przy czym kompetencje MPW przysługują zarządowi gminy lub związkowi gmin
 - tak, przy czym kompetencje MPW przysługują właściwemu terytorialnie wojewodzie
192. Likwidacja w celu oddania do odpłatnego korzystania z mienia przedsiębiorstwa może nastąpić jeżeli oddanie mienia ma nastąpić na rzecz spółki, której kapitał założycielski wynosić będzie:
- nie mniej niż 20% łącznej wartości funduszu założycielskiego i funduszu
 - więcej niż 10% łącznej wartości funduszu założycielskiego i funduszu
 - więcej niż 20% łącznej wartości funduszu założycielskiego i funduszu
 - wielkość kapitału założycielskiego jest w drodze negocjacji z organem założycielskim
 - każdorazowo o wielkości kapitału decyduje Minister Finansów
193. Zgłoszenie do ewidencji działalności gospodarczej podlega działalności:
- wyłącznie osób fizycznych
 - osób fizycznych i jednostek nie posiadających osobowości prawnej, które nie prowadzą działalności koncesjonowanej
 - **spółek cywilnych, które nie prowadzą działalności koncesjonowanej**
 - osób prawnych, które nie podlegają wpisowi do rejestru handlowego
194. Koncesje na działalność gospodarczą wydają:
- wojewodowie, właściwi ze względu na siedzibę podmiotu
 - **ministrowie**
 - ministrowie i kierownicy urzędów centralnych
 - ministrowie po zasięgnięciu opinii właściwej komisji sejmowej
195. Zamiar utworzenia podmiotu gospodarczego podlega zgłoszeniu Urzędowi Antymonopolowemu, w razie gdy podmiot ten mógłby uzyskać pozycję dominującą na rynku albo jedna ze stron tworzących nowy podmiot, pozycję taką posiada:
- powyższe dotyczy wszystkich podmiotów gospodarczych
 - tylko przedsiębiorstwa państwowie i spółdzielczości
 - wszystkich podmiotów gospodarczych za wyjątkiem podmiotów gospodarczych będących osobami fizycznymi
 - **wszystkich podmiotów gospodarczych za wyjątkiem spółek Skarbu Państwa**
196. Samorząd założgi przedsiębiorstwa państwowego może funkcjonować:
- w przedsiębiorstwie państwowym
 - w spółkach powstałych z przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego
 - w przedsiębiorstwach państwowych sprzedanych w ramach prywatyzacji
 - w przedsiębiorstwach państwowych przejętych przez gminy o ile gmina nie zmieniła formy organizacyjno-prawnej przedsiębiorstwa
197. Przedsiębiorstwo państowe może utworzyć:
- minister
 - kierownik urzędu rejonowego
 - **wojewoda za zgodą ministra**
 - minister za zgodą właściwej komisji sejmowej
 - zarząd gminy
198. Statut przedsiębiorstwa państwowego działającego na zasadach ogólnych ustala
- rada pracownicza
 - organ założycielski
 - dyrektor
 - **ogólne zebranie pracowników (na wniosek dyrektora)**

– w przedsiębiorstwie państwowym

189. Przedsiębiorstwo państwowego może utworzyć:

- minister
- kierownik urzędu rejonowego
- wojewoda za zgodą ministra

190. Statut przedsiębiorstwa państwowego działającego na zasadach ogólnych ustala

- ogólne zebranie pracowników (na wniosek dyrektora)

191. Koncesja na prowadzenie działalności gospodarczej jest udzielana w formie:

- decyzji administracyjnej

192. Zezwolenie jest udzielane:

- przez właściwego ministra z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie
- przez właściwy, wskazany w ustawie organ administracji publicznej

193. Działalność gospodarcza regulowana wymaga:

- zgłoszenia działalności do właściwego rejestru działalności regulowanej
- złożenia oświadczenia o spełnianiu warunków niezbędnych do prowadzenia danej działalności

194. Wywłaszczenie nieruchomości może nastąpić wyłącznie:

- na cel publiczny
- za słusznym odszkodowaniem
- po bezskutecznych rokowaniach w sprawie nabycia nieruchomości

195. Komercjalizacja przedsiębiorstwa państwowego:

- polega na zmianie formy prawnej przedsiębiorcy
- może polegać na przekształceniu przedsiębiorstwa państwowego w spółkę akcyjną

196. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalają:

- rady gmin

197. Pomocą publiczną jest:

- zwolnienie z podatku

198. Czynem nieuczciwej konkurencji w rozumieniu Ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji jest:

- nieuczciwa reklama

199. Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów może polegać na:

- stosowaniu postanowień niedozwolonych wzorców umownych

200. Nie wymaga zgłoszenia Prezesowi UOKiK zamiar koncentracji przedsiębiorców, gdy:

- łączny obrót uczestników koncentracji nie przekracza 50 mln euro

201. Inicjatywa ustawodawcza w sprawie zmiany Konstytucji przysługuje:

- Prezydentowi RP
- Senatowi

202. Uprawniony do zarządzania referendum zatwierdzającego zmiany w Konstytucji jest:

- Marszałek Sejmu

203. Skrócenie kadencji sejmu może nastąpić w razie:

- uchwały Sejmu skracającej kadencję większością co najmniej 2/3 głosów ustawowej liczby posłów
- nieprzedłożenia Prezydentowi ustawy budżetowej do podpisu w wymaganym terminie

204. O zgodności aktów prawa lokalnego z ustawami rozstrzygają:

- sądy administracyjne

205. Organem wykonawczym samorządu gminy jest:

- wójt

206. Drugie czytanie ustawy w Sejmie odbywa się:

- na obradach plenarnych

207. Kandydat na radnego musi najpóźniej w dniu wyborów ukończyć co najmniej:

- 18 lat

208. Uchwałą Senatu odrzucającą ustawę uzna się za przyjętą, jeżeli Sejm nie odrzuci jej:

- bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów

209. Prezes Rady Ministrów jest:

- organem administracji rządowej
- organem nadzoru nad samorządem terytorialnym

210. Województwo:

- jest jednostką samorządu terytorialnego
- jest jednostką zasadniczego podziału administracyjnego państwa

211. Wybory do Sejmu są:

- powszechnie, równe, tajne, bezpośrednie i proporcjonalne

212. Umowę międzynarodową ratyfikuje:

- Prezydent RP

213. Absolutorium to:

- uchwała Sejmu oznaczająca akceptację wykonania przez Radę Ministrów ustawy budżetowej

214. Prerogatywa to:

- akt urzędowy Prezydenta nie wymagający kontrasygnaty

215. W tytule aktu normatywnego oznacza się:

- datę ustanowienia
- rodzaj aktu

216. Do źródeł prawa powszechnie obowiązującego zaliczamy:

- ustawy
- Konstytucję
- rozporządzenia
- ratyfikowane umowy międzynarodowe

217. Norma prawnia jest:

- regułą abstrakcyjną i generalną

218. Hipoteza normy prawnej wskazuje:

- adresata normy
- sytuację, której norma znajduje zastosowanie

219. Referendum ogólnokrajowe może być przeprowadzone w sprawie:

- o szczególnym znaczeniu dla państwa
- zatwierdzenia zmian w Konstytucji

220. Inicjatywa ustawodawcza przysługuje:

- grupie 15 posłów
- Prezydentowi RP

221. Urząd prezydenta ulega opróżnieniu w przypadku:

- rzeczenia się urzędu przez Prezydenta
- śmierci Prezydenta

222. W sprawach skarg konstytucyjnych orzeka:

- Trybunał Konstytucyjny

223. Sejm uchwała ustawy:

- zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów

224. Kandydat na Senatora musi najpóźniej w dniu wyborów ukończyć co najmniej:

- 30 lat

225. Po odmowie podpisania ustawy przez Prezydenta RP i przekazania jej sejmowi do ponownego rozpatrzenia:

- Sejm może ponownie uchwalić ustawę większością $\frac{3}{5}$ głosów w obecności $\frac{1}{2}$ ustawowej liczby posłów

226. Prezydent RP jest:

- najwyższym przedstawicielem RP
- organem władzy wykonawczej

227. Tzw. Bagatelna pomoc publiczna wynosi:

- 200 tys. Euro w okresie 3 lat

228. Interpelacja to:

- pytanie posła adresowane do członka Rady Ministrów

229. Dyspozycja normy prawnej określa:

- powinne zachowanie adresata normy

230. Wykładnia funkcjonalna odwołuje się do:

- celu społeczno-gospodarczego przepisu

231. Wykładnia operatywna to wykładnia prawa dokonywana przez:

- sądy w trakcie orzekania

232. Dozwolona pomoc publiczna:

- może być udzielona po zaaprobowaniu przez Komisję Europejską

233. Porozumienie ograniczające konkurencję może być wynikiem działania:

- przedsiębiorców.

234. Zgłoszenie zamiaru koncentracji obejmuje przypadki:
- połączenia przedsiębiorstw
235. Szympans który mówi może być:
- przedmiotem stosunku prawnego
236. Z przepisu: „Wynagrodzenie należy się po wykonaniu przedmiotu umowy, chyba że umowa stanowi inaczej” wynika norma:
- dyspozytywna
237. Warunkiem wejścia w życie rozporządzenia jest:
- ogłoszenie w Dzienniku Ustaw
238. W ustawie o swobodzie działalności gospodarczej podmiot prowadzący działalność gospodarczą to:
- kupiec
- podmiot gospodarczy
- przedsiębiorca
239. Krajowy rejestr sądowy:
- rejestruje przedsiębiorców
240. Ewidencja działalności gospodarczej:
- jest prowadzona przez organ wykonawczy gminy
241. Działalność gospodarcza zgodnie z ustawą jest prowadzona w sposób:
- ciągły
- zorganizowany
- zarobkowy
242. Przedsiębiorcą jest wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą:
- osoba fizyczna
- osoba prawa

1. *Szypans, który mówi może być:*

- podmiotem stosunku prawnego
- przedmiotem stosunku prawnego
- treścią stosunku prawnego
- stroną stosunku prawnego

2. *Z przepisu „ Wynagrodzenie należy się po wykonaniu przedmiotu umowy, chyba że umowa stanowi inaczej” wynika norma :*

- dyspozytywna (względnie obowiązująca)
- bezwzględnie obowiązująca
- semidyspozytywna
- ustrojowa

3. *Warunkiem wejścia w życie rozporządzenia jest:*

- podpisanie przez Marszałka Sejmu
- podpis Prezydenta i kontrasygnaty Prezesa RM
- ogłoszenie w Monitorze Polskim
- ogłoszenie w Dzienniku Ustaw

4. *Przepisy derogacyjne (uchylające) :*

- uchylają dotychczas obowiązujący stan unormować prawnych
- rozstrzygają o sposobie postępowania ze stanami faktycznymi powstałymi przed rzędem starego prawa
- utrzymują w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy
- określają termin wejścia w życie aktu normatywnego

5. *Krajowy Rejestr Sądowy*

- rejestruje osoby skazane za przestępstwa gospodarcze
- rejestruje przedsiębiorców
- rejestruje grunty i budynki
- rejestruje osoby prawne pozbawione zdolności do czynności prawnych

6. *Ewidencja Działalności Gospodarczej :*

- jest prowadzona przez sąd gospodarczy
- jest prowadzona przez organ wykonawczy gminy
- jest prowadzona w formie KRS
- jest prowadzona przez marszałka województwa

7. *Działalność gospodarcza, zgodnie z ustawą, jest prowadzona w sposób :*

- ciągły
- zorganizowany
- zarobkowy
- dochodowy

8. *Przedsiębiorca jest wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą :*

- osoba fizyczna
- niemająca osobowości prawnej spółka prawa handlowego
- osoba prawa
- spółka akcyjna

9. *Koncesja na prowadzenie działalności gospodarczej jest udzielana w formie :*

- zarządzanie właściwego ministra
- decyzji administracyjnej
- postanowienia
- wpisu do ewidencji działalności gospodarczej

10. *Zezwolenie jest udzielane :*

- przez właściwego ministra z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie
- przez właściwy terytorialnie sąd rejonowy
- przez właściwy, wskazany w ustawie organ administracji publicznej
- przez Prezesa Centralnego Urzędu ds. Zezwoleń

11. *Działalność gospodarcza regulowana wymaga :*

- uzyskania koncesji
- uzyskania zezwolenia
- zgłoszenia działalności do właściwego rejestru działalności regulowanej
- złożenia oświadczenia o spełnieniu warunków niezbędnych do prowadzenia danej działalności

12. *Wydawczenie nieruchomości może nastąpić wyłącznie :*

- na cel publiczny
- za słusznym odszkodowaniem
- po bezskutecznych rokowaniach w sprawie nabycia nieruchomościami
- na wniosek Prezesa RM

13. Komercjalizacja przedsiębiorstwa państwowego :

- polega na zmianie formy prawnej przedsiębiorcy
- oznacza zbycie akcji lub udziałów w jednoosobowej spółce Skarbu Państwa
- oznacza zmianę właściciela komercjalizowanego przedsiębiorstwa
- może polegać na przekształceniu przedsiębiorstwa państwowego w spółkę akcyjną

14. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalają :

- zarządy gminy
- sejmiki wojewódzkie
- rady gmin
- rady powiatów

15. Pomocą publiczną jest :

- udzielenie przedsiębiorcy zamówienia publicznego
- wywłaszczenie przedsiębiorcy na cele publicznego
- zwolnienie z podatku
- obniżenie podatków dla wszystkich osób prawnych

16. Czym nieuczciwej konkurencji w rozumieniu Ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji jest :

- kradzież towarów z magazynu konkurenta
- wprowadzenie do obrotu środków płatniczych pochodzących ze zorganizowanej przestępcości
- nieuczciwa reklama
- porozumienie ograniczające konkurencje na rynku

17. Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów może polegać na :

- stosowaniu zaniżonych cen
- stosowaniu nieuczciwych praktyk rynkowych
- stosowaniu postanowień niedozwolonych wzorców umownych
- podniesieniu urzędowych cen leków przez Ministra Zdrowia

18. Nie wymaga zgłoszenia Prezesowi UOKiK zamiar koncentracji przedsiębiorców, gdy :

- łączny obrót uczestników koncentracji nie przekracza 50 mln euro
- uczestnicy koncentracji mają siedziby w jednym województwie
- koncentracja następuje w obrębie grupy kapitałowej
- koncentracji podlegają spółki z udziałem Skarbu Państwa

19. tzw. bagatelna pomoc publiczna wynosi do :

- 100 tys. euro w okresie 2 lat
- 200 tys. euro w okresie 3 lat
- 1 mln złotych w każdym roku kalendarzowym
- 2 mln złotych w każdym roku kalendarzowym

20. Referendum ogólnokrajowe może być przeprowadzone w sprawie :

- o szczególnym znaczeniu dla państwa
- wyboru Nuncjusza Papieskiego w RP
- zatwierdzenia zmian w Konstytucji
- wyboru Prezydenta

21. Inicjatywa ustawodawcza przysługuje :

- Prezesowi RM
- grupie 15 posłów
- Prezydentowi RP
- Sejmowi

22. Urząd Prezydenta ulega opróżnieniu w przypadku :

- zrzeczenia się urzędu przez Prezydenta
- postanowienia Prezydenta w stan odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu
- gdy Prezydent nie podpisze ustawy
- śmierci Prezydenta

23. W sprawie skarg konstytucyjnych orzeka :

- Trybunał Konstytucyjny
- NSA
- Sąd Najwyższy
- Zgromadzenie Konstytucyjne

24. Organem wykonawczym w gminie jest:

- wójt
- przewodniczący rady gminy
- zarząd gminy
- starosta

25. Sejm uchwała ustawy :

- bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów
- zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów

- kwalifikowaną większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów
- bezwzględną większością głosów

26. Kandydat na senatora musi najpóźniej w dniu wyborów ukończyć co najmniej :

- 18 lat
- 21 lat
- 25 lat
- 30 lat**

27. Po odmowie podpisania ustawy przez Prezydenta RP i przekazaniu jej Sejmowi do ponownego rozpatrzenia :

- Sejm może ponownie uchwalić ustawę zwykłą większością głosów w obecności 1/2 posłów
- Sejm może ponownie uchwalić ustawę bezwzględną większością głosów
- Sejm może ponownie uchwalić ustawę większością 3/5 głosów w obecności 1/2 ustawowej liczby posłów**
- Sejm może ponownie uchwalić ustawę większością 2/3 głosów w obecności 1/2 ustawowej liczby posłów

28. Prezydent RP jest:

- organem administracji rządowej
- najwyższym przedstawicielem RP**
- przedstawicielskim organem władzy ustawodawczej
- organem władzy wykonawczej

29. Województwo :

- jest jednostką samorządu terytorialnego
- jest organizacją społeczną
- jest jednostką zasadniczego podziału administracyjnego państwa**
- jest organem administracji rządowej

30. Wybory do Sejmu są:

- powszechnie, równe, tajne, bezpośrednie i większościowe
- powszechnie, tajne, bezpośrednie, większościowe – ale nie równe
- powszechnie, równe, tajne, pośrednie i proporcjonalne
- powszechnie, równe, tajne, bezpośrednie i proporcjonalne**

31. Umowę międzynarodową ratyfikuje :

- Prezes RM
- Prezydent RP**
- Marszałek Sejmu
- Sejm

32. Absolutorium to :

- uchwała RM ustalająca projekt ustawy budżetowej
- uchwała Sejmu akceptująca projekt budżetu złożony przez RM
- weto Prezydenta RP w stosunku do ustawy budżetowej
- uchwała Sejmu oznaczająca akceptację wykonania przez RM ustawy budżetowej**

33. Prerogatywa to :

- akt urzędowy Prezesa RM wymagający akceptacji Prezydenta
- podpis Prezesa Rady Ministrów pod aktem urzędowym Prezydenta
- akt urzędowy Prezydenta niewymagający kontrasygnaty**
- pytanie posła adresowane do członka RM

34. W tytule aktu normatywnego oznacza się :

- miejsce ustanowienia
- datę ustanowienia**
- datę wejścia w życie
- rodzaj aktu

35. Do źródeł prawa powszechnie obowiązującego zaliczamy

- ustawy**
- Konstytucję**
- rozporządzenia**
- ratyfikowane umowy międzynarodowe**

36. Zdolność prawną w Polsce posiada :

- każdy człowiek**
- każdy człowiek , po ukończeniu lat 18
- każdy człowiek , po ukończeniu lat 18, o ile nie został jej pozbawiony wyrokiem sądu
- każdy człowiek , o ile ma polskie obywatelstwo

37. Hipoteza normy prawnej wskazuje :

- adresata normy**
- sytuację, której norma znajduje zastosowanie**
- powinne zachowanie adresata normy
- reakcję państwa na naruszenie normy prawnej przez jej adresata

38. Prowadzenie polityki zagranicznej należy do kompetencji :

- RM
- Prezydenta RP
- Sejmu
- obywateli poprzez ludową inicjatywę międzynarodową

39. Interpelacja to :

- prawo wniesienia inicjatywy ustawodawczej
- interwencja posła w imieniu wyborcy
- akt urzędowy Prezydenta niewymagający kontrasygnaty
- pytanie posła adresowane do członka RM

40. Dyspozycja normy prawnej określa :

- wyłącznie okoliczności, w których norma znajduje zastosowanie
- powinne zachowanie adresata normy**
- wyłącznie adresata normy
- adresata normy oraz okoliczności, w których znajduje ona zastosowanie

41. Wykładnia funkcjonalna (celowościowa) odwołuje się do :

- znaczenia słów i zwrotów zawartych w przepisie
- celu społeczno- gospodarczego przepisu**
- analogicznych przepisów w innych państwach
- przepisów uprzednio obowiązujących

42. Norma prawną jest :

- regulą abstrakcyjną i generalną**
- rozstrzygnięciem o charakterze konkretnym
- przepisem prawa
- rodzajem aktu normatywnego

43. Wykładnia operatywna to wykładnia prawa dokonywana przez :

- autorów komentarzy do ustaw
- wskazany w Konstytucji RP trybunał
- organ, który ustanowił dany akt normatywny
- sądy w trakcie orzekania**

44. W ustawie o swobodzie działalności gospodarczej podmiot prowadzący działalność gospodarczą to :

- kupiec
- podmiot gospodarczy
- producent lub handlowiec
- przedsiębiorca**

45. Wpis do rejestru przedsiębiorców w KRS są objęte :

- zasadą poufności
- domniemaniem prawdziwości**
- domniemaniem powszechnej znajomości**
- zasadą ograniczonego zaufania

46. Dostęp do danych o przedsiębiorcy zawartych w Rejestrze przedsiębiorców w KRS :

- możliwy jest za zgodą prowadzącego rejestr sądu rejonowego
- przysługuje każdemu ze względu na jawność rejestru**
- udostępniany jest za zgodą przedsiębiorcy, którego dane chcemy sprawdzić
- przysługuje wyłącznie organom podatkowym

47. Uprawnionym do zarządzenia referendum zatwierdzającego zmiany w Konstytucji jest:

- Sejm
- Marszałek Sejmu**
- Prezes RM
- Prezydent

48. Skrócenie kadencji Sejmu może nastąpić w razie :

- odmowy zarządzenia referendum w ważnej dla państwa sprawie
- częstego uchwalania ustaw niezgodnych z Konstytucją
- uchwały Sejmu skracającej kadencję większością co najmniej 2/3 głosów ustawowej liczby posłów
- nie przedłożenia Prezydentowi ustawy budżetowej do podpisu w wymaganym terminie

49. O zgodności aktów prawa miejscowego z ustawami rozstrzyga/ją :

- Trybunał Konstytucyjny
- sądy administracyjne**
- Sąd Najwyższy
- właściwe miejskie sądy apelacyjne

50. II czytanie ustawy w Sejmie odbywa się :

- podczas obrad Konwentu Seniorów
- na obradach plenarnych**

- w komisji sejmowej
- podczas obrad Prezydium Sejmu

51. *Uchwała Senatu odrzucającą ustawę uznaje się za przyjętą , jeżeli Sejm nie odrzuci jej :*

- bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów
- zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów
- większością 3/5 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów
- większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów

52. *Prezes Rady Ministrów jest:*

- organem administracji rządowej
- najwyższym przedstawicielem RP
- organem wymiaru sprawiedliwości
- **organem nadzoru nad samorządem terytorialnym**

53. *Pomocą publiczną jest :*

- udzielenie przedsiębiorcy zamówienia publicznego
- wywłaszczenie przedsiębiorcy na cele publiczne
- **dotacje**

- obniżenie podatków dla wszystkich osób prawnych

54. *Czynem nieuczciwej konkurencji w rozumieniu Ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji jest :*

- kradzież towarów z magazynu konkurenta
- wprowadzenie do obrotu środków płatniczych pochodzących ze zorganizowanej przestępcości
- **wprowadzające w błąd oznaczenia przedsiębiorstwa**
- porozumienie ograniczające konkurencje na rynku

55. *Dozwolona pomoc publiczna :*

- może być udzielona po zaaprobowaniu przez Komisję Europejską
- **może być udzielona bez konieczności jej weryfikacji przez Komisję Europejską**
- to w szczególności tzw. pomoc sektorowa
- to w szczególności tzw. pomoc regionalna

56. *Porozumienie ograniczające konkurencję może być wynikiem działania :*

- organów samorządu zawodowego
- **przedsiębiorców**
- ministrów działających w porozumieniu
- gmin prowadzących działalność gospodarczą

57. *Zgłoszenie zamieru koncentracji obejmują przypadki :*

- połączenia przedsiębiorców
- podwojenia wartości sprzedaży w ciągu jednego roku
- utworzenia nowego przedsiębiorcy
- nabycia znacznego mienia innego przedsiębiorcy

58. *Kandydat na radnego musi najpóźniej w dniu wyborów ukończyć co najmniej :*

- 18 lat
- 21 lat
- 25 lat
- 30 lat

PODSTAWY PRAWA W GOSPODARCE – EGZAMIN

Opracowane pytania

Powiatowa Rada Narodowa jest:

- Terenowym organem władzy publicznej
- Podstawową jednostką samorządu terytorialnego
- Organem doradczym starosty

Strona w postępowaniu administracyjnym może być:

- Reprezentowana przez pełnomocnika
- Reprezentowana przez przedstawiciela ustawowego

Nadzór nad organami samorządu terytorialnego sprawuje: -Wójt

- Regionalna izba obrachunkowa

Prezydent m. st. Warszawy jest wybierany

- W wyborach powszechnych

Strona w postępowaniu administracyjnym może być:

- Każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie

Członków komisji rady gminy:

- Wybiera rada gminy

Termin do złożenia odwołanie od decyzji administracyjnych wynosi:

- 14 dni

Naczelnik urzędu skarbowego jest organem:

- Rządowej administracji specjalnej
- Organem I instancji w sprawach zobowiązań podatkowych

Skarbnik gminy to:

- Główny księgowy budżetu gminy

Wójt:

- Jest przewodniczącym zarządu gminy
- Reprezentuje gminę na zewnątrz

Organ państwo:

- Wykonuje imperium państwowego
- Ma własny zakres działań i kompetencje

Decentralizacja:

- Sposób organizacji aparatu administracyjnego

Kierownik urzędu rejonowego jest:

- Organem rządowej administracji ogólnej

Zasadniczy podział administracyjny w Polsce ma strukturę:

- Trójszczeblową

Naruszenie „powagi rzeczy sądowej” ostateczna decyzja administracyjna:

- Jest wadą nieważności decyzji

Organem odwoławczym od decyzji wójta jest:

- Wojewoda
- Samorządowe kolegium odwoławcze

W drodze referendum gminnego można:

- Odwołać radę gminy
- Wprowadzić nowy podatek na terenie gminy

Decyzja administracyjna jest:

- Aktem administracyjnym

Członkami związku komunalnego są:

- Gminy

Ministerstwo tworzone jest:

- Aktem Rady Ministrów

Rozporządzenie podatkowe wojewody ogłasza się:

- W wojewódzkim dzienniku urzędowym

Dekoncentracja stanowi formę przenoszenia kompetencji na wiekszą liczbę organów:

- W administracji scentralizowanej

Decyzje administracyjna może wydać:

-Wójt

Samorządowe kolegium odwoławcze jest:

-Organem państwowym

Nadzór nad wojewoda sprawuje:

-Prezes Rady Ministrów (PRM)

Komisja dla Usprawnienia Administracji Publicznej działała:

-W okresie międzywojennym

W postępowaniu administracyjnym dowodem może być:

-Dokument prywatny

-Zeznanie świadka

Zakaz „zmiany na gorsze” w postępowaniu administracyjnym oznacza:

-Zakaz wydawania decyzji niekorzystnej dla strony odwołującej się

-Zakaz pogorszenia sytuacji prawnej strony decyzją i instancji

-Zakaz wydawania decyzji negatywnych w postępowaniu wszczętym na wniosek strony

Ministerstwo jest:

-Organem pomocniczym ministra

Deklaratywny akt administracyjny:

-Wywołuje skutki prawne wstecz

-Stwierdza powstanie sytuacji prawnej z mocy samego prawa

Zarząd gminy jest:

-Wybierany przez gminę

Rozporządzenie ministra jest:

-Aktem normatywnym

-Aktem porządkującym ustawę

Organy administracji publicznej:

-Działają na podstawie prawa

Obsługa prawno-organizacyjna PRM wykonuje:

-Kancelaria PRM

Budżet gminy:

-Uchwała rada gminy

Rada gminy może rozwiązać:

-Sejm

Aktami prawnymi starosty sa:

-Rozporządzenia

-Decyzje administracyjne

Najwyższy Sąd Administracyjny (NSA):

-Kontroluje działalność decyzji administracyjnych

-Rozpatruje odwołania od decyzji wojewodów

-Wykonuje kontrolę instancyjną w postępowaniu administracyjnym

Jednostkami pomocniczymi w gminie mogą być:

-

PODSTAWY PRAWA W GOSPODARCE EGZAMIN

Działalność gospodarcza to działalność, która

- Może być prowadzona sezonowo
- Ma cel zarobkowy
- Prowadzona jest w sposób ciągły i zorganizowany
- Musi być zyskowna

Akt prawa miejscowego uchwalany przez radę gminy podlega ogłoszeniu w:

- Dzienniku Ustaw
- Dzienniku Urzędowym tej gminy**
- Rejestrze prowadzonym przez właściwy sąd powszechny

Rozporządzenie Unii Europejskiej obowiązuje w Polsce pod warunkiem:

- Opublikowania rozporządzenia w Dzienniku Urzędowym UE**
- Przeniesienia rozporządzenia do ustawy i implementacji w prawie polskim
- Zatwierdzenia rozporządzenia przez sejm
- Opublikowania rozporządzenia w Dzienniku Ustaw

Zarządzenie ministra będzie obowiązywało w stosunku do:

- Podatników będących osobami prawnymi
- Podatników będących osobami fizycznymi
- Przedsiębiorców
- Pracowników ministerstwa**

Mikroprzedsiębiorca jest prowadzący działalność gospodarczą podmiot, który:

- Nie może zatrudniać więcej niż 5 osób
- Może zatrudniać średniorocznie powyżej 20 osób
- Nie może zatrudniać najemnej siły roboczej

- Zatrudnia średniorocznie mniej niż 10 pracowników**

Przedsiębiorcy będący osobami fizycznymi podlegają wpisowi do:

- Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej
- Rejestru Przedsiębiorców w ramach Krajowego Rejestru Przedsiębiorców
- Rejestru Przedsiębiorców prowadzonego przez właściwego wojewodę
- Rejestru Przedsiębiorców prowadzonego przez sąd administracyjny

Przebywający na terenie Polski pełnoletni uchodźca, co do zasady:

- Nie ma zdolności prawnej
- Nie ma zdolności do czynności prawnych
- Nie jest osoba fizyczna
- Wszystkie powyższe odpowiedzi są błędne**

Czy spółka akcyjna może zostać wpisana do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej?

- Nie, w żadnym przypadku**
- Tak, ale tylko jeżeli jej akcjonariuszami są wyłącznie osoby fizyczne
- Tak, ale tylko w przypadku, gdy akcjonariusze zadeklarują odpowiedzialność za zobowiązania spółki majątkowej
- Wszystkie powyższe odpowiedzi są błędne**

Zdolność do czynności prawnych w Polsce posiada:

- Każdy człowiek
- Każdy człowiek, po ukończeniu 16 lat
- Każdy człowiek, po ukończeniu lat 18, o ile nie została jej pozbawiony wyrokiem sądy**
- Każdy człowiek o ile ma polskie obywatelstwo

Uznawanie postanowień wzorców umownych za niedozwolenie należy do kompetencji:

- Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
- Powiatowego rzecznika konsumentów
- Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**

- Prokuratora

Podstawę ustroju gospodarczego w Polsce stanowi zgodnie z Konstytucją RP:

- Regulowana gospodarka wolnorynkowa
- Społeczna gospodarka rynkowa
- Gospodarka planowana
- Regulowana gospodarka rynkowa

Regulowana działalność gospodarcza to działalność, której podjęcie:

- Wymaga zezwolenia właściwego organu administracji
- Wymaga złożenia oświadczenia o znajomości i spełnieniu wymaganych warunków
- Wymaga uzyskania koncesji
- Wymaga złożenia wniosku o wpis do właściwego rejestru działalności regulowanej

Rozporządzenia są w Polsce wydawane na podstawie przepisów:

- Odsyłających
- Upoważniających
- Merytorycznych
- Derogacyjnych

Trybunał Konstytucyjny:

- Orzeka w sprawach zgodności ustaw z Konstytucją
- Orzeka w sprawach skargi konstytucyjnej
- Dokonuje powszechnie obowiązującej wykładni ustaw
- Wszystkie powyższe odpowiedzi są błędne

Które z poniższych zdań jest prawdziwe?

- Normy prawne wynikają z przepisów prawnych, które z kolei stanowią jednostki redakcyjne aktów normatywnych
- Przepisy prawne ustalane są na podstawie norm prawnych, które z kolei stanowią jednostki redakcyjne aktów normatywnych
- Nie ma żadnego związku między normą prawną a przepisem prawnym

- Wszystkie powyższe odpowiedzi są prawidłowe

Wydyszczenie nieruchomości może nastąpić wyłącznie:

- Na cel publiczny
- Za słuszny odszkodowaniem
- Po bezskutecznych rokowaniach w sprawie nabycia nieruchomości
- Za zgodą Ministra Finansów

Warunkiem wejścia w życie ustawy jest:

- Podpisanie przez marszałków Sejmu i Senatu
- Podpisanie przez Prezydenta
- Ogłoszenie w Dzienniku Ustaw
- Stwierdzenie jej zgodności z Konstytucją przez Trybunał Konstytucyjny

Absolutorium przewidziane w Konstytucji RP to:

- Uchwała Rady Ministrów ustalająca projekt ustawy budżetowej
- Uchwała Sejmu akceptującą projekt budżetu złożony przez RM
- Weto Prezydenta RP w stosunku do ustawy budżetowej
- Uchwała Sejmu oznaczająca akceptację wykonania przez RM ustawy budżetowej

Prerogatywy Prezydenta to:

- Akty urzędowe Prezydenta, które dla swojej ważności nie wymagają podpisu Prezesa Rady Ministrów
- Akty urzędowe Prezydenta, które dla swojej ważności wymagają podpisu Prezesa Rady Ministrów
- Akty urzędowe Prezydenta, które dla swojej ważności wymagają podpisu Marszałka Sejmu
- Akty urzędowe Prezydenta dotyczące tylko spraw zagranicznych i obronności

Interpelacja to:

- prawo wniesienia inicjatywy ustawodawczej
- interwencja posła w imieniu wyborcy

- inaczej wykładnia prawa
- pytanie postępu adresowane do członka Rady Ministrów

Hipoteza normy prawnej wskazuje:

- adresata normy
- sytuację, w której norma znajduje zastosowanie
- powinne zachowanie adresata normy
- reakcję państwa na naruszenie normy prawnej przez jej adresata

Porozumienie ograniczające konkurencję może być wynikiem działania:

- organów samorządu zawodowego
- przedsiębiorców
- ministrów działających w porozumieniu
- gmin prowadzących działalność gospodarczą

Praktyką ograniczającą konkurencję jest:

- odmowa udzielenie przedsiębiorcy zamówienia publicznego
- porozumienie ograniczające konkurencję
- nadużywanie pozycji dominującej
- obniżenie stawek podatkowych

Województwa, powiaty i gminy to:

- jednostki samorządu terytorialnego
- organizacje społeczne
- jednostki zasadniczego podziału administracyjnego państwa
- organy administracji rządowej

Do źródeł prawa powszechnie obowiązującego zaliczamy:

- ustawy
- Konstytucję
- Rozporządzenia
- Ratyfikowane umowy międzynarodowe

Wpisy do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym są objęte:

- Zasada poufności

- Domniemaniem prawdziwości
- Domniemaniem powszechnej znajomości
- Zasadą ograniczonego zaufania

Pomocą publiczną dla przedsiębiorcy jest:

- Udzielenie przedsiębiorcy zamówienia publicznego
- Wywłaszczenie przedsiębiorcy na cele publiczne
- Dotacja
- Ulga lub zwolnienie podatkowe

Zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorstwa obejmuje przypadku:

- Połączenia przedsiębiorców
- Podwojenia wartości sprzedaży w ciągu jednego roku
- Przeniesienia siedziby przedsiębiorcy z mniejszego miasta do Warszawy
- Nabycia znacznego mienia innego przedsiębiorcy

Wykładnia autentyczne to wykładnia prawa dokonywana przez:

- Autorów artykułów prawniczych
- Wskazany w Konstytucji RP trybunał
- Organ, który ustanowił dany akt normatywny
- Sądy w trakcie orzekania

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i spółka akcyjna to:

- Osoby fizyczne
- Osoby prawne
- Jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej

Promulgacja to:

- Prawo wnoszenia inicjatywy ustawodawczej
- Interwencja posła w imieniu wyborcy
- Opublikowanie aktu normatywnego we właściwym dzienniku urzędowym
- Proces uchwalanie ustawy

..... pomoc publiczna:

- Może być udzielona po zweryfikowaniu przez Komisję Europejską
- Może być udzielona bez konieczności jej weryfikacji przez Komisję Europejską
- To w szczególności tzw. Pomoc sektorowa
- To w szczególności tzw. Pomoc regionalna

Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą na własny rachunek odpowiada za zobowiązanie wynikające z działalności gospodarczej:

- Tylko do wysokości
- Tylko majątkiem służącym do prowadzenia działalności gospodarczej
- Całym majątkiem
- W granicach zysku z działalności gospodarczej

Rada Ministrów:

- Prowadzi politykę wewnętrzna i zagraniczną
- Kieruje działaniami administracji rządowej
- Chroni interesy Skarbu Państwa
- Zapewnia wykonanie ustaw

Podmiot prowadzący działalność gospodarczą jest określany w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej jako:

- Kupiec
- Podmiot gospodarczy
- Przedsiębiorstwo
- Przedsiębiorca

Koncesja na prowadzenie działalności gospodarczej jest udzielana w formie:

- Zarządzenia właściwego ministra
- Decyzji administracyjnej
- Postanowienia
- Zaświadczenie

Referendum ogólnokrajowe może być przeprowadzone w sprawie:

- O szczególnym znaczeniu dla państwa
- Wyboru Nuncjusza Papieskiego w RP

- Zatwierdzenie zmian w Konstytucji
- Wyboru Prezydenta

Inicjatywa ustawodawcza przysługuje:

- Prezesowi Rady Ministrów
- Grupie 15 posłów
- Prezydentowi RP
- Sejmowi

Urząd Prezydenta ulega opróżnieniu w przypadku:

- Zrzeczenia się urzędu przez Prezydenta
- Postawienia Prezydenta w stan odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu
- Gdy Prezydent nie podpisze ustawy
- Śmierci Prezydenta

W sprawach skarg konstytucyjnych orzeka:

- Trybunał Konstytucyjny
- Naczelnego Sądu Administracyjnego
- Sąd Najwyższy
- Zgromadzenie Konstytucyjne

Organem wykonawczym w gminie jest:

- Wójt
- Przewodniczący rady gminy
- Zarząd gminy starosta

Sejm uchwała ustawy:

- Bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów
- Zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów

- Kwalifikowaną większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów
- Bezwzględną większością głosów

Wybory do Sejmu są:

- Powszechnie, równe, tajne, bezpośrednie i większościowe
- Powszechnie, tajne, bezpośrednie, większościowe, ale nie równe
- Powszechnie, równe, tajne, pośrednie i proporcjonalne
- **Powszechnie, równe, tajne, bezpośrednie i proporcjonalne**

Kandydat na senatora musi najpóźniej w dniu wyborów ukończenia co najmniej:

- 18 lat
- 21 lat
- 25 lat
- **30 lat**

Po odmowie podpisania ustawy przez Prezydenta RP i przekazania jej Sejmowi do ponownego rozpatrzenia:

- Sejm może ponownie uchwalić ustawę zwykłą większością głosów w obecności ½ posłów
- Sejm może ponownie uchwalić ustawę bezwzględną większością głosów
- **Sejm może ponownie uchwalić ustawę większością 3/5 głosów w obecności ½ ustawowej liczby posłów**
- Sejm może ponownie uchwalić ustawę większością 2/3 głosów w obecności ½ ustawowej liczby posłów

Prezydent RP jest:

- Organem administracji rządowej
- **Najwyższym przedstawicielem RP**
- Przedstawicielskim organem władzy ustawodawczej
- **Organem władzy wykonawczej**

Województwo:

- **Jest jednostką samorządu terytorialnego**
- Jest organizacją społeczną
- **Jest jednostką zasadniczego podziału administracyjnego państwa**
- Jest organem administracji rządowej

Umowę międzynarodową ratyfikuje:

- Prezes Rady Ministrów
- **Prezydent RP**
- Marszałek Sejmu
- Sejm

Absolutorium to:

- Uchwała Rady Ministrów ustalająca projekt ustawy budżetowej
- Uchwała Sejmu akceptująca projekt budżetu złożony przez RM
- Weto Prezydenta RP w stosunku do ustawy budżetowej
- **Uchwała Sejmu oznaczająca akceptację wykonaną przez Radę Ministrów ustawy budżetowej**

Prerogatywy to:

- Akt urzędowy Prezesa Rady Ministrów pod aktem urzędowym
- Podpis Prezesa Rady Ministrów pod aktem urzędowym Prezydenta
- **Akt urzędowy Prezydenta niewymagający kontrasygnaty**
- Pytanie posła adresowane do członka Rady Ministrów

W tytule aktu normatywnego oznacza się:

- Miejsce ustanowienia
- **Datę ustanowienia**
- Datę wejścia w życie
- **Rodzaj aktu**

Do źródeł prawa powszechnie obowiązującego zaliczamy:

- **Ustawy**

- Konstytucję
 - Rozporządzenia
 - Ratyfikowane umowy międzynarodowe
- Przez właściwego ministra z wyjątkiem przypadków określanych w ustawie
 - Przez właściwy terytorialnie sąd rejonowy
 - Przez właściwy, wskazany w ustawie organ administracji publicznej
 - Przez Prezesa Centralnego Urzędu ds. Zezwoleń

Norma prawnia jest:

- Reguła abstrakcyjna i generalna
- Rozstrzygnięcie o charakterze konkretnym
- Przepisem prawa
- Rodzajem aktu normatywnego

Zdolność prawną w Polsce posiada:

- Każdy człowiek
- Każdy człowiek, po ukończeniu lat 18
- Każdy człowiek, po ukończeniu lat 18, o ile nie został jej pozbawiony wyrokiem sądu
- Każdy człowiek, o ile ma polskie obywatelstwo

Hipoteza normy prawnej wskazuje:

- Adresata normy
- Sytuację, której norma znajduje zastosowanie
- Powinne zachowanie adresata normy
- Reakcję państwa na naruszenie normy prawnej przez jej adresata

Wykładnia operatywna to wykładnia prawa dokonywana przez:

- Autorów komentarzy do ustawy
- Wskazany w Konstytucji RP trybunał
- Organ, który ustanowił dany akt normatywny
- Sądy w trakcie orzekania

Zezwolenie jest udzielane:

Działalność gospodarcza regulowana wymaga:

- Uzyskania koncesji
- Uzyskania zezwolenia
- Zgłoszenia działalności do właściwego rejestru działalności regulowanej
- Złożenia oświadczenia o spełnieniu warunków niezbędnych do prowadzenia danej działalności

Komercjalizacja przedsiębiorstwa państwowego:

- Polega na zmianie formy prawnej przedsiębiorcy
- Oznacza zbycie akcji lub udziałów w jednoosobowej spółce Skarbu Państwa
- Oznacza zmianę właściciela komercjalizowanego przedsiębiorstwa
- Może polegać na przekształceniu przedsiębiorstwa państwowego w spółkę akcyjną

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalają:

- Zarządy gmin
- Sejmiki wojewódzkie
- Rady gmin
- Rady powiatów

Pomocą publiczną jest:

- Udzielenie przedsiębiorcy zamówienia publicznego
- Wywłaszczenie przedsiębiorcy na cele publiczne
- Zwolnienie z podatków

- **Obniżenie podatków dla wszystkich osób prawnych**

Czynem nieuczciwej konkurencji w rozumieniu Ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji jest:

- Kradzież towarów z magazynu konkurenta
- Wprowadzenie do obrotu środków płatniczych pochodzących ze zorganizowanej przestępcości
- **Nieuczciwa reklama**
- **Porozumienie ograniczające konkurencję na rynku**

Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów może polegać na:

- Stosowaniu zaniżonych cen
- **Stosowaniu nieuczciwych praktyk rynkowych**
- **Stosowaniu postanowień niedozwolonych wzorców umownych**
- Podniesieniu urzędowych cen leków przez Ministra Zdrowia

Nie wymaga zgłoszenia Prezesowi UOKiK zamiar koncentracji przedsiębiorców, gdy:

- **Łączny obrót uczestników koncentracji nie przekracza 50mln euro**
- Uczestnicy koncentracji mają siedziby w jednym województwie
- **Koncentracja następuje w obrębie grupy kapitałowej**
- Koncentracji podlegają spółki z udziałem Skarbu Państwa

Tzw. Bagatelna pomoc publiczna wynosi do:

- 100 tys. euro w okresie 2 lat
- **200 tys. euro w okresie 3 lat**
- 1 mln złotych w każdym roku kalendarzowym
- 2 mln złotych w każdym roku kalendarzowym

Z przepisu „Wynagrodzenie należy się po wykonaniu przedmiotu umowy, chyba że umowa stanowi inaczej”, wynika norma:

- **Dyspozytywna**
- Bezwzględnie obowiązująca
- Semidyspozytywna

- **Ustrojowa**

Przepisy derogacyjne:

- **Uchwalają dotychczas obowiązujący stan unormowań prawnych**
- Rozstrzygają o sposobie postępowania ze stanami faktycznymi powstały mi pod rzędem starego prawa
- Utrzymują w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy
- Określają termin wejścia w życie aktu normatywnego

Dostęp do danych o przedsiębiorcy zawartych w Rejestrze przedsiębiorców w KRS:

- Możliwy jest za zgodą prowadzącego rejestr sądu rejonowego
- **Przysługuje każdemu ze względu na jawność rejestru**
- Udostępniany jest za zgodą przedsiębiorcy, którego dane chcemy sprawdzić
- Przysługuje wyłącznie organom podatkowym

Działalność gospodarcza, zgodnie z ustawą, jest prowadzona w sposób:

- **Ciągły**
- **Zorganizowany**
- **Dochodowy**
- **Zarobkowy**

Przedsiębiorcą jest wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą:

- **Osoba fizyczna**
- **Niemająca osobowości prawnej spółka prawa handlowego**
- **Osoba prawnia**
- Spółka akcyjna

1. Hipoteza normy prawnej wskazuje
 - a) **Adresata normy**
 - b) **Sytuacje w jakiej norma ma zastosowanie**
 - c) Powinne zachowanie adresata normy
 - d) Reakcje państwa na naruszenie normy prawnej przez jej adresata
2. Porozumienie ograniczające konkurencję może być wynikiem działania
 - a) Organu samorządu zawodowego
 - b) **Przedsiębiorców**
 - c) Ministrów działających w porozumieniu
 - d) Gmin prowadzących działalność gospodarczą
3. Praktyką ograniczającą konkurencję jest:
 - a) Odmowa udzielenia przedsiębiorcy zamówienia publicznego
 - b) **Porozumienie ograniczające konkurencję**
 - c) Nadużywanie pozycji dominującej
 - d) Obniżenie stawek podatkowych
4. Województwa powiaty i gminy to: (?)
 - a) **Jednostki samorządu terytorialnego**
 - b) Organizacje społeczne
 - c) **Jednostki zasadniczego podziału administracyjnego państwa**
 - d) Organy administracji rządowej
5. Do źródeł prawa powszechnie obowiązującego zaliczamy:
 - a) **Ustawy**
 - b) **Konstytucje**
 - c) **Rozporządzenia**
 - d) **Ratyfikowane umowy międzynarodowe**
6. Wpisy do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym są objęte:
 - a) Zasadą poufności
 - b) **Domniemaniem prawdziwości**
 - c) Domniemaniem powszechnej znajomości
 - d) Zasadą ograniczonego zaufania
7. Pomocą publiczną dla przedsiębiorcy jest:
 - a) Udzielenie przedsiębiorcy zamówienia publicznego
 - b) Wywłaszczenie przedsiębiorcy na cele publiczne
 - c) **Dotacja**
 - d) **Ulga lub zwolnienie podatkowe**
8. Zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców obejmuje przypadki:
 - a) **Połączenia przedsiębiorców**
 - b) Podwojenia wartości sprzedaży w przeciągu jednego roku
 - c) Przeniesienia siedziby przedsiębiorcy z mniejszego miasta do Warszawy
 - d) **Nabycie znacznego mienia innego przedsiębiorcy**

9. Wykładnia autentyczna to wykładnia prawa dokonywana przez:

- a) Autorów aktów prawnych
- b) Wskazany w Konstytucji RP trybunał
- c) **Organ który ustanowił dany akt normatywny**
- d) Sądy w trakcie orzekania

10. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i spółka akcyjna to:

- a) Osoby fizyczne
- b) **Osoby prawne**
- c)
- d)

11. Zezwolenie jest udzielane przez:

- a) Właściwego ministra z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie
- b) Właściwy terytorialny sąd rejonowy
- c) **Właściwy wskazany w ustawie organ administracji publicznej**
- d) Prezes Centralnego Urzędu do Zewoleń

12. Działalność gospodarcza regułowana wymaga:

- a) Uzyskania koncesji
- b) Uzyskania zezwolenia
- c) **Zgłoszenia działalności do właściwego rejestru działalności regulowanej**
- d) **Złożenie O spełnieniu warunków niezbędnych do prowadzenia takiej działalności**

13. Wywłaszczenie nieruchomości może nastąpić wyłącznie:

- a) **Na cel publiczny**
- b) **Za słusznym odszkodowaniem**
- c) **Po bezskutecznych rokowaniach w celu nabycia nieruchomości**
- d) Na wniosek Prezesa Rady Ministrów

14. Komercjalizacja przedsiębiorstwa państwowego:

- a) **Polega na zmianie formy prawnej przedsiębiorstwa**
- b) Oznacza zbycie akcji lub udziałów w jednoosobowej spółce Skarbu Państwa
- c) Oznacza zmianę właściciela komercjalizowanego przedsiębiorstwa
- d) **Może polegać na przekształceniu przedsiębiorstwa państwowego w spółkę akcyjną**

15. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalają;

- a) Zarząd gminy
- b) Sejmiki wojewódzkie
- c) **Rady gmin**
- d) Rady powiatów

16. Pomocą publiczną jest:

- a) Udzielenie przedsiębiorcy zamówienia publicznego
- b) Wywłaszczenie przedsiębiorcy na cele publiczne
- c) **Zwolnienie z podatku**
- d) **Obniżenie podatku dla wszystkich osób prawnych**

17. Czynem nieuczciwej konkurencji w rozumieniu Ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji jest:
- a) Kradzież towarów z magazynu konkurenta
 - b) Wprowadzenie do obrotu środków publicznych pochodzących ze zorganizowanej przestępcości
 - c) Nieuczciwa reklama**
 - d) Porozumienie ograniczające porozumienie na rynku
18. Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów może polegać na:
- a) Stosowaniu zaniżonych cen
 - b) Stosowaniu nieuczciwych praktyk rynkowych**
 - c) Stosowaniu postanowień niedozwolonych wzorców umownych
 - d) Podniesieniu urzędowych cen przez Ministra Zdrowia
19. Nie wymaga zgłoszenia Prezesowi UOKiK zamiaru koncentracji przedsiębiorców, gdy:
- a) Łączny obrót uczestników koncentracji nie przekracza 30 mln euro
 - b) Uczestnicy koncentracji mają siedziby w jednym województwie
 - c) Koncentracja następuje w obrębie grupy kapitałowej**
 - d) Koncentracji podlegają spółki z udziałem Skarbu Państwa
20. Tzw. bagatelna pomoc publiczna wynosi do:
- a) 100 tys. Euro w okresie 2 lat
 - b) 200 tys. Euro w okresie 3 lat**
 - c) 1 mln złotych w każdym roku kalendarzowym
 - d) 2 mln złotych w każdym roku kalendarzowym
21. Podstawę ustroju gospodarczego w Polsce stanowi zgodnie z Konstytucją RP:
- a) Regulowana gospodarka wolnorynkowa
 - b) Społeczna gospodarka rynkowa**
 - c) Gospodarka planowa
 - d) Regulowana gospodarka rynkowa
22. Rozporządzenia w Polsce są wydawane na podstawie przepisów:
- a) Odsyłających
 - b) Upoważniających**
 - c) Merytorycznych
 - d) Derogacyjnych
23. Trybunał Konstytucyjny:
- a) Orzeka w sprawach zgodności ustaw z Konstytucją**
 - b) Orzeka w sprawach skargi konstytucyjnej**
 - c) Dokonuje powszechnie obowiązującej wykładni ustaw
 - d) Wszystkie powyższe odpowiedzi są błędne
24. Które z poniższych zdań jest prawdziwe?
- a) Normy prawne wynikają z przepisów prawnych, które z kolei stanowią jednostki redakcyjne aktów normatywnych**
 - b) Przepisy prawne ustalane są na podstawie norm prawnych, które z kolei stanowią jednostki redakcyjne aktów normatywnych
 - c) Nie ma żadnego związku między przepisem prawnym a normą prawną

- d) Wszystkie powyższe odpowiedzi są prawdziwe
25. Warunkiem wejście w życie ustawy jest:
- a) Podpisanie przez marszałków Sejmu i Senatu
 - b) Podpisanie przez Prezydenta**
 - c) **Ogłoszenie w Dzienniku Ustaw**
 - d) Stwierdzenie jej zgodności z Konstytucją przez Trybunał Konstytucyjny
26. Absolutorium przewidziane w Konstytucji RP to:
- a) Uchwała Rady Ministrów ustalająca projekt ustawy budżetowej
 - b) Uchwała Sejmu akceptująca projekt budżetu złożony przez Radę Ministrów**
 - c) Weto Prezydenta RP w stosunku do ustawy budżetowej
 - d) Uchwała Sejmu oznaczająca akceptacje wykonania przez Radę Ministrów ustawy budżetowej
27. Prerogatywa Prezydenta to:
- a) Akty urzędowe Prezydenta które dla swojej ważności nie wymagają podpisu Prezydenta Rady Ministrów**
 - b) Akty urzędowe Prezydenta które dla swojej ważności wymagają podpisu Prezydenta Rady Ministrów
 - c) Akty urzędowe Prezydenta które dla swojej ważności wymagają podpisu Marszałka Sejmu
 - d) Akty urzędowe Prezydenta dotyczące tylko spraw zagranicznych i obronności
28. Interpelacja to;
- a) Prawo wniesienia inicjatywy ustawodawczej
 - b) Interwencja posła w imieniu wyborcy
 - c) Inaczej wykładnia prawa
 - d) Pytanie posła adresowane do członka Rady Ministrów**
29. Działalność gospodarcza, to działalność która:
- a) Może być prowadzona sezonowo**
 - b) Ma cel zarobkowy**
 - c) Prowadzona jest w sposób zorganizowany i ciągły**
 - d) Musi być zyskowna
30. Akt prawa miejscowego uchwalony przez radę gminy podlega ogłoszeniu w:
- a) Dzienniku Ustaw
 - b) Dzienniku Urzędowym tej gminy
 - c) Rejestrze prowadzonym przez właściwy sąd powszechny
 - d) Właściwym Dzienniku Urzędowym Województwa**
31. Rozporządzenie Unii Europejskiej obowiązuje w Polsce pod warunkiem:
- a) Opublikowania rozporządzenia w Dzienniku Urzędowym UE**
 - b) Przeniesienia rozporządzenia do ustawy i implementacji w prawie polskim
 - c) Zatwierdzenia rozporządzenia przez Sejm
 - d) Opublikowania rozporządzenia w Dzienniku Ustaw

32. Zarządzenie Ministra Finansów będzie obowiązywało w stosunku do:

- a) Podatników będącymi osobami prawnymi
- b) Podatników będącymi osobami fizycznymi
- c) Przedsiębiorców
- d) Pracowników ministerstwa**

33. Mikroprzedsiębiorca jest prowadzący działalność gospodarczą podmiot, który m.in.:

- a) Nie może zatrudnić więcej niż 5 osób
- b) Może zatrudniać średniorocznie powyżej 20 osób
- c) Nie może zatrudniać najemnej siły roboczej
- d) Zatrudnia średniorocznie mniej niż 10 pracowników**

34. Przedsiębiorcy będący osobami fizycznymi podlegają wpisowi do:

- a) Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej**
- b) Rejestru przedsiębiorców w ramach Krajowego Rejestru Sądowego**
- c) Rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez właściwego wojewodę
- d) Rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez sąd administracyjny

35. Przebywający na terenie Polski, pełnoletni przedsiębiorca co do zasady:

- a) Nie ma zdolności prawnej
- b) Nie ma zdolności do czynności prawnych
- c) Nie jest osobą fizyczną
- d) Wszystkie powyższe odpowiedzi są błędne**

36. Czy spółka akcyjna może zostać wpisana do Centralnej Ewidencji i informacji o Działalności Gospodarczej?

- a) Nie, w żadnym wypadku**
- b) Tak, tylko jeżeli jej akcjonariuszami są wszystkie osoby fizyczne
- c) Tak, ale tylko w przypadku gdy akcjonariusze zadeklarują odpowiedzialność za zobowiązania spółki majątkiem osobistym
- d) Wszystkie powyższe odpowiedzi są błędne

37. Zdolność do czynności prawnych w Polsce posiada:

- a) Każdy człowiek
- b) Każdy człowiek po ukończeniu 16 lat
- c) Każdy człowiek po ukończeniu 18 lat, o ile nie został jej pozbawiony wyrokiem sądu**
- d) Każdy człowiek o ile ma polskie obywatelstwo

38. Uznawanie postanowień wzorców umownych za niedozwolone należy do kompetencji:

- a) Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
- b) Powiatowego rzecznika konsumentów
- c) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**
- d) Prokuratura

39. Referendum ogólnokrajowe może być przeprowadzone w sprawie:

- a) O szczególnym znaczeniu dla państwa**
- b) Wyboru Nancjusza Papieskiego w RP
- c) Zatwierdzenia zmian w Konstytucji**
- d) Wyboru Prezydenta

40. Inicjatywa ustawodawcza przysługuje:
- a) Prezesowi Rady Ministrów
 - b) Grupie 15 posłów**
 - c) Prezydentowi RP
 - d) Sejmowi
41. Urząd Prezydenta ulega opróżnieniu w przypadku:
- a) Zrzeczeniu się urzędu przez Prezydenta**
 - b) Postawienia Prezydenta w stan odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu
 - c) Gdy Prezydent nie podpisze ustawy
 - d) Śmierci Prezydenta**
42. W sprawach skarg konstytucyjnych orzeka:
- a) Trybunał Konstytucyjny**
 - b) Naczelny Sąd Administracyjny
 - c) Sąd Najwyższy
 - d) Zgromadzenie Konstytucyjne
43. Organem wykonawczym w gminie jest:
- a) Wójt**
 - b) Przewodniczący rady gminy
 - c) Zarząd gminy
 - d) Starosta
44. Sejm ustala ustawy:
- a) Bezwzględna większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów
 - b) Zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów**
 - c) Kwalifikowaną większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów
 - d) Bezwzględną większością
45. Kandydat na senatora musi najpóźniej w dniu wyborów skończyć co najmniej:
- a) 18 lat
 - b) 21 lat
 - c) 25 lat
 - d) 30 lat**
46. Po odmowie podpisania ustawy przez Prezydenta RP i przekazaniu jej Sejmowi do ponownego rozpatrzenia:
- a) Sejm może ponownie uchwalić ustawę zwykłą większością głosów w obecności $\frac{1}{2}$ posłów
 - b) Sejm może ponownie uchwalić ustawę bezwzględną większością głosów
 - c) Sejm może ponownie uchwalić ustawę większością $\frac{3}{5}$ głosów w obecności $\frac{1}{2}$ ustawowej liczby posłów**
 - d) Sejm może ponownie uchwalić ustawę większością 2/3 głosów w obecności $\frac{1}{2}$ ustawowej liczby połów

47. Prezydent RP jest:

- a) Organem administracji rządowej
- b) Najwyższym przedstawicielem RP**
- c) Przedstawicielskim organem władzy ustawodawczej
- d) Organem władzy wykonawczej

48. Województwo: (?)

- a) Jest jednostką samorządu terytorialnego**
- b) Jest organizacją społeczną
- c) Jest jednostką zasadniczego podziału administracyjnego państwa**
- d) Jest organem administracji rządowej

49. Wybory do Sejmu są:

- a) Powszechnie, równe, tajne, bezpośrednie i większościowe
- b) Powszechnie, tajne, bezpośrednie, większościowe – ale nie równe
- c) Powszechnie, równe, tajne, pośrednie i proporcjonalne
- d) Powszechnie, równe, tajne, bezpośrednie i proporcjonalne**

50. Prowadzenie polityki zagranicznej należy do kompetencji:

- a) Rady Ministrów**
- b) Prezysyenta RP
- c) Sejmu
- d) Obywatele poprzez lądową inicjatywę międzynarodową

51. Prerogatywa to:

- a) Akt urzędowy Prezesa Rady Ministrów wymagający akceptacji Prezysyenta
- b) PODPIS Prezysyenta Rady Ministrów pod aktem urzędowym Prezysyenta
- c) Akt urzędowy Prezysyenta nie wymagający kontrasygnaty**
- d) Pytanie posła adresowane do członka Rady Ministrów

52. W tytule aktu normatywnego oznacza się :

- a) Miejsce ustanowienia
- b) Datę ustanowienia**
- c) datę wejścia w życie
- d) rodzaj aktu

53. Dyspozycja normy prawnej określa:

- a) Wyłączenie okoliczności, w których norma znajduje zastosowanie
- b) Powinne zachowanie adresata normy**
- c) Wyłączenie adresata normy
- d) Adresata normy, oraz okoliczności w których znajduje ona zastosowanie

54. Wykładnia funkcjonalna odwołuje się do:

- a) Znaczenia słów i zwrotów zawartych w przepisie
- b) Celu społeczno-gospodarczego przepisu**
- c) Analogicznych przepisów w innych państwach
- d) Przepisów uprzednio obowiązujących

55. Norma prawa jest: (tylko ta odpowiedz?)

- a) **Reguła abstrakcyjną i generalną**
- b) Rozstrzygnięciem o charakterze konkretnym
- c) Przepisem prawa
- d) Rodzajem aktu normatywnego

56. Hipoteza normy prawnej wskazuje:

- a) **Adresata normy**
- b) **Sytuacje, w której norma znajduje zastosowanie**
- c) Powinne zachowanie adresata normy
- d) Reakcje państwa na naruszenie normy prawnej przez jej adresata

57. Wykładnia operatywna to wykładnia prawa dokonywana przez:

- a) Autorów komentarzy do ustaw
- b) Wskazany w Konstytucji RP trybunał
- c) Organ, który ustanowił dany akt normatywny
- d) **Sądy w trakcie orzekania**

58. Z przepisu „Wynagrodzenie należy się po wykonaniu przedmiotu umowy, chyba że umowa stanowi inaczej” wynika norma:

- a) **Dyspozytywna**
- b) Bezwzględnie obowiązująca
- c) Semidyspozytywna
- d) Ustrojowa

59. Warunkiem wejścia w życie rozporządzenia jest:

- a) Podpisanie przez marszałka Sejmu
- b) Podpis Prezydenta i kontrasygnata Prezesa Rady Ministrów
- c) Ogłoszenie w Monitorze Polskim
- d) **Ogłoszenie w Dzienniku Ustaw**

60. Przepisy derogacyjne:

- a) **Uchwalają dotychczas obowiązujący stan unormowań prawnych**
- b) Rozstrzygają o sposobie postępowania ze stanami faktycznymi powstały pod rządem starego prawa
- c) Utrzymują w mocy przepisy wykonawcze wydane na mocy ustawy
- d) Określają termin wejścia w życie aktu normatywnego

61. W ustawie o swobodzie działalności gospodarczej podmiot prowadzący działalność gospodarczą to:

- a) Kupiec
- b) Podmiot gospodarczy
- c) Producent lub handlowiec
- d) **Przedsiębiorca**

62. Dostęp do danych o przedsiębiorcy zawartych w Rejestrze przedsiębiorców KRS:

- a) Możliwy jest za zgodą prowadzącego rejestr sądu rejonowego
- b) Przysługuje każdemu ze względu na jawność rejestru**
- c) Udostępniany jest za zgodą przedsiębiorcy, którego dane chcemy sprawdzić
- d) Przysługuje wyłącznie organom podatkowym

63. Działalność gospodarcza, zgodnie z ustawą, jest prowadzona w sposób:

- a) Ciągły**
- b) Zorganizowany**
- c) Dochodowy
- d) Zarobkowy

64. Przedsiębiorcą jest wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą:

- a) Osoba fizyczna**
- b) Osoba prawa**
- c) Spółka akcyjna**
- d) Niemająca osobowości prawnej spółka prawa handlowego**

65. Zezwolenie jest udzielane:

- a) Przez właściwego ministra z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie
- b) Przez właściwy terytorialny sąd rejonowy
- c) Przez właściwy wskazany w ustawie organ administracji publicznej**
- d) Przez Prezesa Centralnego Urzędu do Zewoleń

66. Działalność gospodarcza to działalność, która:

- a) Ma cel zarobkowy**
- b) Prowadzona jest w sposób zorganizowany i ciągły**
- c) Musi być zyskowna
- d) Może być prowadzona tylko przez osobę prawną

67. Promulgacja to:

- a) Prawo wniesienia inicjatywy ustawodawczej
- b) Interwencja posła w imieniu wyborcy
- c) Proces uchwalania ustawy
- d) Ogłoszenie aktu normatywnego we właściwym dzienniku urzędowym**

68. Minister członek Rady Ministrów (tzw. Minister bez teki);

- a) Jest pierwszym zastępcą ministra
- b) Wydaje rozporządzenia
- c) Wykonuje zadania powierzone mu przez Prezesa RM**
- d) Kieruje działaniem administracji rządowej

69. Zbiorczą ewidencję mienia państwowego prowadzi obecnie:

- a) Prezes Rady Ministrów
- b) Prokuratura Generalna**
- c) Minister Finansów
- d) Minister Skarbu Państwa

70. Sprzedaż należących do Skarbu Państwa akcji spółek PKN Orlen, Lotos, itp.:

- a) Wymaga zgody Prezesa Rady Ministrów
- b) Jest zakazana**
- c) Jest dopuszczalna, ale tylko na Giełdzie Papierów Wartościowych
- d) Jest dopuszczalna za zgodą Rady Ministrów

71. Dozwolona pomoc publiczna **może być udzielana po zaakceptowaniu przez Komisję Europejską**

72. Rada Ministrów **prowadzi politykę wewnętrzną i zewnętrzną**

73. Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą na własny rachunek odpowiada za zobowiązania wynikające z działalności gospodarczej **całym majątkiem działalności i osobistym**.

74. Koncesja na prowadzenie działalności gospodarczej jest udzielana w formie:

- a) Zarządzenia właściwego ministra
- b) Decyzji administracyjnej**
- c) Oświadczenia
- d) Postanowienia